

ORE I MEXŮ GA CUÁŮ ŮMATŮXŮ

Tupana Nane rü duŷxŷãcü nangox

¹ Naxŷpa ga guxŷma, rü marŷ nayexma ga Tupana Nane. Rü Tupanamaã nayexma rü woetama Tupana nixĩ ga nümax. Nüma rü Tupanaãrŷ Ore nixĩ i naega erŷ tamaã nüxŷ nixu i Tupanachiga. ² Rü naxŷpa ga guxŷma rü nüma ga Tupana Nane rü naxŷtawatama nayexma. ³ Rü guma Nanexŷ nixĩ ga namuxŷ ga Tupana na naxŷãxŷcèx ga guxŷma. Rü nataxuma i ŷacü i ñuxma ngèxmaxŷ i tama nüma naxŷxŷ. ⁴ Rü Nanewa nixĩ i nangexmaxŷ i maxŷ. Rü ngema maxŷ rü guxŷ i duŷxŷgŷarŷ ngóonexèèruŷ nixĩ. ⁵ Rü yima Nane rü woo chixexŷ íporaxŷwa rü duŷxŷgŷxŷ nüxŷ nacuèxèè i Tupanachiga. Rü ngèma chixexŷ rü taxucü-rŷwama ngèma mexŷxŷ narŷyexera. ⁶⁻⁷ Rü nayexma ga wŷxi ga yatŷ ga Cuáŷ ga baiŷxèèruŷgu ãegacü. Rü guma nixĩ ga Tupana núma namucü na nüxŷ yaxuxŷcèx ga nachiga ga guma ngóonexèèruŷ na yemaãcü guxãma nüxŷ yaxôgŷxŷcèx. ⁸ Rü nüma ga Cuáŷ rü tama Tupana Nane ya duŷxŷgŷarŷ ngóonexèèruŷ nixĩ. Natŷrŷ nüma nixĩ ga Tupana núma namuxŷ na nüxŷ yaxuxŷcèx ga nachiga ga guma ngóonexèèruŷ. ⁹ Rü ñoma ga naãnewa nangu ya yima aixcŷma Tupana Nane ixĩcü i guxŷma i duŷxŷgŷxŷ ngóonetanŷxèècü. ¹⁰ Rü nüma ga guma Nane ga Tupanaãrŷ Ore ixĩcü rü ñoma

ga naãnewa nayexma. Rũ woo nagagu nixĩ ga naxũãxũ ga guxũma ga ñoma ga naãne, natürü ñoma ga naãne-cũãx ga duũxũgũ rü tama nüxũ nacuêxgũ na texe yĩxũ. ¹¹ Nuã norü naãnewatama nangu, natürü norü duũxũgũ ga Yudíugũ rü tama nanayauxgũ. ¹² Natürü guxema nayauxgũxe rü nüxũ yaxõgũxe rü tüxũ nanatauxchaxêê na Tupanaxãcũgũ tixĩgũxũ. ¹³ Rũ ñuxma rü Tupanaxãcũgũ tixĩgũ ga guxema yaxõgũxe. Natürü tama noxri tabuexũgagu nixĩ i ngẽma rü tama tümanatũgüarü ngúchaũgagu nixĩ. Natürü i ñuxma rü Tupanaxãcũgũ tixĩgũ ga guxema yaxõgũxe yerü nümatama ga Tupana rü naxãcũgũxũ tüxũ nixĩgũxêê. ¹⁴ Rũ nüma ya yima Nane ya Tupanaãrũ ore ixĩcũ rü duũxũãcũ nangox. Rũ totanüwa nayexma rü poraãcũ toxũ nangechaũ rü aixcũma nixĩ ga norü ore. Rũ toma nüxũ tadaugũ ga ñuxãcũ na naxüünexũ. Rũ Nanatüxütawa nanayaxu ga yema üüne yerü nügũmaã nüxũ nawüxicèx ga nüma. ¹⁵ Rũ gumachigaxũ nixĩ ga yaxuxũ ga Cuáũ ga yexguma ñaxgu: —Daa nixĩ ga guma pemaã nüxũ chixuchigacũ ga yexguma ñachaxgu:

“Rũ yima choweama ne ücü rü choxũ rüyexeracũ nixĩ, yerü woetama marũ nayexma ga tauta chabuxgu ga chomax”, ñanagürü ga Cuáũ. ¹⁶ Rũ yima Tupana Nane rü namecũmaxũchi rü naxmẽxwa nangẽxma i guxũma. Rũ naxütawa nixĩ i nayauxgũxũ i guxũma i ngũxêêgũ. ¹⁷ Rũ Moĩchẽxũ nixĩ ga namuxũ ga Tupana na tüxũ nangúexêêxũcèx ga yema norü mugũ. Natürü Ngechuchu ya Cristuxũ nixĩ ga namuxũ na tüxũ nangúexêêxũcèx na yigũ ingechaũgũxũ rü nagu

imaxẽxũcèx i ore i aixcũma ixĩxũ. ¹⁸ Taguma texé ñuxgu nũxũ tadau ga Tupana. Natürü Nane ya nügũmaã nũxũ wũxicacũ nixĩ ya tũxũ nũxũ cuèxẽècũ. Rũ yima Nane rũ Tupanaxũchi nixĩ, rũ Nanatũmaã wũxiwa nangẽxmagũ.

Cuáũ ga baiũxẽẽruũ rũ nũxũ nixu ga Ngechuchu ya Cristuchiga

(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)

¹⁹ Rũ yema Yudiũgũarũ ãẽxgacũgũ ga Yerucharéũcũãx rũ Cuáũ ga baiũxẽẽruũxũtawa nanamugũ ga paigũ rũ Lebítanũxũgũ na nũxna yacagũexũcèx na texe yĩxũ. ²⁰ Rũ nũma ga Cuáũ rũ meãma nügũ nixu, rũ ñanagũrũ: — Tama nixĩ i Cristu chiĩxũ i chomax —ñanagũrũ. ²¹ Rũ wenaxãrũ nũxna nacagũ rũ ñanagũrũgũ: — ¿Texé ãxna quixĩ? ¿Éxna cuma ga nuxcũmaũcũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũ ga Ería quiĩxũ? — ñanagũrũgũ. Rũ Cuáũ nanangãxũ rũ ñanagũrũ: —Tama Ería chixĩ —ñanagũrũ. Rũ nũmagũ rũ wenaxãrũ nũxna nacagũe rũ ñanagũrũgũ: —¿Éxna cuma quiĩxũ ya yima orearũ uruũ ga Moĩché nũxũ ixucũ ga ínguxchaũcũ? —ñanagũrũgũ. Rũ Cuáũ nanangãxũ rũ ñanagũrũ: —Tama yima chixĩ —ñanagũrũ. ²² Rũ yexguma ñanagũrũgũama: — ¿Éxna texé quiĩxũ? Erũ tanaxwèxe i ngẽma núma toxũ mugũxũxũtawa tanange i curũ ngãxũga. ¿Rũ ñuxũ ñacuxũ i ñuxma na texé quiĩxũ? — ñanagũrũgũ. ²³ Rũ Cuáũ nanangãxũ rũ ñanagũrũ nũxũ: —Choma nixĩ i ngẽma duũxũ i dauxchitawa i ngextá taxúema íxãpataxũwa tagaãcũ ñachaxũ:

“¡Rü nüxŭ perüxoe i pecüma i chixexŭ rü ipeyanawëxãchixëëx i perü maxŭ naxcèx ya Cori ya Tupana!” ñachaxŭ, guma nuxcümaŭcü ga orearü uruŭ ga Ichaxía nüxŭ ixuxŭrüŭ — ñanagŭrü. ²⁴⁻²⁵ Rü yexguma ga yema paigŭ rü Parichéugŭ yéma mugŭxŭ ga Cuáŭmaã na yanadexagŭxŭcèx rü wenaxãrŭ nüxna nacagŭe, rü ñanagŭrügŭ: —Rü ngëxguma tama Cristu quixŭgu, rü tama Ería quixŭgu, rü tama yima orearü uruŭ ya ínguxchaŭcü quixŭgu, ¿rü tüxcüŭ i duŭxŭgŭxŭ ícubaiŭxëëxŭ i ñuxmax? —ñanagŭrügŭ nüxŭ. ²⁶⁻²⁷ Rü Cuáŭ nanangãxŭ rü ñanagŭrü: — Choma rü dexáwamare íchanabaiŭxëë i duŭxŭgŭ. Natŭrü petanüwa nangëxma ya yima tama nüxŭ pecuácü ya choweama ne ũcü. Rü choma rü napëxewa rü taxuwama chame, rü bai i norü chapatucunügŭarŭ wëgŭwa chame —ñanagŭrü ga Cuáŭ. ²⁸ Rü yema nachica ga Betániãgu äegaxŭwa nixŭ ga Cuáŭ ga nüxŭ yaxuxŭ ga yema ore. Rü natŭ ga Yudáŭrŭ tocutüwa nixŭ ga yema nachica ga ngextá Cuáŭ duŭxŭgŭxŭ íbaiŭxëëxŭwa.

Ngechuchu nixŭ ga Tupana núma namucü na duŭxŭgŭarŭ pecaducèx nayuxŭcèx

²⁹ Rü moxŭãcü ga Cuáŭ rü Ngechuchuxŭ nadau ga naxcèx na yaxŭxŭ. Rü ñanagŭrü ga Cuáŭ: —¡Rü dücax! Daa nixŭ ya yima Tupana núma namucü na nayuxŭcèx na ñoma i naãnecŭãx i duŭxŭgŭarŭ pecaduxŭ iyanaxoxëëxŭcèx. ³⁰ —Rü choma rü daa Ngechuchuchigaxŭ nixŭ ga chixuxŭ ga yexguma ñachagu:

“Rü choweama ne naxŭ ya wüxi ya chorü yexeracü, yerü nüma rü woetama nayexma ga

tauta chabuxgu ga chomax”, ñachagu. ³¹ –Rü chomatama ga noxri rü tama nüxũ chachuèx ga texe na yiĩxũ ga nümax. Natürü núma chaxũ na dexáwamare duũxũgũxũ íchibaiũxẽẽtanũxũcèx na tatanũxũ i Yudíugũ nüxũ cuèxgũxũcèx na texé yiĩxũ –ñanagürü. ³² Rü ñanagürü ta ga Cuáũ: –Rü chomatama nüxũ chadau ga Tupanaãe ga Üünexũ ga yexguma wüxi ga muxtucurüũ daxũwa ínaxexeegu rü Ngechuchuxũnegu yanawèxgux. ³³ –Choma rü noxri tama nüxũ chachuèx ga texe na yiĩxũ ga nümax. Natürü ga Tupana ga choxũ mucü na dexáwamare duũxũgũxũ íchabaiũxẽẽxũcèx, rü ñanagürü choxũ:

“Rü yima nüxũ cudaucü ya chauãe i Üünexũ naetügu íruxexeecü, rü yima tá nixĩ ya chauãe i Üünexũ duũxũgũna nguxẽẽcũ”, ñanagürü choxũ.

³⁴ –Choma rü marü yima Ngechuchuxũ chadau rü pemaã nüxũ chixu na nüma rü aixcüma Tupana Nane yiĩxũ –ñanagürü.

Nüxĩraũxũ ga norü ngúexũgü ga Ngechuchu

³⁵ Moxũãcü rü wenaxãrü Cuáũmaã yema nachicawa tayexmagü ga toma ga taxre ga norü ngúexũgü. ³⁶ Rü yexguma Ngechuchuxũ nadèuxgu ga yéma na naxüpetũxũ, rü Cuáũ rü ñanagürü toxũ: –¡Dücèx! Yima nixĩ ya Tupana núma namucü na pecaducèx nayuxũcèx –ñanagürü. ³⁷ Rü toma ga Cuáũãrü ngúexũgü rü nüxũ taxĩnũe ga yexguma yema ñaxgu. Rü Ngechuchuwe tarũxĩ. ³⁸ Rü nügü ínidau ga Ngechuchu, rü toxũ nadau ga nawe na tarũxĩxũ. Rü toxna naca rü ñanagürü toxũ: –¿Tacücèx pedau? –ñanagürü. Rü tomagü rü ñatarũgũgü:

—Pa Ngúexēēruŭx, ¿ngexta nixĩ i cupexŭ? —
 ñatarügügü. ³⁹ Rŭ Ngechuchu toxŭ nangãxŭ,
 rŭ ñanagŭrŭ toxŭ: —¡Nuã chowe perŭxĩ rŭ
 ípeyadèux! —ñanagŭrŭ. Rŭ nawe tarŭxĩ, rŭ nüxŭ
 tadaugŭ ga na ngexta napexŭ. Rŭ yexguma yéma
 tangugŭgu, rŭ marŭ ãgŭmücŭarŭ orawa nangu
 ga na nayáuanexŭ. Rŭ yexma naxŭtagu tarŭcho
 rŭ ñuxmata nachŭta. ⁴⁰ Rŭ choma chixĩ ga noxri
 Cuáŭ ga baiŭxēēruŭxŭ chaxĩnŭxŭ ga yixcama
 Ngechuchuwe charŭxŭxŭ. Rŭ chomŭcŭ rŭ Aŭdré
 nixĩ. Rŭ nüma rŭ Pedru ga Chimáŭēneē nixĩ. ⁴¹ Rŭ
 yexgumatama ga Aŭdré, rŭ naēneē ga Chimáŭcèx
 nayadau. Rŭ ñanagŭrŭ nüxŭ: —Rŭ marŭ nüxŭ
 itayangau ya yima Cristu ga nuxcŭma Tupana
 nüxŭ unetacŭ —ñanagŭrŭ. ⁴² Rŭ yemawena, rŭ
 Ngechuchu íyexmaxŭwa Chimáŭxŭ naga ga Aŭdré.
 Rŭ yexguma Ngechuchu Chimáŭxŭ dèuxgu, rŭ
 ñanagŭrŭ nüxŭ: —Cuma nixĩ i Chimáŭ i Cuáŭ
 nane quiŭxŭ. Natŭrŭ i ñuxmawena rŭ Nuta tá
 nixĩ i cuéga —ñanagŭrŭ. Rŭ ngēma naega rŭ Pedru
 ñaxŭchiga nixĩ.

Ngechuchu rŭ naxcèx naca ga Piripi rŭ Natanae

⁴³ Rŭ moxŭãcŭ ga Ngechuchu rŭ nügŭ namexēē
 na Gariréaanewa naxŭxŭcèx. Rŭ Piripixŭ inayan-
 gau rŭ ñanagŭrŭ nüxŭ: —¡Chowe rŭxŭ! —ñanagŭrŭ.
⁴⁴ Rŭ nüma ga Piripi rŭ ñãne ga Bechaídacŭãx nixĩ.
 Rŭ yémacŭãx ta nixĩ ga Aŭdré rŭ Pedru. ⁴⁵ Rŭ
 Piripi rŭ Natanaecèx nayadau, rŭ ñanagŭrŭ nüxŭ:
 —Marŭ nüxŭ itayangau ya yima Cristu ga Moíché
 nachiga naxŭmatŭcŭ ga mugŭarŭ poperawa, rŭ
 nuxcŭmaŭgŭxŭ ga Tupanaãrŭ orearŭ uruŭgŭ ta
 nachiga naxŭmatŭgŭcŭ. Yima nixĩ ya Yúche nane

ya Ngechuchu ya Nacharétucŭãx –ñanagürü. ⁴⁶ Rŭ ñanagürü ga Natanae: –¿Ñuxãcü i tacü rŭ mexŭ i Nacharétuwa ne naxŭxŭ? –ñanagürü. Rŭ Piripi nanangãxŭ, rŭ ñanagürü nüxŭ: –¡Dücèx, ngĩxã rŭ ítayadau! –ñanagürü. ⁴⁷ Rŭ yexguma Ngechuchu Natanaexŭ dèuxgu ga naxcèx na yaxŭxŭ, rŭ ñanagürü: –¡Dücèx! Yéa ne naxŭ i wŭxi i yatü i aixcüma Yudíu ixĩxŭ i aixcüma ngearü chixexŭãxŭ –ñanagürü. ⁴⁸ Rŭ yexguma ga Natanae rŭ Ngechuchuna naca, rŭ ñanagürü nüxŭ: –¿Ñuxãcü i choxŭ cucuáxŭ? –ñanagürü. Rŭ Ngechuchu nanangãxŭ rŭ ñanagürü nüxŭ: –Naxŭpa ga Piripi cuxcèx na yaçaxŭ, rŭ choma rŭ cuxŭ chadau ga yexguma orix ga igueratüügu curŭxãũxgux –ñanagürü. ⁴⁹ Rŭ Natanae nanangãxŭ rŭ ñanagürü nüxŭ: –Pa Ngúexêeruŭx, cuma rŭ Tupana Nane quixĩ. Rŭ cuma nixĩ i guxŭma i Yudíugüarü Æxgacü quiŭxŭ –ñanagürü. ⁵⁰ Rŭ Ngechuchu nanangãxŭ, rŭ ñanagürü nüxŭ: –Cuma rŭ choxŭ cuyaxõ erü cumaã nüxŭ chixu na igueratüüwa cuxŭ na chadauxŭ. Rŭ ngêmacèxicatama nixĩ i cuyaxõxŭ. Natürü ngêma ñuxma nüxŭ cudauxŭãrŭ yexera tá nixĩ i nüxŭ cudauxŭ i yixcüra –ñanagürü. ⁵¹ Rŭ ñanagürü ta ga Ngechuchu: –Rŭ aixcüma pemaã nüxŭ chixu rŭ tá nüxŭ pedaugü na yawãxnaxŭ i daxŭguxŭ i naãne. Rŭ tá nüxŭ pedaugü i Tupanaãrŭ orearü ngeruüğü i daxŭcŭãx i ngema daxŭ ïgŭxŭ rŭ írŭxïgüüxŭ i naetüwa ya Tupana Nane ya duŭxŭxŭ ixĩcü –ñanagürü.

Ngĩarũ peta ga ãane ga Canáwa üxũ ga Gariréaanewa

¹ Rũ yexguma marũ tomaẽxpũx ga ngunexũ Gariréaanearũ ãane ga Canáwa nayexmagu ga Ngechuchu, rũ nayexma ga wũxi ga ngĩarũ peta. Rũ yemawa ngxina naxugũ ga naẽ ga Ngechuchu. ² Rũ Ngechuchuna rũ toxna rũ ta naxugũe na yéma taxĩũcèx. ³ Rũ nagux ga norũ axexũ ga binu. Rũ Ngechuchu naẽ ngĩgürügũ nüxũ ga Ngechuchu: —Marũ nagúarũ binuãxgũ —ngĩgürügũ. ⁴ Natürũ Ngechuchu ngĩxũ nangãxũ, rũ ñanagürũ: —Pa Mamax, ¿tüxcüũ chomaã nüxũ quixu i ngẽma? Erũ tauta nawa nangu na chanaxũxũcèx i tacü rũ mexũ i Tupanaãrũ poramaã üxũ —ñanagürũ. ⁵ Natürũ ga ngĩma ga naẽ rũ ngĩgürügũ nüxũ ga yema baegũxũ namaã ga binuchiũ: —¡Penaxũx i guxũma i ngẽma nüma pemaã nüxũ yaxuxũ! —ngĩgürügũ. ⁶ Rũ yéma iyexma ga 6 ga tüxũ ga nutagüngĩxcèx. Rũ wũxichigũ ga yema tüxũwa rũ maneca yexma name ga 50 rũ ãxna 70 litrugũ ga dexá. Rũ yema tüxũgũ iyixĩ ga yema Yudiugũ ngĩxũ ixügũãcugücũ ga yexguma dexámaã nügũ yayauxmẽxgũchaũgu na Tupanacèx nügũ yamexẽegũxũcèx. ⁷ Rũ Ngechuchu rũ yema baegũxũxũ namu, rũ ñanagürũ: —¡Dexámaã ngĩxũ pixügũãcu i ñaã tüxũgũ! —ñanagürũ. Rũ nümagũ ga yema baegũxũ rũ meãma ngĩxũ nixügũãcu. ⁸ Rũ Ngechuchu ñanagürũ nüxũ: — Rũ ñuxma chanaxwẽxe i íraxũ peyaxu, rũ petaarũ yoraxũtawa penange —ñanagürũ. Rũ yemaãcü nanaxügũ ga yema baegũxũ. ⁹ Rũ yema petaarũ yora nüxũ naxaxneta ga yema dexá ga binuxũ nacèxichixũ. Natürũ tama nüxũ nacuèx ga ngextá

na nayauxgũãxũ. Rũ yema baegũxũĩcatama nixĩ ga nũxũ cuèxgũxũ ga dexámare na yĩxũ ga noxrix. Rũ yexgumatama ga yema petaarũ yora rũ yema yatũ ga ingĩxũcèx naca. ¹⁰ Rũ ñanagũrũ nũxũ: –Guxũ i naãnewa rũ duũxũgũ rũ noxri rũ namaã nabae ya mecũ ya binu. Rũ ngẽxguma marũ meãma guxũma axegũgu i ngẽma nũxna naxuxũ, rũ ngẽmawena rũ nũxna nanaxã ya ngexcũrũcũmare ya binu. Natũrũ i cuma rũ marũ nagũxchaũgu i peta, rũ mexèchicũ ya binumaãtama cuyaxaxegũxẽe i duũxũgũ –ñanagũrũ. ¹¹ Rũ guma Gariréanewa yexmane ga ããne ga Canáwa nixĩ ga yema naxũxũ ga Ngechuchu. Rũ yema nixĩ ga nũxĩraũxũ ga cuèxruũ ga Tupanaarũ poramaã üxũ ga nawa nũgũ inawéxũ ga Tupana Nane na yĩxũ. Rũ toma ga norũ ngúexũgũ rũ nũxũ tayaxõgũ. ¹² Rũ yemawena rũ Capernáũ ga ããnewa naxũ ga Ngechuchu. Rũ naẽ rũ naẽneẽgũ rũ toma ga norũ ngúexũgũ rũ ta Ítayaxũmũcũgũ. Rũ yéma guma ããnewa tayexmagũ ga ñuxre ga ngunexũ.

*Ngechuchu rũ tupauca ga taxũnewa ínanawoxũ
ga yema duũxũgũ ga yéma taxegũxũ
(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)*

¹³ Rũ toma ga Yudiũgũ rũ marũ ningaica ga torũ peta ga Üpetũchiga. Rũ yemacèx ga Ngechuchu rũ Yerucharéũwa naxũ. ¹⁴ Rũ yexma tupauca ga taxũnegu nũxũ nayangau ga duũxũgũ ga yéma norũ wocagũmaã rũ carnerugũmaã rũ muxtucugũmaã taxegũxũ. Rũ yéma nũxũ nadau ta ga duũxũgũ ga norũ taxechicawa rütogũxũ rũ Tupanaarũ ãmarewa mexũ ga dĩerumaã yéma taxegũxũ. ¹⁵ Rũ yexguma yemaxũ nadèuxgu ga

Ngechuchu, rü nanaxü ga wüxi ga cúaixruŦ ga naxchëxmünaxcëx. Rü yemamaã tupauca ga taxünewa ínanawoxü ga yema duüxügü guxüma ga norü carnerugümaã rü wocagümaã. Rü yema dïerucëx taxegüxüârü dïeru rü ngïxü narüwoŦ ñaxtüanegu. Rü norü mechagü rü ta nüxü nawoneta. ¹⁶ Rü yema muxtucugümaã taxegüxüxü ñanagürü: —Ípeyana i ngëma perü muxtucugü i nuã! Tama name i taxepataxü peyaxïxëë ya daa ChaunatuŦata —ñanagürü. ¹⁷ Rü yexguma ga toma ga norü ngüexügü rü nüxna tacuëxãchie ga nuxcümaüxü ga ümatüxü ga ñaxü:

“Duüxügü rü tá chauxchi naxaie erü chanachuxu i tacü i chixexü na naxügüxü i Tupanapatawa”,

ñaxü. ¹⁸ Rü yexguma ga yema äëxgacügü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tacü rü cuëxruüxü toxü cudauxëë na nawa nüxü tacuáxüçëx na aixcüma Tupana yïxü ya cuxü mucü na ícunawoxüxüçëx i ñaã duüxügü i nuã? —ñanagürügü. ¹⁹ Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: —¡Nagu pepogüe ya daa tupauca ya taxüne! Rü choma rü tomaëxpüx i ngunexügu rü tá wena íchanadaxëë —ñanagürü. ²⁰ Rü yexguma ga yema äëxgacügü rü nanangãxügü, rü ñanagürügü: —Rü 46 ga taunecü nawa napuracüe ga duüxügü na naxügüãxüçëx ga daa tupauca ya taxüne. ¿Rü ñuxãcü tá i cuma i tomaëxpüx i ngunexü tátama wena ícunadaxëëxü? —ñanagürügü. ²¹ Natürü guma Tupanapata ga Ngechuchu nachiga idexane rü naxünechigatama nixï. ²² Rü yemacëx ga toma ga norü ngüexügü, rü yexguma Ngechuchu yuwa írüdaxgu, rü nüxna tacuëxãchie ga yema

ore ga Ngechuchu nüxŧ ixuxŧ. Rŧ aixcŧma tayaxŧgŧ ga yema ore ga nüxŧ yaxuxŧ rŧ yema Tupanaärŧ ore ga nuxcŧmaŧgŧxŧ ga orearŧ uruŧgŧ Ngechuchuchigagu ŧmatŧgŧxŧ.

Ngechuchu rŧ nüxŧ nacuèx i guxŧma i duŧxŧgŧ

²³ Rŧ yexguma Ngechuchu Ŧpetŧchigaarŧ petacèx Yerucharéŧwa yexmagu, rŧ muxŧma ga duŧxŧgŧ rŧ nüxŧ nayaxŧgŧ, yerŧ nüxŧ nadaugŧ ga yema taxŧ ga mexŧgŧ ga Tupanaärŧ poramaã naxŧxŧ. ²⁴ Natŧrŧ ga nüma ga Ngechuchu rŧ tama yema duŧxŧgŧmèxèwa nügŧ nayexmaxèèchaŧ, yerŧ woetama marŧ nüxŧ nacuèx ga tacŧgu na naxŧnüèxŧ ga guxŧma ga yema duŧxŧgŧ. ²⁵ Rŧ yemacèx ga nüma rŧ taxucèxma texé namaã nüxŧ tixu na tacŧgu naxŧnüèxŧ ga yema duŧxŧgŧ. Yerŧ nümatama marŧ nüxŧ nacuèx ga tacŧgu na naxŧnüèxŧ ga naãèwa ga wŧxichigŧ.

3

Ngechuchuxŧtagu nanaxŧãne ga Nicodému

¹ Nayexma ga wŧxi ga Parichéŧ ga Nicodémugu àegacŧ. Rŧ nüma rŧ wŧxi ga àèxgacŧ ga nüxŧ nangechaŧgŧcŧ nixŧ ga Yudŧgŧtanŧwa. ² Rŧ guma Nicodému rŧ Ngechuchuxŧtagu nanaxŧãne ga chŧtacŧ. Rŧ ñanagŧrŧ Ngechuchuxŧ: —Pa Ngúexèèruŧx, toma nüxŧ tacuèx na aixcŧma Tupana núma cuxŧ muxŧ na toxŧ cungúexèèxŧcèx. Èrŧ taxucŧrŧwa texé cuxrŧŧ tanaxŧ i ngèma taxŧ i mexŧgŧ i Tupanaärŧ poramaã ŧxŧ, ega tama Tupana tŧmaxŧtawa ngèxmagu —ñanagŧrŧ. ³ Rŧ

Ngechuchu nanangãxŭ rŭ ñanagŭrŭ nŭxŭ: — Aixcŭma cumaã nŭxŭ chixu, rŭ yŭxema tama we-naxãrŭ buxe rŭ taxucŭrŭwama Tupana ãëxgacŭ íixŭxŭwa tangu —ñanagŭrŭ. ⁴ Rŭ Nicodému rŭ Ngechuchuna naca, rŭ ñanagŭrŭ nŭxŭ: —¿Natŭrŭ ñuxãcŭ i wŭxi i yatŭ i marŭ yaxŭ i wena nabuxŭ? ¿Ëxna wena naëãnŭgu naxŭcuxŭ rŭ ngẽmaãcŭ wena nabuxŭ? —ñanagŭrŭ. ⁵ Rŭ Ngechuchu nanangãxŭ rŭ ñanagŭrŭ: —Rŭ aixcŭma cumaã nŭxŭ chixu rŭ yŭxema tama nŭxŭ rŭxoxe i tŭmaãrŭ pecadu rŭ tama Tupanaãë i Üñexŭwa nayaxŭxe i maxŭ i ngexwacaxŭxŭ, rŭ taxucŭrŭwama Tupana ãëxgacŭ íixŭxŭwa tichocu ⁶ —Yŭxema duŭxŭwa buxe rŭ duŭxŭtama tixŭ. Natŭrŭ yŭxema Naãë i Üñexŭwa nayaxŭxe i maxŭ i ngexwacaxŭxŭ, rŭ Tupanaxãcŭ tixŭ. ⁷ —¿Tãŭtãma cubaixãchiãë na cumaã nŭxŭ chixuxŭ na Tupana naxwèxexŭ na guxŭma i duŭxŭgŭ rŭ wena nabuexŭ! ⁸ — Ya buanecŭ rŭ nŭma ínanaxwèxexŭwa nabu. Rŭ nŭxŭ cuxŭnŭ i naga, natŭrŭ tama nŭxŭ cucuèx na ngextãama ne naxŭxŭ rŭ ngextãama na naxŭxŭ. Rŭ ngëxgumarŭŭ ta tixŭgŭ ya guxãma ya yŭxema Naãë i Üñexŭwa nayaxŭxe i maxŭ i ngexwacaxŭxŭ — ñanagŭrŭ. ⁹ Rŭ Nicodému wenaxãrŭ Ngechuchuna naca, rŭ ñanagŭrŭ: —¿Natŭrŭ ñuxãcŭ nixŭ i ngẽma? —ñanagŭrŭ. ¹⁰ Rŭ Ngechuchu nanangãxŭ, rŭ ñanagŭrŭ nŭxŭ: —Cuma rŭ Yudŭgŭarŭ ngŭexëëruŭ i nŭxŭ cuãxŭ quixŭ. ¿Rŭ ñuxãcŭ chi i cuma i tama nŭxŭ cucuãxŭ i ngẽma? ¹¹ —Aixcŭma cumaã nŭxŭ chixu rŭ toma rŭ namaã tidexagŭ i ngẽma nŭxŭ tacuãxŭ. Rŭ norŭ uruŭ tixŭgŭ i ngẽma nŭxŭ tadagŭxŭ. Natŭrŭ pema rŭ tama toxŭ

peyaxōgü i ngēma pemaã nüxü tixuxü. ¹² –Rü ñuxma na tama choxü peyaxōgüxü i ngēma pemaã nüxü chixuxü i ñoma i naãneärü ngēmaxüchiga, rü ¿ñuxäcü tá peyaxōgüxü ega pemaã nüxü chixuxgu i daxüguxü i naãneärü ngēmaxüchiga? ¹³ –Taguma texé daxüguxü i naãnewa taxü. Natürü i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü chaxicatama nixi i ngēma ne chaxüxü rü ngēma tá chaxüxü. ¹⁴⁻¹⁵ –Pema nüxü pecuèx ga ñuxäcü nuxcümaxüchima yema nachica ga ngextá taxúema íxãpataxüwa, rü Moiché wüxi ga naïgu nanaxünagü ga yema äxtape ga dïërumünaxcèx. Rü ngëxgumarüü tá ta i choma i Tupana Nane i duüxüxü chiixü, rü wüxi i naïgu tá choxü naxünagügü i duüxügü na guxâma ya texé ya choxü yaxōgüxe rü tüxü nangëxmaxüçèx i maxü i taguma güxü.

Tupana rü poraãcü nüxü nangechaü i ñoma i naãnecüãx

¹⁶ –Rü Tupana rü poraãcü nüxü nangechaü i ñoma i naãnecüãx i duüxügü. Rü yemacèx inanamu ga Nane ga nügümaã wüxicacü na guxâma ya texé ya nüxü yaxōgüxe rü tama itarütauxexüçèx rü tüxü nangëxmaxüçèx i maxü i taguma güxü. ¹⁷ –Yerü ga Tupana rü tama ñoma ga naãnewa nanamu ga Nane na duüxügümaã naxueguãxüçèx na napoxcuexü. Natürü núma nanamu na namaxëxëãxüçèx i duüxügü. ¹⁸ –Rü yixema Tupana Naneãxü yaxōxë, rü Tupana rü tama tümamaã nanaxuegu na tapoxcuxü. Natürü yixema tama nüxü yaxōxë, rü marü tümamaã nanaxuegu na tapoxcuxü, erü tama nüxü tayaxō

ya yima Tupana Nane ya nügümaã wüxicacü.
¹⁹ –Rü yíxema tama nüxŭ yaxōgüxe, rü Tupana rü marü tümamaã nanaxuegu na tapoxcuexŭ. Yerü yexguma ñoma ga naãnewa nanguxgu ga Tupana Nane ya duŭxŭgüarü ngóonexēeruŭ, rü tama nawe tarüxŭchaŭ. Natürü yexera tümaärü me nixŭ ga ēänexŭwaama na tayexmagüxŭ, yerü chixexŭ taxügü. ²⁰ –Guxãma ya yíxema chixexŭ ügüxe rü naxchi taxaie i ngóonexŭ. Rü tama nüxna tangaicamagüchaŭ erü tama tanaxwèxe na nangóxŭ i ngēma chixexŭ i ítaxügüxŭ. ²¹ –Natürü yíxema aixcüma Tupanaärü ore nüxŭ ixuxŭácüma meã maxēxē rü nüxna tangaicama i ngēma ngóonexŭ. Rü ngēmaácü tanaxü na meã nangóxŭcèx na Tupanaärü ngüchaŭácüma na yíxŭ i guxŭma i ngēma taxügüxŭ –ñanagürü.

Cuáŭ ga baiŭxēeruŭ rü wenaxärü nüxŭ nixu ga Ngechuchuchiga

²² Rü yemawena rü tomaã Yudéaanewa naxŭ ga Ngechuchu. Rü ñuxre ga ngunexŭ tomaã yéma nayexma rü yéma duŭxŭgüxŭ ítabaiŭxēēgü.
²³ Rü Cuáŭ ga baiŭxēeruŭ rü Enóärü ñãnewa ga Charíarü ngaicamana rü ínanabaiŭxēē ta ga duŭxŭgü yerü yéma nayexma ga taxŭ ga dexá. Rü yema yéma íngugüetanüxŭ ga duŭxŭgü, rü Cuáŭ ínayabaiŭxēētanü. ²⁴ Rü yemaácü nangu-petü naxŭpa ga na poxcupataŭgu yatèxcuchixŭ ga Cuáŭ. ²⁵ Rü yexguma rü ñuxre ga norü ngüexŭgü ga Cuáŭ, rü wüxi ga Yudíumaã ni-poragatanücüü nachiga ga nacümagü na ñuxácü namexŭ na Tupanacèx nügü yamexēēgüxŭ ga duŭxŭgü. ²⁶ Rü Cuáŭmaã nüxŭ nayarüxügüe, rü

ñanagürügü: –Pa Ngúexêẽruũx, dücax guma yatü ga tomaã nüxũ quixucü rü cumaã yexmacü ga natü i Yudáũãrũ tocutüwa, rü yima rü ñuxma rü duũxügüxũ ínabaiũxêê, rü guxũma i duũxügü rü nawe narüxĩ –ñanagürügü. ²⁷ Rũ Cuáũ nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: –Taxúema tacü tüxũ nangêxma ega Tupana tama tüxna naxãxgu. ²⁸ –Pematama rü marü choxũ pexĩnüê ga yexguma ñachagu:

“Choma rü tama Cristu chixĩ. Natürü choma chixĩ i Tupana yima Cristupêxegu choxũ imuxũ na nüxũ chixuxücèx i nachiga”, ñachagu. ²⁹ – Rũ wüxi i ngĩgüwa rü yima yatü ya ingĩcü rü naxmèxãrũ yora nixĩ. Rũ yima yatümücü i naxütawa ngêxmaxũ rü nüxũ inarüxĩnü i norü ore. Rũ nataãê i ngêxguma nüxũ naxĩnügu i ngêma na yadexaxũ. Rũ ngêxgumarüü i choma rü aixcüma Cristumaã chataãêxũchi i ñuxmax. ³⁰ –Nüma rü tá nixĩnagüchigü na ãêxgacü yĩxũ, natürü i choma rü tá ícharüxĩchigü.

Yima daxüwa ne üxcüchiga

³¹ –Rũ yima Cristu ya daxüwa ne üxcü rü guxãetüwa nangêxma. Natürü i choma rü ñoma i naãnewa changêxma, rü ñoma i naãnecüãx chixĩ, rü ngêma ñoma i naãnewa ngêxmaxũchigaxũ chixu. Natürü i nüma ya Cristu ya daxüwa ne üxcü, rü guxãetüwa nangêxma. ³² –Rũ nüma rü tamaã nüxũ nixuchiga ga yema nüxũ nadauxũ rü nüxũ naxĩnüxũ. Natürü noxretama nüxũ nayaxögü i ngêma nüxũ yaxuxũ. ³³ –Natürü ngêxguma texé nüxũ yaxõxgu i norü ore, rü ngêmaãcü tanangoxêê na aixcüma yĩxũ i ngêma Tupana nüxũ ixuxũ. ³⁴ – Rũ yima Tupana nüma namucü, rü Tupanaãrũ

orexũ nixu. Erũ Tupana rũ nüxna nanamu i Naãẽ i Üünexũ na guxũguma naxũtawa nangẽxmaxũcèx. ³⁵ –Rũ Tanatũ ya Tupana rũ Nanexũ nangechaũ. Rũ ngẽmacèx marũ naxmẽxwa nanangẽxmaxẽẽ i guxũma i tacũ i ngẽxmaxũ. ³⁶ –Rũ yixema Tupana Naneãxũ yaxõxẽ rũ tũxũ nangẽxma i maxũ i taguma gúxũ. Natürũ yixema tama nüxũ yaxõxchaũxẽ ya Tupana Nane, rũ tãũtãma tũxũ nangẽxma i ngẽma maxũ i taguma gúxũ. Natürũ tá tanayaxu i ngẽma ãũcũmaxũ i poxcu i Tupana tá namaã tũxũ poxcuxũ –ñanagürũ ga Cuáũ ga baiũxẽẽruũ.

4

Ngechuchu rũ Chamáriaanecũãx ga ngecü

¹ Rũ Parichégũ rũ nüxũ nacuáchigagũ ga Ngechuchu rũ Cuáũãrũ yexera nüxũ na nayexmaxũ ga norũ ngúexũgũ, rũ norũ yexera duũxũgũxũ na ínabaiũxẽẽxũ. ² Natürũ tama Ngechuchu nixĩ ga ínabaiũxẽẽcü ga duũxũgũ. Rũ toma ga norũ ngúexũgũ tixĩ ga tanaxũxũ ga yema. ³ Rũ yexguma Ngechuchu nüxũ ãnũgu ga Parichégũ rũ nachigagu na yadexagũxũ, rũ yéma Yudéaanewa ítachoxũ na Gariréaanecèx tawoeguxũ. ⁴ Natürũ ga yema nama ga nagu tawoeguxũ rũ Chamáriaanewa nadapetũ. ⁵ Rũ yemacèx ga toma rũ nawa tangugũ ga wũxi ga Chamáriaaneãrũ ããne ga Chicaru. Rũ guma ããneãrũ ngaicamana nayexma ga yema naãne ga nuxcũmaũcü ga Acobuaxũ yexmaxũ rũ yixcama rũ nane ga Yúchena naxãxũ. ⁶ Rũ yéma nayexma ga wũxi ga puchu ga duũxũgũ dexácèx ixaixmaũgücũ ga

Acobuarü Puchugu ãegacü. Rû poraãcü nipa ga Ngechuchu ga namagu na yaxũxũ. Rû yemacèx guma puchuxõtawa nayarütoõchi. Rû tocuchiwa nanguxchaũ ga yexguma. ⁷⁻⁸ Rû toma ga norü ngúexũgü rû guma ãanewa taxĩ na torü õnacèx tayataxegüxcèx. Rû towena yéma ingu ga wüxi ga ngecü ga Chamáriaanecũãx ga guma puchuwa dexáwa ücü. Rû Ngechuchu rû ñanagürü ngĩxũ: —¡Íraxũ i dexá choxna naxã! —ñanagürü. ⁹ Natürü ga yema nge rû ibaixãchiãe yerü ga Yudiugü rû Chamáriaanecũãxgümaã nügüchi naxaie rû yemacèx ga yema nge rû inangãxũ rû ngĩgürügü nüxũ: —¿Ñuxãcü i cuma na Yudíu quiixũ i dexácèx choxna cucaxũ i choma na Chamáriaanecũãx chiixũ? —ngĩgürügü. ¹⁰ Rû Ngechuchu ngĩxũ nangãxũ, rû ñanagürü: —Ngëxguma chi nüxũ cucuèxgu i ngëma mexũ i Tupana cuxna ãxchaũxũ, rû chi nüxũ cucuèxgu na texé yĩxũ ya yima dexá cuxna taçacü, rû cuma rû chi nüxnata cuca i dexá i maxũ nawa ngëxmaxũ rû nüma rû chi cuxna nanaxã i ngëma dexá —ñanagürü. ¹¹ Rû yema ngecü inangãxũ, rû ngĩgürügü nüxũ: — Pa Corix, ¿ñuxãcü tá i dexáta cuyaxu? Erü daa puchu rû namátamaxũchi rû cuxũ nataxuma na tacümaã cunayaxuxücèx i dexá. ¿Rû ngextá tá i cunayaxuxũ i ngëma dexá i maxũ nawa ngëxmaxũ na choxna cunaxãxücèx? ¹² —Nuxcümaücü ga tórü õxi ga Acobu toxçèx núma Chamáriaanewa nanatèx ga daa puchu. Rû gumawa nixĩ ga naxaxexũ ga nüma rû nanegü rû norü wocagü. ¿Rû ñuxãcü chi i cuma i norü yexera quiixũ? — ngĩgürügü. ¹³ Rû Ngechuchu ngĩxũ nangãxũ, rû

ñanagürü: –Rü guxãma ya texé ya daa puchuarü dexáwa axexe, rü wena táxarü tiṭawae. ¹⁴—Natürü texé ya yíxema choma tüxna çaxãxũ i dexáwa axexe, rü tagutáma wena tiṭawa. Erü ngẽma dexá i choma tüxna çaxãxũ rü wüxi ya puchu ya guxũguma ibaibecürüü tá nixĩ i tümawa, erü ngẽma dexáwa nangẽxma i maxũ i taguma gúxũ —ñanagürü. ¹⁵ Rü ngĩma ga yema nge rü inangãxũ rü ngĩgürügü: —Pa Corix, jchoxna naxã i ngẽma dexá na taguma wena çitawaxũcèx, rü taguma wena daa puchuwa dexáwa çaxũxũcèx! —ngĩgürügü. ¹⁶ Rü Ngechuchu ñanagürü ngĩxũ: —jÍyadau ya cute, rü naxcèx yaca, rü nuã pexĩ! —ñanagürü. ¹⁷ Rü yema ngecü rü inangãxũ, rü ngĩgürügü nüxũ: —Nataxuma ya chaute —ngĩgürügü. Rü Ngechuchu ñanagürü ngĩxũ: —Aixcüma nixĩ i ngẽma nüxũ quixuxũ na nataxuüma ya cute. ¹⁸ —Yerü wüximẽxpüxchiréx nixĩ ga cute, rü yima ñuxma cuxütawa ngẽxmacü rü tama aixcüma cutexüchi nixĩ. Rü ngẽmacèx aixcüma nixĩ i curü ore i chomaã nüxũ quixuxũ —ñanagürü. ¹⁹ Rü yexguma yemaxũ naxĩnúgu ga yema ngecü, rü ngĩgürügü: —Pa Corix, nüxũ chicuèxãchi rü cuma rü wüxi i Tupanaãrü orearü uruũ quixĩ. ²⁰ —Nuxcümaũgüxũ ga torü oxigü ga Chamáriaanecũãxgü rü daa mèxpüne ga Garachíüwa Tupanaxũ nicuèxüügü. Natürü i pema i Yudíugü rü ñaperügügü:

“Rü Yerucharéü nixĩ i nachica i mexũ i ngextá Tupanaxũ ticuèxüügü”, ñaperügügü. ²¹⁻²² Rü Ngechuchu ngĩxũ nangãxũ rü ñanagürü: —Pema i Chamáriaanecũãxgü rü tama aixcüma nüxũ pecuèxgü ya yima nüxũ picuèxüügücü. Natürü

toma i Yudíugü rü aixcüma nüxŦ tacuèx ya yima nüxŦ ticuèxüŦgücü, erü Yudíugügagu nixŦ i Tupana namaxêxêxŦ i guxŦma i duŦxŦgü. ¡ChoxŦ yaxŦ, Pa NgecŦx! Rü aixcüma ínangu tá i ngunexŦ na tãŦtãma daa mèxpŦnewa rü êxna YerucharéŦwa tá nüxŦ na picuèxüŦgüxŦ ya Tanatü ya Tupana. ²³ —Erü yíxema aixcüma TupanaxŦ icuèxüŦgüxe rü nüetama nixŦ i ngêxŦrŦüxŦmare i nachicawa TupanaxŦ ticuèxüŦgü. Erü ñŦxma rü ngêma Naãê i ÜünexŦ naxwèxexŦ nixŦ na guxŦma i tŦmaãemaã rü tŦmaãrŦ maxŦmaã aixcüma TupanaxŦ ticuèxüŦgüxŦ. Rü ngêmaãcü nixŦ i nanaxwèxexŦ ya Tanatü na nüxŦ ticuèxüŦgüxŦ. ²⁴ —Erü Tupana rü wŦxi i Naãê nixŦ. Rü ngêmacèx yíxema texé ya nüxŦ icuèxüŦgüxe rü tanaxwèxe i guxŦma i tŦmaãemaã rü tŦmaãrŦ maxŦmaã na aixcüma nüxŦ ticuèxüŦgüxŦ, ngêma Naãê i ÜünexŦ naxwèxexŦãcüma —ñanagŦrŦ. ²⁵ Rü yema ngecü inangãxŦ rü ngŦgŦrŦgŦ: —Choma nüxŦ chacuèx rü tá ñoma i naãnewa nangu ya yima Cristu ya Tupana nüxŦ unetacü. Rü ngêxguma yima núma Ŧxgu rü tá tamaã nanangoxêê i guxŦma i Tupanachiga —ngŦgŦrŦgŦ. ²⁶ Rü Ngechuchu rü ñanagŦrŦ ngŦxŦ: —Choma na cumaã chidexaxŦ, rü yima chixŦ —ñanagŦrŦ. ²⁷ Rü yexguma íyadexayane rü ítangugü ga toma ga norü ngúexŦgŦ. Rü tabaixãchiãêgŦ yerü ga Ngechuchu rü wŦxi ga ngecümaã ínindexa. NatŦrŦ taxúema ga toma rü togŦ taporaxêê ga nüxna na tacagŦxŦ ga tacü ngŦmaã na nanaxwèxexŦ rü tacŦchiga yŦxŦ ga ngŦmaã na íyadexaxŦ. ²⁸ Rü yexguma ga yema ngecü rü yéma ngŦxŦ itèx ga ngŦrŦ tŦxŦ. Rü ñãnewa ixŦ na

duũxũgũmaã nüxũ yanaxuxũcèx. ²⁹ Rũ ngĩgürügü: —¡Ngĩxã rũ Ítayadaugü i wüxi i yatü i chomaã nüxũ ixuxũ ga guxũma ga tacü ga chaxũxũ! ¿Taux êxna yima yĩxũ ya Cristu? —ngĩgürügü. ³⁰ Rũ inaxĩachi ga yema ñanecũãx, rũ Ngechuchu Íyexmaxũwa naxĩ. ³¹ Rũ yoxni ga toma ga norü ngúexũgü rũ Ngechuchuxũ tachixewegü na nachibüxũcèx. ³² Natürü ga nüma rũ ñanagürü toxũ: —Choma rũ choxũ nangẽxma i chowemü i pema tama nüxũ pecuáxũ —ñanagürü. ³³ Rũ yexguma ga toma ga norü ngúexũgü rũ togüna tacagüe, rũ ñatarügügü: —Bexmana marü ¿texé nuã tanange i nawemü? —ñatarügügü. ³⁴ Natürü ga Ngechuchu rũ ñanagürü toxũ: —Ngẽma õna i choxũ poraxẽẽxũ nixĩ na chanaxũxũ i norü ngúchaũ ya yima nuã choxũ mucü ya Chaunatü, rũ na chayanguxẽẽxũ i norü puracü. ³⁵ —Rũ pema rũ ñaperügügü:

“Rũ ãgümücü ya tauemacü nataxu na yabuxgũxũ i trigu”, ñaperügügü. Natürü i choma rũ ñacharügü pexũ:

“¡Dücèx, rũ meã penangugü i duũxũgü! Erü marü Ínamegü na Tupanaxũ nayauxgũxũcèx, ngẽxgumarüũ i wüxi i trigunecü i marü nawa nanguxũ na yabuxgũxũ erü marü nidau”. ³⁶ — Rũ yíxema Tupanacèx nadexe i duũxũgü rũ tá tanayaxu i tümaãrü natanü. Rũ guxũma i ngẽma duũxũgü i tüxũ irüxĩnüẽxũ rũ tá nanayauxgü i maxũ i taguma gúxũ. Rũ ngẽmaãcü rũ wüxigu tá tataãgü ya yíxema tüxira ngẽma duũxũgũmaã Tupanaãrü orexũ ixuxe rũ yíxema yixcama ngẽma duũxũgũxũ Tupanacèx dexe. ³⁷ —Rũ aixcüma nixĩ i ngẽma ore i ñaxũ:

“Wüxie tixĩ ya namaã toexe i trigu rü togue tixĩ ya yíxema yabuxgüxe i norü o”, ñaxũ. [Rü ngẽxgumarüũ rü wüxie tixĩ ya tüxira duũxügümaã nüxũ ixuxe i Tupanaãrũ ore, rü togue tixĩ ya yixcama ngẽma duũxügüxũ dexe Tupanacèx.] ³⁸ — Rü noxri rü togü nixĩ ga duũxügümaã nüxũ ixuxũ ga Tupanaãrũ ore, natürü ga duũxügü rü tama nayaxõgü ga yexguma. Rü yemawena rü pexũ chamu na yema duũxügümaã nüxũ pixuxücèx ga yema ore. Rü pema nixĩ ga yema duũxügüxũ pedexũ Tupanacèx, yerü nayaxõgü ga yexguma namaã nüxũ pixuxgu ga yema ore. Rü yemaãcü ga pema rü marü peyoxniẽ nawa ga togüarü puracü —ñanagürü. ³⁹ Rü muxüma ga guma Chamáriaanewa yexmane ga ñanecũãx rü Ngechuchuaxũ nayaxõgü, yerü nüxũ nayaxõgü ga yema ore ga yema ngecü namaã nüxũ ixuxũ ga yexguma ngĩxgu:

“Guxüma ga tacü ga ũpa chaxüxũ rü chomaã nüxũ nixu” ngĩxgu. ⁴⁰ Rü yemacèx ga yema Chamáriaanecũãxgü rü yexguma Ngechuchuxütawa nangugügu rü nüxũ nacèèxügü ga yexma natanügu na naxãũxücèx. Rü taxre ga ngunexũ yexma natanügu narüxãũx ga Ngechuchu. ⁴¹ Rü muxüma ga togüamachigü ga Chamáriaanecũãxgü rü Ngechuchuaxũ nayaxõgü ga yexguma nüxũ naxĩnüëgu ga yema norü ore ga nümatama nüxũ yaxuxũ. ⁴² Rü yexguma ga yema duũxügü rü ñanagürügü ngĩxũ ga yema ngecü: —Ñuxma waxi nixĩ i aixcüma nüxũ tayaxõgüxũ erü tomatama nüxũ taxĩnüë i ngẽma norü ore i tomaã nüxũ yaxuxũ. Rü ngẽmawa nüxũ tacuèx na

aixcūma yima yīxŭ ya Cristu ya ñoma i nañecŭāx i duŭxŭgŭarŭ maxēxēruŭ. Rŭ tama ngēma cuma tomaã nŭxŭ quixuxŭcèxicatama tayaxōgŭ –ñanagŭrŭgŭ.

Ngechuchu rŭ nanamexēē ga wŭxi ga āēxgacŭ nane

⁴³ Rŭ taxre ga ngunexŭguwena ga Ngechuchu rŭ tomaã inaxŭāchi ga Chamáriaanewa na Gariréaanewa naxŭxŭcèx. ⁴⁴ Rŭ nŭmatama ga Ngechuchu ga ŭpaacŭ rŭ ñanagŭrŭ: –Wŭxi i Tupanaārŭ orearŭ uruŭ, rŭ norŭ nañewatama i duŭxŭgŭ rŭ tama meã nanayauxgŭ –ñanagŭrŭ. ⁴⁵ Natŭrŭ yexguma Gariréaanewa tangugŭgu, rŭ yema nañecŭāx ga duŭxŭgŭ rŭ meãma nanayauxgŭ. Yerŭ nŭmagŭ ga yema nañecŭāxgŭ rŭ Yerucharéŭwa naxī ta naxcèx ga Ūpetŭchigaarŭ peta, rŭ yéma nŭxŭ nadaugŭ ga yema taxŭ ga mexŭgŭ ga Tupanaārŭ poramaã naxŭxŭ ga Ngechuchu ga yexguma. ⁴⁶ Rŭ ga Ngechuchu rŭ tomaã nataegu naxcèx ga guma ñāne ga Caná ga Gariréaanewa yexmane. Rŭ guma ñānewa nixī ga binuxŭ nanguxuchixēēāxŭ ga dexá. Rŭ ñāne ga Capernáŭwa nayexma ga wŭxi ga tacŭ ga āēxgacŭ, rŭ nidaawe ga wŭxi ga nane. ⁴⁷ Rŭ yexguma guma āēxgacŭ nŭxŭ cuáchigagu ga Ngechuchu rŭ Gariréaanewa na nanguxŭ ga Yudéaanewa na ñe naxŭxŭ, rŭ naxŭtawa naxŭ. Rŭ nŭxŭ nayacèèxŭ na napatawa naxŭxŭcèx, rŭ naxcèx na yanataanexēēāxŭcèx ga guma nane ga marŭ turaxŭchicŭ. ⁴⁸ Rŭ Ngechuchu nanangāxŭ, rŭ ñanagŭrŭ nŭxŭ: –Pema rŭ tama peyaxōgŭ ega tama nŭxŭ pedauxiragu i taxŭ i

cuèxruůgü i Tupanaärü poramaã üxů –ñanagürü.
⁴⁹ Natürü ga guma ãëxgacü rü ñanagürü nüxů: –
 Pa Corix, ¡paxa chowe rüxů naxůpa na nayuxů ya
 chaune! –ñanagürü. ⁵⁰ Rü Ngechuchu nanangãxů
 rü ñanagürü nüxů: –¡Nataegu i cupatawa! Erü
 cune rü marü naxcèx nitaane –ñanagürü. Rü
 guma yatü rü nayaxõ ga yema ore ga Ngechuchu
 namaã nüxů ixuxů. Rü napatacèx nataegu. ⁵¹ Rü
 yexguma napatawa nanguxchaůgu ga guma
 ãëxgacü, rü norü duůxůgü napëxegu nayayi,
 rü ñanagürügü nüxů: –Cune rü marü naxcèx
 nitaane –ñanagürügü. ⁵² Rü yexguma rü norü
 duůxůgüna naca, rü ñanagürü nüxů: –¿Tacü
 rü oragu inaxügüxů na naxcèx yataanexů? –
 ñanagürü. Rü yema norü duůxůgü nanangãxů rü
 ñanagürügü: –Íne tocuchiguwena nixů ga nüxů
 nangupetüxů ga na yaxaxünexů –ñanagürügü.
⁵³ Rü guma bucü nanatü rü nüxna nacuèxãchi ga
 yema oragu na yůxů ga Ngechuchu ga ñaxů nüxů:
 “Cune rü marü naxcèx nitaane” ñaxů. Rü
 nüma ga guma ãëxgacü rü guxůma ga nap-
 atacůãx rü Ngechuchuaxů nayaxõgü. ⁵⁴ Rü
 yexguma Yudéanewa ne naxůxgu ga Ngechuchu,
 rü yema nixů ga norü taxre ga cuèxruů ga taxů
 ga Tupanaärü poramaã duůxůgüxů nawéxů ga
 Gariréanewa.

5

*Ngechuchu rü nanamexëë ga wüxi ga yatü ga
 idaawexů ga Betchawa yexmaxů*

¹ Rü ñuxre ga ngunexůgü ngupetüguwena rü
 nayexma ga wüxi ga peta ga Yudůgü auregüxů
 na yemaãcü Tupanaxů yacuèxůgüxůcèx. Rü

yemacèx ga Ngechuchu rü YerucharéŦcèx nataegu. ² Rü guma ãñeãrũ poxeguxũ rü nüxũ nayexma ga wüxi ga ãx ga Carneruarũ Choxũchicagu ãegaxũ. Rü yema ãxãrũ ngaicamana nayexma ga wüxi ga puchu ga Yudíugügawa Betechagu ãegaxũ. Rü guma puchuanacüwa nayexma ga wüximẽexpüx ga chopetüchica ga ãxpataŦetügüxũ. ³ Rü yema chopetüchicagu nacagü ga muxüma ga duũxügü ga idaaweexũ. Rü nümaxũ rü nangexetügü, rü togü rü nachixeparagü, rü togü rü nanawãxãchigü. Rü yema idaaweexũ rü yéma nananguxẽegü ga guma puchu ga na naxãxãchichiüxüçèx. ⁴ Yerü ñuxguacü rü guma puchugu ñarüxĩxũ ga wüxi ga daxüçũãx ga Tupanaãrũ orearü ngerü, rü nayaxãxchiücüxẽexũ. Rü guxema tüxira tügü yéma táexe nachiüwa ga guma puchu ga yexguma yaxãxchiücüügu, rü tümacèx nitaane woo ga ngëxürüümare ga daawe tüxũ yexmaxë. ⁵ Rü yéma natanüwa nayexma ga wüxi ga yatü ga marü 38 ga taunecü idaawecü. ⁶ Rü yexguma Ngechuchu nüxũ dèuxgu ga guma yatü ga yexma na nacaxũ, rü nüxũ nacuáchiga ga marü mucüma ga taunecü na yadaawexũ. Rü yemacèx nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Cunaxwèxexũ i cuxçèx na yataanexũ? — ñanagürü. ⁷ Rü Ngechuchuxũ nangãxũ ga guma idaawecü, rü ñanagürü: —Pa Corix, tataxuma ya texé ya choxũ rüngüxẽexë na ngema choxũ tataéxüçèx i ngëxguma naxãxãchichiügu ya daa puchu. Rü guxüguma i ngëxguma ngema chaugü chatáechaügu, rü yoxni i togü rü marü nüxãra

nügü ngema natáegü –ñanagürü. ⁸ Rŭ Ngechuchu rŭ ñanagürü nüxŭ: –¡Inachi, rŭ nayaxu i curü caruŭ, rŭ íixŭ! –ñanagürü. ⁹⁻¹⁰ Rŭ yexgumatama naxcèx nitaane ga guma yatü. Rŭ nanayaxu ga norü caruŭ, rŭ ínixŭ. Natürü ga yema ngunexŭ rŭ ngŭxchigaarü ngunexŭ nixĩ. Rŭ yemacèx ga yémacŭãxgü ga Yudíugüarü ãëxgacügü rŭ ñanagürügü nüxŭ ga guma yatü ga naxcèx itaanecü: –Ñoma nixĩ i ngŭxchigaarü ngunexŭ. Rŭ ngẽmacèx nachuxu nixĩ na cuyangexŭ i curü caruŭ erü yemaãcü tamaã nüxŭ nixu ga Moĩché –ñanagürügü. ¹¹ Natürü ga guma yatü rŭ yema Yudíugüarü ãëxgacügüxŭ nangãxŭ, rŭ ñanagürü: –Yima choxŭ rŭmexëëcü rŭ ñanagürü choxŭ:

“¡Nayaxu i curü caruŭ rŭ íixŭ!” ñanagürü. ¹² Rŭ yexguma ga yema ãëxgacügü rŭ nüxna nacagü, rŭ ñanagürügü: –¿Texé ngẽma ñatarügü cuxŭ:

“¡Nayaxu i curü caruŭ rŭ íixŭ!” ñatarügü cuxŭ? –ñanagürügü. ¹³ Natürü ga guma yatü rŭ tama nüxŭ nacuèx ga texé naxcèx na yataanexëëxŭ, yerü namuxŭchi ga duŭxŭgü ga yéma, rŭ yexma nayarütaxu ga Ngechuchu. ¹⁴ Natürü yixcama ga Ngechuchu rŭ tupauca ga taxŭnegu nüxŭ nayangau ga guma yatü, rŭ ñanagürü nüxŭ: –¡Dücèx i ñŭxma marü cuxcèx na yataanexŭ, rŭ tãütáma wena chixexŭ cuxü na tama quidaawexŭcèx namaã i wŭxi i daawe i ngẽma marü cuxŭ ngupetŭxŭãrŭ yexera íixŭ! –ñanagürü. ¹⁵ Rŭ ínixŭ ga guma yatü, rŭ Yudíugüarü ãëxgacügümaã nüxŭ nayarŭxu ga Ngechuchu na yíixŭ ga guma namexëëcü. ¹⁶ Rŭ yemacèx nixĩ ga yema ãëxgacügü ga Ngechuchucèx nadaugŭxŭ na

yamèxgüãxücèx, yerü ngüxchigaarü ngunexügu napuracü. ¹⁷ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Chaunatü ya Tupana rü guxü i ngunexügu napuracü rü mexü naxü. Rü ngëmacèx i choma rü ta naxrüü chapuracü —ñanagürü. ¹⁸ Rü yemacèx ga yema Yudíugüarü ãëxgacügü rü yexeraãcü Ngechuchuxü nimèxgüchaü. Yerü tama naxrüü nanaxaure ga ngüxchigaarü ngunexü rü ñuxüchi nüxü nixu ga Nanatüxüchi na yüxü ga Tupana, rü yemaãcü nügü nixu ga Nanatü ga Tupanamaã na nawüxiguxü.

Nüma ga Tupanatama nixi ga Nanena naxãaxü ga pora

¹⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga yema ãëxgacügü: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü choma i Tupana Nane rü tama chorü poramaã chanaxü i tacü rü puracü i mexü. Natürü ngëma nüxü chadauxü i Chaunatü üxüxĩcatama nixi ichaxüxü. Rü guxüma i ngëma Chaunatü üxü, rü choma ya Nane rü ta chanaxü. ²⁰ — Chaunatü ya Tupana rü choxü nangechaü, rü ngëmacèx choxü nüxü nadauxëë i guxüma i tacü i nüma naxüxü. Rü ngëma ñuxma choxü nüxü nadauxëëxüãrü yexera tá choxü nüxü nadauxëë i yixcüra. Rü ngëxguma i pema ega ngëmaxü pedaugügu, rü tá pebaixãchiãëgü namaã. ²¹ — Rü Chaunatü rü ínanadagüxëë i yuexügü rü wena nanamaxëxëë. Rü ngëxguma-rüü ta i choma i Nane rü tüxna chanaxã i maxü ya yixema chatümawèxéxe na tüxna chanaxãxü. ²²⁻²³ —Rü tama Chaunatü nixi ya duüxügüxü icagücü i norü maxüchiga. Natürü choxü nixi i namuxü na chanaxüxücèx i ngëma, na choxü yacuèxüügüxücèx i duüxügü,

ngẽma Chaunatũxũ na yacuẽxũũgũxũrũũ. Rũ yixema tama choxũ icuẽxũũxẽ, rũ tama nũxũ ticuẽxũũ ta ya Chaunatũ ya choxũ nuã mucũ. ²⁴ –Aixcũma pemaã nũxũ chixu rũ yixema texé ya choxũ irũxĩnũxẽ i chorũ ore, rũ nũxũ yaxõxẽ ya yima Chaunatũ ya núma choxũ mucũ, rũ tũxũ nangẽxma i maxũ i taguma gũxũ. Rũ Chau-natũ rũ tãũtãma tũmamaã nanaxuegu na tapox-cuxũ erũ marũ nawa ítanguxuchi na tayuxũ, rũ tũxũ nangẽxma i maxũ i taguma gũxũ. ²⁵ –Rũ aixcũma pemaã nũxũ chixu rũ marũ nawa tá nangu i ngunexũ rũ ñũxmatama nixĩ i chauga naxĩnũẽxũ tá i ngẽma duũxũgũ i norũ pecadugu yuexũ rũ iyarũtauxexũ. Rũ texé ya chauga ñnũẽxẽ rũ tá tamaxẽ. ²⁶ –Nũma ya Chaunatũ rũ nũxũ nangẽxma i pora na namaxẽxẽẽãxũcèx i duũxũgũ. Rũ ngẽma pora rũ choxna nanaxã ya Chaunatũ na choma rũ ta duũxũgũxũ chamaxẽxẽẽãxũcèx. ²⁷ –Rũ Chaunatũ ya Tupana choxũ namu na duũxũgũna chaçaxũcèx naxcèx i norũ maxũchiga, erũ choma nixĩ i Nane i duũxũxũ chiĩxũ. ²⁸ –;Tãxũ i pebaixãchiãẽgũxũ namaã i ñãã ore i pemaã nũxũ chixuxũ! Erũ tá ínangu i ngẽma ngunexũ i nagu guxũma i duũxũgũ i yuexũ rũ tá na nũxũ naxĩnũẽxũ i chauga. ²⁹ –Rũ naxmaũgũwa tá ínachoxũ. Rũ ngẽma meã maxẽxũ, rũ tá ínaruãdagũ na nayauxgũãxũcèx i maxũ i taguma gũxũ. Natũrũ ngẽma chixexũ ügũxũ, rũ tá ínaruãdagũ na napox-cuexũcèx.

*Nawa nũxũ icuáxũ na Tupana yĩxũ ga
Ngechuchuna naxãcũ ga pora*

30 –Choma rü taxucürüwa tacü chaxü chauechamatama ega tama choxü naxüxêẽãgu ya Chaunatü. Rü Chaunatü chomaã nüxü ixuxüãcüma nixĩ i nüxna chaçaxü i duũxügü i norü maxüchiga. Rü ngẽxguma nüxna chacaxgu rü aixcüma meãma chanangugü i duũxügü. Erü tama choxrütama ngúchaũ nixĩ i ngẽma chaxüxü, natürü Chaunatü ya nuã choxü mucüarü ngúchaũ nixĩ i ngẽma chaxüxü. 31 –Rü ngẽxguma chi chauchigaxütama chixuxgu rü taxuwama name i ngẽma. 32 –Natürü nangẽxma i to i chauchigaxü ixuxü. Rü nüxü chacuèx rü aixcüma nixĩ i norü ore i pemaã nüxü yaxuxü. 33 Pema rü Cuáũ ya baiũxêẽruũxütawa penamugü ga perü duũxügü na nüxü pecuáxücèx ga ore ga aixcüma ixixü ga chauchiga. Rü yema ore ga Cuáũ pexü namaã ngãxüxü rü aixcüma nixĩ. 34 –Natürü i choma rü tama chanaxwèxe i tacü rü yatü chauétüwa nachogü, erü choma tátama chaugüna chadau. Natürü pemaã nüxü chixu i ngẽma Cuáũãrü ore na choxü peyaxõgüxücèx rü na penayauxgüxücèx i maxü i taguma gúxü. 35 –Cuáũ rü wüxi ga omü ga iyauracüüxü rü pexü báyixü-rüũ nixĩ ga pexcèx. Rü pema rü paxaãchi namaã petaãëgü. 36 –Natürü nangẽxma i tacü i Cuáũãrü orearü yexera chauétüwa íchogüxü. Rü ngẽma nixĩ ga yema taxügü ga cuèxruũgü ga Chaunatü choxü muxü na norü poramaã chanaxüxücèx. Rü yemawa pexü nüxü chadauxêẽ na aixcüma Chaunatü ya Tupana yĩxü ga núma choxü mucü. 37 –Rü ngẽxgumarüũ ta ya Chaunatü ga guma núma choxü mucü, rü marü chauétüwa ínachogü, woo taguma nüxü pexĩnüẽ ga naga rü taguma nüxü pedau. 38 –Rü

ngẽma Chaunatüarü ore rü ta tama peãẽwa nixücu, erü tama choxü peyaxõgü woo Chaunatü núma choxü na muxü. ³⁹⁻⁴⁰ —Pema meãma nawa pengúe i Tupanaãrü ore i ümatüxü, erü nagu perüxĩnüe rü ngẽmawa tá nüxü ipeyangau i perü maxü i taguma gúxü. Natürü woo ngẽmatama Tupanaãrü ore i ümatüxüwa rü chauchiga meã na yadexaxü, natürü i pema rü tama choxü peyaxõgüchaü na ngẽmaãcü penayauxgüxücèx i ngẽma maxü. ⁴¹⁻⁴² —Rü choma rü tama chanaxwèxe na choxü picuèxüügüxü erü meãma pexü chacuèx, rü nüxü chacuèx na tama aixcüma Tupanaxü pengechaügüxü. ⁴³ —Chaunatü ya Tupana nixĩ ga núma choxü mucü, natürü i pema rü tama choxü peyauxgüchaü. Natürü ngẽxguma chi tomare i yatü nagagutama núma üxgu, rü ngẽma chi nixĩ i taãẽcüma peyauxgüxü. ⁴⁴ —¿Rü ñuxãcü chi choxü peyaxõgü ega penaxwèxegu na pemücügütama pemaã taãèxü rü tama naxcèx pedaugügu na Tupanaxüchi pemaã taãèxü? ⁴⁵ —¡Tãxü i nagu perüxĩnüèxü na choma tá yĩxü na pexü chixugüxü i Chaunatüxütawa! Erü Moĩché ga guma perü maxücèx nüxü peyaxõgücü tátama nixĩ ya yima pexü ixugücü i Chaunatüxütawa. ⁴⁶ —Rü ngẽxguma chi peyaxõgügu i ngẽma ore ga Moĩché ümatüxü, rü choxü rü chi ta peyaxõgü. Yerü ga Moĩché rü chauchigagu nixĩ ga naxümatüãxü ga norü poperawa. ⁴⁷ —Natürü ngẽxguma tama peyaxõgügu i ngẽma Moĩché ümatüxü i ore, ¿rü ñuxãcü tá peyaxõgü i ngẽma choma pemaã nüxü chixuxü? —ñanagürü ga Ngechuchu.

6

*Ngechuchu rü nanachibüexêê ga 5000 ga yatügü
(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)*

¹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü naxtaxa ga Gariréagu ãeganearütocutüwa tomaã naxü. Rü norü toéga ga guma naxtaxa rü Tibéria nixĩ. ² Rü muxüma ga duüxügü rü nawe narüxĩ. Yerü üpaacü rü marü nüxü nadaugü ga ñuxãcü Ngechuchu na naxüxü ga taxü ga mexügü ga Tupanaärü poramaã üxü ga yexguma duüxügü ga idaaweegüxcèx yataanexêêgüägu. ³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü wüxi ga mèxpünewa tomaã ínaxüãchi. Rü wüxigu tomaã yéma narüto. ⁴ Rü marü ningaica ga yema Yudiügarü peta ga Üpetüchiga. ⁵ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dawenügu rü nüxü nadau ga muxüma ga duüxügü ga nawe rüxüxü. Rü yemacèx Piripina naca, rü ñanagürü: —¿Rü ngextá tá naxcèx tataxe i nawemü i ñaã duüxügü na nachibüexêêxücèx? —ñanagürü. ⁶ Rü nümatama ga Ngechuchu rü marü nüxü nacuèx ga tacü tá na naxüxü. Natürü yema ñanagürü Piripixü, yerü nüxü nacuáxchaü ga tacümaã tá na nangãxüãxü. ⁷ Rü yexguma Ngechuchuxü nangãxü ga Piripi, rü ñanagürü: —Woo chi naxcèx itaxegügu i 200 i dñeru naguxü i pãü, rü tãü chima nüxü ningu ega woo wüxichigüna íraxü íxãchigügu —ñanagürü. ⁸⁻⁹ Rü yexguma ga Aüdré ga Ngechuchuarü ngüexü ga Pedru ga Chimáü naëneë, rü ñanagürü: —Nuã nangëxma i wüxi i buxü rü nüxü nangëxma i 5 i pãü i chebadanaxcèx rü taxre ta i choxni. ¿Natürü tacüwa name i ngëma naxcèx i ñaã muxüchixü

i duŭxŭgŭ? –ñanagŭrŭ. ¹⁰ Rŭ yexguma ga Ngechuchu rŭ ñanagŭrŭ toxŭ: –jĒcŭ, namaã nŭxŭ pixu i duŭxŭgŭ na ínatogŭxŭcèx! –ñanagŭrŭ. Rŭ yema nachicawa rŭ nametĕxeane ga guma maxĕ. Rŭ gumatĕxewa narŭtogŭ ga duŭxŭgŭ. Rŭ maneca 5000 wa nangu ga yexguma yatŭgŭxica ixugŭgu. ¹¹ Rŭ yexguma ga Ngechuchu rŭ nanade ga yema pãŭgŭ, rŭ Tupanana moxĕ naxã. Rŭ yemawena rŭ toxŭ nayanu na yema duŭxŭgŭ ga yéma rŭtogŭxŭxŭ tayanuxŭcèx. Rŭ yexgumarŭŭ ta ga choxni rŭ nŭxŭ toxŭ nayanuxĕĕ, ñuxmata meãma nachibŭe ga guxŭma ga yema duŭxŭgŭ. ¹² Rŭ yexguma marŭ meã nachibŭegu ga guxŭma, rŭ Ngechuchu toxŭ namu rŭ ñanagŭrŭ toxŭ: –jPenade i ngĕma naxchipĕxegŭ i íyaxŭgŭxŭ na tama inaxaiyèxŭcèx! –ñanagŭrŭ. ¹³ Rŭ tanade ga yema naxchipĕxegŭ ga yema 5 ga pãuwa iyaxŭxŭ, rŭ 12 ga pexchi namaã tanaxŭãcugŭ. ¹⁴ Rŭ yexguma yema duŭxŭgŭ nŭxŭ daugŭgu ga yema mexŭ ga taxŭ ga Tupanaãrŭ poramaã naxŭxŭ ga Ngechuchu, rŭ ñanagŭrŭgŭ: –Aixcŭmaxŭchi daa nixŭ ya Tupanaãrŭ orearŭ uruŭ ga guma ínanguxĕĕcŭ –ñanagŭrŭgŭ. ¹⁵ Natŭrŭ ga Ngechuchu rŭ nŭxŭ nicuĕxãchi ga duŭxŭgŭ rŭ na norŭ ãĕxgacŭxŭ yangu-cuchixĕĕgŭchaŭãxŭ. Rŭ yemacèx nŭxna nixŭgachi rŭ yĕamaxŭra naxŭ nawa ga guma mĕxpŭne na nŭxŭcatama nayexmaxŭcèx.

Dexáĕtŭgu nixŭ ga Ngechuchu

(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)

¹⁶ Rŭ yexguma marŭ nachŭtagu, rŭ toma ga Ngechucharŭ ngŭexŭgŭ rŭ wenaxãrŭ naxtaa-

cutüwa taxĩ. ¹⁷ Rũ poraãcü naxẽãne. Rũ tama ínangu ga Ngechuchu. Rũ yemacèx wüxi ga ngue ga taxũnegu tichoŃ, rũ itaxĩãchi ga na tocutüwa taxĩxũ ga Capernáũârũ ãñewa na tangugũxũcèx. ¹⁸ Rũ yexguma tixãũyane rũ inaxũgũ ga na poraãcü yabuaxũ. Rũ yemagagu rũ poraãcü nayuape. ¹⁹ Rũ yexguma marũ 5 ga kilómetru tixãũgu, rũ Ngechuchuxũ tadaugũ ga na dexáchiüétügu yaxũxũ. Rũ toma ga norũ ngúexũgũ rũ poraãcü tamuũẽ. ²⁰ Natürũ nüma ga Ngechuchu rũ ñanagürũ toxũ: —Choma chixĩ. ¡Rũ tãxũ i pemuũẽxũ! —ñanagürũ. ²¹ Rũ yexguma ga toma ga norũ ngúexũgũ rũ taããcũma tanayauxgũchaŃ ga toweüwa. Rũ yexgumatama ítangugũ ga yema ítaxĩxũwa.

Ngechuchucèx nadaugũ ga duũxũgũ

²² Rũ moxũãcü ga yema duũxũgũ ga naxtaxaarũ tocutügu rüchoxũ, rũ nüxũ nicuèxãchitanũ ga toma ga Ngechuchuarũ ngúexũgũ ga marũ nagu na taxĩxũ ga guma ngue ga taxũne ga nügũmaã wüxicane. Rũ nüxũ nacuèxgũ ta ga Ngechuchu rũ tama towe na naxũxũ. ²³ Rũ yexguma yemagu ínaxĩnüeyane, rũ yoxocũne ínangugũ ga náígũ ga ngue ga itaxũne ga Tibériaarũ ãñewa ne ãxũne. Rũ norũ ngaicamana nangugũ ga yema nachica ga ngextá Ngechuchu ínachibüexẽxũwa ga yema muxũma ga duũxũgũ ga yexguma moxẽ inaxãxgu naxcèx ga yema pãũ. ²⁴ Rũ yexguma yema duũxũgũ nüxũ daugũgu ga guma nguewa na Ngechuchu rũ toma ga na tatauxexũma rũ yexma guma nguegũgu nichoŃ na Ngechuchucèx yadaugũxũ Capernáũârũ ãñegu.

Ngechuchu nixĩ i pãũ i maxũ tüxna ãxũ

²⁵ Rũ yexguma guma naxtaxaarũ tocutüwa nangugũga ga yema duũxũgũ, rũ Ngechuchuxũ yexma nayangaugũ. Rũ nüxna nacagũe, rũ ñanagürügũ: —Pa Ngúexẽẽruũx, ¿ñuxgu nixĩ i nuã cunguxũ? —ñanagürügũ. ²⁶ Rũ Ngechuchu nanangãxũ, rũ ñanagürũ nüxũ: —Aixcũma pemaã nüxũ chixu rũ tama yema nüxũ na picuèxãchitanüxũcèx ga yema mexũgũ ga Tupanaarũ poramaa chaxũxũ nixĩ i chauxcèx pedaugũxũ. Natürũ chauxcèx pedaugũ yerũ meãma pechibũe nawa ga yema õna ga pexna chaxãxũ. ²⁷ —¡Tãxũ i naxcèx pepuracüexũ i õna i paxama gúxũ! Rũ narümemaẽ nixĩ i naxcèx pepuracüe i ngema maxũ i aixcũma ixĩxũ i taguma gúxũ. Rũ ngẽma nixĩ i maxũ i choma i Tupana Nane ya duũxũxũ chixĩcü tá pexna chaxãxũ, erũ Chaunatu ya Tupana rũ marũ nanangõxẽẽ na aixcũma Nane chiĩxũ —ñanagürũ. ²⁸ Rũ yexguma ga nümagũ rũ nüxna nacagũ, rũ ñanagürügũ: —¿Tacũ tá taxũe na tayanguxẽẽxũcèx i ngẽma Tupana toxũ naxwèxexũ? —ñanagürügũ. ²⁹ Rũ Ngechuchu nanangãxũ rũ ñanagürũ nüxũ: —Rũ Tupana rũ núma choxũ namu. Rũ ngẽma núma pexũ nanaxwèxexũ nixĩ na choxũ peyaxõgũxũ —ñanagürũ. ³⁰ Rũ yexguma ga nümagũ rũ nüxna nacagũ, rũ ñanagürügũ nüxũ: —¿Tacũ rũ cuèxruũxũ tá toxũ cudauxẽẽ na cuxũ tayaxõgũxũcèx na aixcũma Cristu quiĩxũ? ¿Rũ tacũ i to i mexũ tá toxcèx cuxũxũ i ñuxmax? ³¹ Yerũ nuxcũmaũgũxũ ga tórũ õxigũ, rũ nanangõxgũ ga yema pãũ ga Tupana nüxna ãxũ ga chianexũwa ga ngextá taxúema íxãpataxũwa. Rũ Tupanaãrũ ore i

ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Tupana rü daxüçüãx ga pãümaã nanachibüexëë
ga duüxügü”,

ñanagürü i ngëma orewa. ³² Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü tama nixí ga Moïché yíixü ga nüxna naxãxü ga yema pãü ga daxü- çüãx, natürü Chau- natü ga Tupana nixí ga nüxna naxãcü. Rü nüma nixí i ñuxma i pexna naxããxü i pãü i aixcüma ixixü i daxüwa ne üxü. ³³ —Erü ngëma pãü i Tu- pana ixãxü, rü daxüguxü i naãnewa ne naxü rü nanamaxëxëë i ñoma i naãnecüãx i duüxügü — ñanagürü. ³⁴ Rü nümagü rü naxcëx ínacagü, rü ñanagürügü nüxü: —Pa Corix, iguxüguma toxna naxãëcha i ngëma pãü! —ñanagürügü. ³⁵ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Choma nixí i ngëma pãü i maxëxëëruü chiixü. Rü yíxema texé ya chauxütawa üxë rü tagutáma tataiya. Rü texé ya choxü yaxõxë rü tagutáma tiṭawa. ³⁶ — Natürü marü pemaã nüxü chixu rü woo na choxü pedaugüxü rü tama choxü peyaxõgü i pemax. ³⁷ —Rü guxãma ya yíxema duüxëgü ya Chaunatü choxna tüxü mugüxe rü chorü duüxügü tixígü. Rü texé ya choxü yaxõgüxe rü täütáma tüxü chaxoõx. ³⁸ —Yerü tama choxrütama ngúchaü na chaxüxücëx nixí ga daxüguxü ga naãnewa ne chaxüxü. Natürü núma chaxü na chanaxüxücëx i norü ngúchaü ya Chaunatü ya núma choxü mucü. ³⁹ —Rü ngëma norü ngúchaü ya Chaunatü ya Tupana ya núma choxü mucü nixí i na taxüexüma icha- yarütauxëëxü ya yíxema choxna tüxü namugüxe. Erü nüma ya Chaunatü nanaxwae na tüxü yuwa

ícharüdagüxëëxŭ i naãneãrŭ guxgu. ⁴⁰ —Choma nixĩ i Tupana Nane chiixŭ. Rŭ ngëma norŭ ngúchaŭ ya Chaunatŭ ya Tupana ya núma choxŭ mucŭ nixĩ na tŭxŭ nangëxmaxŭ i maxŭ i taguma gúxŭ ya guxãma ya texé ya choxŭ daugŭxe rŭ choxŭ yaxõgŭxe. Erŭ choma tá nixĩ i tŭxŭ ícharüdagüxëëxŭ i naãneãrŭ guxgu —ñanagŭrŭ. ⁴¹ Rŭ yexguma yema orexŭ naxĩnŭëgu ga yema Yudŭgŭ, rŭ inanaxŭgŭe ga Ngechuchuchiga na yadexagŭxŭ. Yerŭ ñanagŭrŭ ga Ngechuchu: —Choma nixĩ i pãũ i daxŭguxŭ i naãnewa ne chaxŭxŭ —ñanagŭrŭ. ⁴² Rŭ ñanagŭrŭgŭ: —¿Taux ëxna ñaã yŭixŭ i Ngechuchu i Yúche nane? Rŭ yixema rŭ tŭxŭ tacuèx ya nanatŭ rŭ naë. ¿Rŭ ñuxãcŭ i núma i “Daxŭwa ne naxŭxŭ”, ñaxŭ? —ñanagŭrŭgŭ. ⁴³ Rŭ Ngechuchu ñanagŭrŭ nŭxŭ: —¡Nŭxŭ perŭxoe na choxŭ na pixuechaxŭ! ⁴⁴ —Taxúema chauxŭtawa tangu ega tama choxna tŭxŭ namuxgu ya chaunatŭ ga guma núma choxŭ mucŭ. Rŭ texé ya chauxŭtawa ngugŭxe rŭ choma rŭ tá wena tŭxŭ chamaxëxëë i naãneãrŭ guxgu. ⁴⁵ —Nuxcŭmaŭgŭxŭ ga Tupanaãrŭ orearŭ uruŭgŭarŭ poperawa naxŭmatŭ i ore i ñaxŭ:

“Tupana tá guxãxŭ nangúexëë”,
 ñaxŭ. Rŭ ngëmacèx guxãma ya texé ya Chaunatŭxŭ ñnŭxë rŭ naxŭtawa ngúxe, rŭ chauxŭtawa taxĩ. ⁴⁶ —Taguma texé Chaunatŭ ya Tupanaxŭ tatau. Rŭ chaxicatama nixĩ i nŭxŭ chadauxŭ erŭ naxŭtawa ne chaxŭ. ⁴⁷ —Aixcŭma pemaã nŭxŭ chixu rŭ texé ya choxŭ yaxõxë rŭ tŭxŭ nangëxma i maxŭ i taguma gúxŭ. ⁴⁸ —Choma nixĩ i pãũ i maxëxëëruŭ chiixŭ. ⁴⁹ —Rŭ perŭ oxigŭ ga nuxcŭmaŭgŭxŭ rŭ nanangõx ga yema

pãũ ga Tupana nüxna ãxũ ga yema nachica ga ngextá taxúema íxãpataxũwa. Natürü woo nanangõxgü ga yema pãũ rü nayueamatama. ⁵⁰ —Natürü ñaã pãũ i pemaã nüxũ chixuxũ i daxũwa ne üxũ rü chomatama chixĩ. Rũ guxãma ya texé ya choxũ yaxúxe ñoma pãũ tangõxürũ rü tá tamaxẽcha. ⁵¹ —Chomatama nixĩ i pãũ i maxẽxẽruũ i daxũwa ne chaxũxũ. Rũ texé ya ñoma chomaã taxãwemüxürũ choxũ yaxõxẽ rü guxügutãma tamaxẽcha. Erü ngẽma pãũ i choma tüxna chaxãxũ rü chaxunetama nixĩ. Rũ ichanaxã i chaxune na namaxẽxũcèx i ñoma i naãnecũãx i duũxügü —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁵² Rũ yexguma ga yema Yudíugü rü poragaãcü nügüna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Ñuxãcü tá i ñaã yatü i naxũne tátama tüxũ nangõxẽxũ? — ñanagürügü. ⁵³ Rũ Ngechuchu ñanagürü nüxũ: — Rũ choma i Tupana nane na duũxũxũ chiixũ rü aixcüma pemaã nüxũ chixu rü ngëxguma pema rü tama chaxunemaã pexãwemügügu rü tama nawa pexaxegügu ya chaugü, rü täütãma pexũ nangëxma i maxũ i taguma gúxũ. ⁵⁴ —Texé ya chaxunemaã ãwemüxẽ rü chaugüwa axexe rü tüxũ nangëxma i maxũ i taguma gúxũ. Erü choma rü tá tüxũ chamaxẽẽ ega naãneãrũ guxgu. ⁵⁵ —Erü chaxune rü õnaxũchi nixĩ rü chaugü rü axexũxũchi nixĩ. ⁵⁶ —Texé ya chaxunemaã ãwemüxẽ rü chaugüwa axexe rü chowa tayaxũx rü choma i tümawa. ⁵⁷ — Chaunatü ga núma choxũ mucü rü namaxũ. Rũ nüma choxna nanaxã i maxũ. Rũ ngëxgumarũ ta i choma rü tá tüxna chanaxã i maxũ ya yíxema choxũ yaxúxe rü choxũ yaxõxẽ. ⁵⁸ —Marü pemaã nüxũ chixu na choma rü pãũ i daxũwa ne

ũxũ chiĩxũ. Natürü choma rü tama yema pãũ ga nuxcũmaũgũxũ ga perũ oxigũ ngõxgũxũ ga pãürũũ chixĩ. Yerũ woo ga yema pãũ na nangõxgũxũ ga perũ oxigũ rü nayueamatama. Natürü texé ya choxũ yaxúxe, ñoma pãũ tangõxũrũũ, rü choxũ yaxõxẽ rü guxũgutáma tamaxũ —ñanagürü. ⁵⁹ Rũ Ngechuchu rü duũxũgũmaã nüxũ nixu ga yema ore ga yexguma nangúexẽẽãgu ga Yudíugüarü ngutaquẽxepataũwa ga ñãne ga Capernáũwa.

Ngechucharü orewa nangẽxma i maxũ i taguma gúxũ

⁶⁰ Rũ yexguma nüxũ naxĩnüẽgu ga yema nguxẽẽtae, rü muxũma ga yema duũxũgũ ga nawe rüxĩxũ rü ñanagürügü: —Rũ ngẽma tamaã nüxũ yaxuxũ, rü naguxchaxüchi na nüxũ icuáxũ na ñuxũ ñaxũ. ¿Ñuxãcü texé tüxũ natauxcha na naga taxĩnüxũ? —ñanagürügü. ⁶¹ Natürü ga Ngechuchu rü nüxũ nacúexama ga yemaãcü nügũmaã na íyadexagũxũ naxcèx ga yema nguxẽẽtae, rü yemacèx nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Éxna peãewa nangux i ngẽma ore? ⁶² —Rũ ngẽxguma peãewa nanguxgu i ngẽma ore i pemaã nüxũ chixuxũ, rü ¿tacügu chi perüxĩnüẽxũ ega choxũ pedèuxgu na wenaxãrũ daxũ na chaxĩxũ, ga noxri ne chaxũxũwa na chaxũxũ i choma i Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ? ⁶³ —Tupanaãe i Üünexũ nixĩ i inaxãxũ i maxũ i taguma gúxũ. Rũ tama pexene nixĩ i pexũ maxẽxẽẽxũ. Rũ ngẽma ore i pemaã nüxũ chixuxũ rü peãcèx nixĩ, rü nawa nangẽxma i maxũ i taguma gúxũ. ⁶⁴ —Natürü tangẽxma i petanüwa ya ñuxre ya tama yaxõgũxe —ñanagürü. Rũ yema ñanagürü ga Ngechuchu yerũ noxriarü

ügügumama marü nüxŭ nacuèx ga texé tá nüxŭ na yaxôgŭxŭ, rü texé tá cúãcü ínaxuaxŭxŭ. ⁶⁵ Rü ñanagŭrŭ ta: –Rü ngēmacèx marü pemaã nüxŭ chixu rü taxuacüma texé chauxŭtawa tangu ega tama Chaunatŭ chauxŭtawa tüxŭ gaxgu – ñanagŭrŭ. ⁶⁶ Rü yexguma inanaxügŭe ga nüxna na yaxŭgŭxŭ ga muxŭma ga yema duŭxŭgŭ ga noxri nawe rŭxŭchiréxŭ. Rü marü tama nawe ínaxŭxŭ. ⁶⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü 12 ga ngúexŭgŭna naca, rü ñanagŭrŭ nüxŭ: – ¿Éxna pema rü ta choxna pixŭgachitanŭchaŭ? –ñanagŭrŭ. ⁶⁸ Natŭrŭ Chimáŭ ga Pedru rü nanangãxŭ, rü ñanagŭrŭ: –Pa Corix, ¿Texéxŭtawa chi taxŭxŭ ega cuxna tixŭgachitanŭgu? Erü cuma rü cuxŭ nangēxma i ore i nawa nangēxmaxŭ i maxŭ i taguma gúxŭ. ⁶⁹ –Toma rü marü cuxŭ tayaxôgŭ, rü nüxŭ tacuèx na cuma quiŭxŭ ya Cristu ya Üünecü ya Tupana Nane –ñanagŭrŭ. ⁷⁰ Rü Ngechuchu toxŭ nangãxŭ, rü ñanagŭrŭ: – ¿Taux éxna choma yŭxŭ ga pexŭ chidexechixŭ ga pema ga 12? Natŭrŭ nangēxma i wŭxi i petanŭwa i Chatanáârŭ duŭxŭ ixŭxŭ –ñanagŭrŭ. ⁷¹ Rü Yuda ga Icarŭte ga Chimáŭ nanechiga nixŭ ga yadexaxŭ ga Ngechuchu. Yerü Yuda tá nixŭ ga cúãcü ínaxuaxŭxŭ rü woo ga nüma rü wŭxi ga totanŭxŭchiréx na yŭxŭ.

7

Ngechuchueneëgŭ rü tama nüxŭ nayaxôgŭ

¹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü Gariréaanewa yexmagŭne ga ñanegŭgu nixŭãgŭchigŭ. Rü tama Yudeáanewa nayexmachaŭ yerü yémacŭãx ga

Yudíugüarü ãëxgacügü rü naxcèx nadaugü ga na yamèxgüchaŭãxücèx. ² Natürü marü ningaica ga yema Yudíugüarü peta ga nagu norü düxenügü yaxügüxŭ na yemawa nüxna nacuèxãchiexücèx ga ñuxãcü nuxcümaügüxŭ ga norü oxigü na naxügüxŭ ga norü düxenügü ga naĩxãtünaxcèx ga yexguma Moĩchéwe naxĩxgu ga ngextá taxúema ixãpataxŭwa. Rü yemacèx nixĩ ga Düxenügüarü Petagu naxãegaxŭ. ³ Rü naëneëgü ga Ngechuchu rü ñanagürügü nüxŭ: –Tama name i nuxã Gariréaarü naãnegu curüxãũx. Rü name nixĩ i petacèx Yudéawa cuxŭ, na ngẽma duũxügü i cuwe rüxĩxŭ i ngema ngẽxmagüxŭ nüxŭ daugüxücèx i ngẽma cuèxruügü i mexügü i Tupanaärü poramaã cuxüxŭ. ⁴ –Erü ngẽxguma chi wüxi ya yatü rü duũxügüxŭ nügü nacuèxëèchaũgu rü tama cúãcü nanaxü i tacü i naxüxŭ. Rü ñuxma na cunaxüxŭ i muxŭma i mexügü i Tupanaärü poramaã cuxüxŭ, rü name nixĩ i guxŭ i duũxügüpëxewa cunaxü –ñanagürügü. ⁵ Rü yema ñanagürügü ga naëneëgü yerü woo ga nümagü rü ta tama nüxŭ nayaxõgü. ⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangãxŭ, rü ñanagürü nüxŭ: –Tauta nawa nangu i ngunexŭ na petawa chaxüxŭ. Natürü pexcèx rü ngëxürüüxũmare i ngunexŭ nixĩ i mexŭ na petawa nagu pexĩxŭ. ⁷ –Ngẽma duũxügü i ñoma i naãnecũãx rü tama pexchi naxaie. Natürü chauxchi naxaie erü chanangoxëè i ngẽma naxügüxŭ rü na nachixexŭ. ⁸ –Name nixĩ i petawa pexĩ i pemax. Choma rü tauta ngẽma chaxü erü tauta nawa nangu i ngunexŭ i nagu ngẽma chaxüxŭ –ñanagürü ga Ngechuchu. ⁹ Rü yexguma

yema ñaxguwena, rü Gariréaanegu narüxãũx.

Ngechuchu rü Düxenügüarü Petawa naxũ

¹⁰ Natürü nawena ga naëneëgü ga petawa na naxĩxũ, rü Ngechuchu rü ta yéma naxũ. Natürü cúãcü yéma naxũ, rü tama poraãcü duũxügüxũ nügü nadauxëë. ¹¹ Rü yema Yudíugüarü ãëxgacügü rü naxcèx nadaugü ga yema petawa, rü ñanagürügü: —¿Ngextá nangëxma i ngëma yatü? —ñanagürügü. ¹² Rü nügütanüwa ga yema duũxügü ga yéma yexmagüxũ, rü poraãcü Ngechuchuchiga ínidexagü. Rü ñuxre ga yema duũxügü rü ñanagürügü: —Yima rü wüxi ya yatü ya mecü nixĩ —ñanagürügü. Natürü ga togü rü ñanagürügü: —Ngëma yatü rü tama name erü duũxügüxũ nawomüxëë —ñanagürügü. ¹³ Natürü taxuüma ga duũxügü rü mea togüpëxewa Ngechuchuxũ nicuëxüügüchaũ, yerü yema Yudíugüarü ãëxgacügüxũ namuüë. ¹⁴ Rü yexguma marü yema petaarü ngãxüwa nanguxgu, rü nixücu ga Ngechuchu nawa ga tupauca ga taxüne. Rü inanaxügü ga na nanguxëëtaexũ. ¹⁵ Rü yema Yudíugüarü ãëxgacügü, rü nabaixãchiãëgü namaã ga yema ore ga Ngechuchu nüxũ ixuxũ. Rü ñanagürügü: —¿Ñuxãcü i ngëmaãcü poraãcü nüxũ nacuáxũ, rü taguma texé nanguxëë? —ñanagürügü. ¹⁶ Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Ñã chorü nguxëëtae rü tama choxrü nixĩ, erü Chaunatü ya núma choxũ mucüarü nixĩ. ¹⁷ —Ngëxguma texé naxüxchaũgu i Tupanaärü ngüchaũ rü yíxema tá nüxũ tacuèx ngoxi aixcüma Tupanaxütawa chanayaxu i ngëma chorü nguxëëtae rü ëxna chaugüxütawatama

chayahuxŭ yixĩ i ngẽma. ¹⁸ –Yĩxema texé ya mexŭ i tũmachigaxŭtama ixuxe rŭ ngẽmaãcũ tanaxũ erũ tanaxwèxe i duŭxŭgũ na tũxŭ icuèxũŭgũxŭ. Natürũ texé nũxŭ tixu i ore i mexŭ nachiga i ngẽma tũxŭ muxŭ, rŭ aixcũma nixĩ i tũmaãrũ ore. Rŭ tama dora nixĩ i ngẽma nũxŭ tixuxŭ. ¹⁹ –¿Tama éxna aixcũma yĩxŭ ga Moĩché pexna naxãxŭ ga Tupanaãrũ mugũ? Natürũ taxúema i pema naga pexĩnũé i ngẽma mugũ. ¿Rŭ ñuxma rŭ tũxcũŭ nixĩ i choxŭ pimèxgũchaŭxŭ? –ñanagürũ. ²⁰ Rŭ yema duŭxŭgũ nanangãxŭgũ, rŭ ñanagürũgũ: –Cuma rŭ ngoxo cuwa nangẽxmamare. ¿Éxna texé cuxŭ timèxgũchaŭ? –ñanagürũgũ. ²¹ Natürũ ga Ngechuchu rŭ ñanagürũ nũxŭ: –Choma rŭ ngũxchigaarũ ngunexũgu chanamexèé ga wũxi ga yatũ. Rŭ guxãma i pema rŭ penuãégũ naxcèx ga yema wũxitama ga mexŭ ga ngũxchigaarũ ngunexũgu chaxũxŭ. ²² –Natürũ pema rŭ ta ngũxchigaarũ ngunexũgu pepuracũe na nagu pexĩxũcèx ga Moĩchéarũ mugũ. Rŭ Moĩché pemaã nũxŭ nixu na tũxŭ ípewiechèxmüpèxechiraŭxŭ ya guxãma ya yatũxe ya buxe. Natürũ tama Moĩché nixĩ ga inaxũgücũ ga yema, yerũ nuxcũmaũgũxŭ ga perũ oxigũwa nixĩ ga ne naxũxŭ. Rŭ ñuxma i pema rŭ yema mugagu rŭ tũxŭ ípewiechèxmüpèxechiraŭ ya guxãma ya buxe ya yatũxe woo ngũxchigaarũ ngunexũ yixĩgu. ²³ –Rŭ ngẽmaãcũ i pema rŭ ngũxchigaarũ ngunexũgu buxexŭ ípewiechèxmüpèxechiraŭ erũ naga pexĩnũéchaŭ i Moĩchéarũ mugũ. ¿Rŭ ñuxma rŭ tũxcũŭ yĩxŭ i chomaã penuèxŭ naxcèx na ngũxchigaarũ ngunexũgu chanamexèèxŭ ga

wüxi ga yatü ga idaaweecü? ²⁴ —Rü ngëmacèx tama name i ngürümare penangugü i ngëma chaxüxü. Rü penaxwèxe i meã nagu perüxInüëxira, na aixcüma meã penangugüxüçèx —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü Tupana Nane nixĩ

²⁵ Rü ñuxre ga yema duüxügü ga Yerucharéügu ãchiüügüxü rü nügüna nacagüe, rü ñanagürügü: — ¿Taux ëxna daa yïxü ya yima yatü ya ãëxgacügü naxçèx daugücü na yamèxgüchaüãxüçèx? ²⁶ — ¡Düçèx! Gua nixĩ rü yéa guxü i duüxügüpëxewa nidexa rü taxúema ñuxü ñatarügü nüxü. ¿Taux ëxna i tórü ãëxgacügü i marü nüxü yaxögüãxü na aixcüma Cristu na yïxü i nümax? ²⁷ — Natürü i yixema rü nüxü tacuèxgü na ngextá ne naxüxü i nümax. Natürü ngëxguma aixcüma Cristu núma üxgu rü taxúetáma nüxü tacuèx na ngextá na ne naxüxü —ñanagürügü. ²⁸ Rü nüma ga Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa ínanangüexëë ga duüxügü. Rü yexguma nüxü naxĩnügu ga yema ore ga Yudíugü nüxü ixugüexü ga nachiga, rü tagaãcü ñanagürü: —Pema rü marü choxü pecuèx rü nüxü pecuèx na ngextá na ne chaxüxü. Natürü tama chaugagu nixĩ i núma chaxüxü. Choma núma chaxü yerü núma choxü namu ga Tupana ya naxwèxecü na nüxü yaxögüxü natürü i pema rü tama nüxü pecuácü. ²⁹ —Choma rü nüxü chacuèx yerü naxütawa ne chaxü, rü nüma nixĩ i núma choxü namuxü —ñanagürü. ³⁰ Rü yexguma ga yema ãëxgacügü rü Ngechuchuxü niyauxgüchaü. Natürü taxuüma nayayauxgü, yerü tauta nawa nangu ga ngunexü ga na yayauxgüãxü rü na

yamèxgüãxücèx. ³¹ Natürü muxüma ga duüxügü rü nüxü nayaxõgü. Rü ñanagürügü: —¿Ngèxguma ínanguxgu ya Cristu rü tacü rü cuèxruü i taxü tá naxü ya daa yatü tama üxü i ñuxmax? — ñanagürügü.

Parichéugü rü Ngechuchuxü niyauxgüchaü

³² Rü yema Parichéugü rü duüxügüxü naxĩnë ga yemaãcü Ngechuchuchiga na yadexagüxü. Rü yemacèx ga nümagü rü paigüarü ãèxgacügü rü yéma nanamugü ga tupauca ga taxüneärü purichíagü na Ngechuchuxü yanayauxgüxücèx.

³³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Paxaãchi tátama nixĩ i petanüwa changèxmaxü, rü ñuxüchi tá chataegu naxütawa ya yima núma choxü mucü. ³⁴ —Pema rü tá chauxcèx pedaugü, natürü tãütáma choxü ipeyangaugü. Erü ngéma ngextá tá íchangèxmaxüwa rü taxuacü ngema pengugü. ³⁵ Rü yexguma ga yema Yudíugüarü ãèxgacügü rü nügüna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Ngextá tá naxü ega taxuacütáma nüxü iyarüngaugügu? ¿Éxna ngéma Yudíugü i to i nachiuãnewa ngèxmagüxütanüwa tá naxü rü éxna ngéma tama Yudíugü ixígüxütanüwa tá naxü na yangüexèèãxücèx? ³⁶ —¿Rü tacüchiga nixĩ i ngéma na ngéma ñaxü:

“Tá chauxcèx pedaugü natürü tãütáma choxü ipeyangaugü, erü taxuacütáma ngema pexĩ i ngéma tá íchangèxmaxüwa”, ñaxü? —ñanagürügü.

Dexá i maxèëruüchiga nidexa ga Ngechuchu

³⁷ Rü yema nawa iyacuáxü ga petaarü ngunexü nixĩ ga guxü ga togü ga ngunexüärü yexera

rümemaẽxũ naxcèx ga Yudiúgü. Rũ yema ngunexũgu nixĩ ga inachixũ ga Ngechuchu rü tagaãcü ñaxũ: —Rũ ngẽxguma texé itawaxgu rü jnuã chauxũtawa taxũ rü tayaxaxe! ³⁸ —Rũ “texé ya choxũ yaxõxẽ rü tümaãrũ maxũnewa tá nibaibe i taxũ i dexá i maxẽẽruũ” ngẽma Tupanaãrũ ore i ümatüxũ nüxũ ixuxũrũ — ñanagürũ. ³⁹ Rũ yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu rü Tupanaãẽ i Üünexũchiga nixĩ ga yadexaxũ. Rũ nüxũ nixu ga guxũma ga yema nüxũ yaxõgüxũ rü tá na nayauxgüãxũ i Naãẽ i Üünexũ. Natürũ tama yexgumatama nanayauxgü, yerü tauta wenaxãrũ daxũguxũ ga naãnecèx nataegu ga Ngechuchu na guxũãrũ ãẽxgacü na yiũcèx.

Ngechuchugagu nügü nitoye ga duũxũgü

⁴⁰ Rũ nümaxũ ga yema duũxũgü rü yexguma nüxũ naxĩnüëgu ga yema Ngechuchu nüxũ ixuxũ, rü ñanagürügü: —Aixcüma ñaã yatü nixĩ i ngẽma Tupanaãrũ orearü uruũ i ínguxchaũxũ —ñanagürügü. ⁴¹ Rũ togü rü ñanagürügü: —Daa nixĩ ya Cristu —ñanagürügü. Natürũ togü rü ñanagürügü: —Tama nixĩ, erü taxucürüwa Gariréaanecũãx nixĩ ya Cristu. ⁴² —Erü Tupanaãrũ ore i ümatüxũwa rü ñanagürü:

“Cristu rü tá Dabítaa nixĩ, rü tá nangox i ñãne i Beréüwa ga ngextá Dabí íbuxũwa”, ñanagürügü. ⁴³ Rũ yemaãcü Ngechuchugagu nügü nitoye ga duũxũgü. ⁴⁴ Rũ ñuxre ga yema duũxũgü rü Ngechuchuxũ niyauxgüchaũ, natürũ taxuũma nayauxgü.

Yudíugüarü ãëxgacügü rü tama Ngechuchuaxü nayaxõgüchaxü

⁴⁵ Rü yema tupauca ga taxüneärü purichíagü, rü Parichéugücèx rü paigüarü ãëxgacügücèx nawoegu. Rü yema ãëxgacügü rü nüxna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü tama nuã penaga? —ñanagürügü. ⁴⁶ Rü yema purichíagü rü nanangãxügü rü ñanagürügü: —Taguma texé tidexa i ñaã yatü idexaxürüü —ñanagürügü. ⁴⁷ Rü yexguma ga Parichéugü rü ñanagürügü nüxü: —¿Éxna pexü rü ta marü nawomüxëë i nümax? ⁴⁸ —Dücèx, rü taxúema i tomox i Parichéugü rü taxuüma i tórü ãëxgacügü rü nüxü nayaxõgü i ngëma Ngechuchu. ⁴⁹ —Natürü ñaã duüxügü i tama Tupanaärü mugüxü cuèxgüxü rü marü nachixexügügü —ñanagürügü. ⁵⁰ Natürü Nicodému ga Parichéu ixícü ga wüxicana Ngechuchuxütagu naxüãnecü, rü ñanagürü nüxü: ⁵¹ —Ngëma tórü mugü i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Taxuacüma wüxi i yatüxü tapoxcu ega tama nüxü ixĩnüëxĩragu i norü dexa na nüxü icuáxücèx na tacü na naxüxü”, ñanagürü. ⁵² Rü yexguma ga natanüxügü rü nanangãxügü, rü ñanagürügü nüxü: —¿Éxna cuma rü ta Gariréaanecüãx quixĩ? ¡Nawa nangux i Tupanaärü ore i ümatüxü rü ngema tá nüxü cudau rü taxuütáma i Tupanaärü orearü uruü rü Gariréaanecüãx nixĩ! —ñanagürügü. ⁵³ Rü yexguma ga wüxichigü rü nachiüwa naxĩ.

8

Nge ga ätecü ga naĩ ga yatümaã ngëãëxcü

1 Rŭ Ngechuchu rŭ Orŭbunecŭgu āegane
 ga mēxpŭnewa naxŭ. 2 Rŭ moxŭācŭ ga
 yexguma yangunegu, rŭ wenaxārŭ tupauca
 ga taxŭnecēx nataegu. Rŭ ga duŭxŭgŭ rŭ
 naxcēx naxŭ. Rŭ nŭma ga Ngechuchu rŭ
 ŭnarŭto, rŭ inanaxŭgŭ ga na nangŭexēēāxŭ ga
 duŭxŭgŭ. 3 Rŭ yema ngŭexēēruŭgŭ ga Moŭchēarŭ
 mugŭwa ngŭxēētaegŭxŭ rŭ Parichēugŭ, rŭ
 Ngechuchuxŭtawa ngŭxŭ nagagŭ ga wŭxi ga
 nge ga ātecŭ ga ngŭxŭ nadaugŭcŭ ga naŭ ga
 yatŭmaā na inapexŭ. Rŭ guxŭma ga yema
 duŭxŭgŭ ga yēma yexmagŭxŭpēxegu ngŭxŭ
 nayachixēēgŭ. 4 Rŭ ŭnanagŭrŭgŭ Ngechuchuxŭ:
 —Pa Ngŭexēēruŭx, ŭnaā nge i ātecŭ rŭ ngŭxŭ
 itayangau na naŭ ya yatŭmaā na inapexŭ.
 5 Moŭchēarŭ mugŭwa tamaā nŭxŭ nixu na nutamaā
 ngŭxŭ ŭmuxŭchiācŭma ngŭxŭ imāxŭ i wŭxi i nge
 i ngēmaācŭ maxŭcŭ. ŭNŭxŭ ŭnacuxŭ i cuma i
 ŭnuxmax? —ŭnanagŭrŭgŭ. 6 Rŭ yema ŭnanagŭrŭgŭ
 ga nŭmagŭ, yerŭ Ngechuchuxŭ guxchaxŭgu
 nangŭxēēgŭchaŭ na nŭxŭ nayexmaxŭcēx ga
 ŭacŭcēx na ŭnaxuaxŭgŭāxŭ. Natŭrŭ ga Ngechuchu
 rŭ inayarŭmaxāchi rŭ inanaxŭgŭ ga naxmēxmaā
 waixŭmŭwa na naxŭmatŭāxŭ. 7 Natŭrŭ nŭxŭ
 nacēxŭgŭama, rŭ yemacēx dŭxwa wenaxārŭ
 nadaunagŭ ga Ngechuchu, rŭ ŭnanagŭrŭ nŭxŭ:
 —Ngexerŭxe i petanŭwa ya ngearŭ pecaduāxē
 rŭ tŭxira nuta ngŭxŭ tanaŭa —ŭnanagŭrŭ. 8 Rŭ
 wenaxārŭ inayarŭmaxāchi ga Ngechuchu rŭ
 naxmēxmaā nanaxŭmatŭ ga waixŭmŭwa.
 9 Natŭrŭ yexguma nŭxŭ naxŭnŭēgu ga yema
 ore ga Parichēugŭ rŭ inanaxŭgŭe ga nŭgŭ na

yawüxíxü ga nüğüwe na ínachoxüxü. Rü yaguãxgü ga Parichéügüwa inaxüğü ga na ínachoxüxü rü düxwa guxüma ínachoxü. Rü yexguma marü guxüma ga Parichéügü íchoüxgu, rü Ngechuchu rü yema ngecüxicatama yéma duüxügüpëxewa nayaxüğü. ¹⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü wena nadaunagü. Rü ngïxna naca rü ñanagürü ngïxü: —Pa Ngecüx, ¿Ngëxügü nixi i ngëma cuxü ixugüexü? ¿Rü taxuüma cuxü imáxchaü? — ñanagürü. ¹¹ Rü ngïma rü ngïgürügü nüxü: —Taxuüma Pa Corix —ngïgürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngïxü: —Choma rü ta tama cuxü chapoxcu. Ñuxma rü marü name rü íquixü rü tama wena pecadu cuxü —ñanagürü.

Ngechuchu rü ñoma i naãneãrü ngóonex- ëëruü nixi

¹² Rü wenaxãrü duüxügümaã nidexa ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü: —Choma nixi i ñoma i naãnecüãxãrü ngóonexëëruü. Rü yixema chowe rüxüxë rü chorü ngóonexüwa tangëxma rü tüxna chanaxã i maxü. Rü tá nüxna ítanguxuchi i tümaãrü chixexü —ñanagürü. ¹³ Rü yexguma ga Parichéügü rü ñanagürügü nüxü: —Cuma rü cugüchigaxütama quixu. Rü ngëma cuchiga i nüxü quixuxü rü taxuwama name —ñanagürügü. ¹⁴ Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü nüxü: —Rü ngëma ore i chauchiga nüxü chixuxü rü aixcüma nixi woo chomatama yixigu i namaã chaugüétüwa chidexaxü. Erü choma rü nüxü chacuëx i ngextá ne chaxüxü, rü ngextá tá chaxüxü. Natürü pema rü tama nüxü pecuëx na ngextá ne chaxüxü rü tama nüxü pecuëx na ngextá tá chaxüxü. ¹⁵ Pema

rü choxü pengugü i ñoma i nañecüãx i duüxügü nagu rüxñüëxüãcümamare. Natürü i choma rü taxüexüma changugü. ¹⁶ Natürü ngëxguma chi texëxü changugügu rü aixcüma meãma tüxü changugü. Erü tama chaxicatama tüxü changugü, natürü yima Chaunatü ga núma choxü mucümaã nixĩ i wüxigu tüxü tangugüxü. ¹⁷ Rü ngëma mugü ga Moïché ümatüxü i nagu pexixü, rü ñanagürü:

“Ngëxguma taxre i duüxügü rü wüxitama i orexü yaxugügu, rü ngëmawa ãëxgacü nüxü nacuëx na aixcüma yïxü i ngëma nüxü yaxugüexü”, ñanagürü. ¹⁸ Rü dücax, choma nixĩ i wüxi i chauchigaxü chixuxü rü Chaunatü ga núma choxü mucü nixĩ ya naĩ. ¿Rü tüxcüü tama choxü peyaxögüchaü i ñuxmax? –ñanagürü. ¹⁹ Rü yexguma ga nümagü rü nüxna nacagüe rü ñanagürügü: –¿Ngexcü ya yima Cunatü? –ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: –Choxü rü tama pecuëx rü Chaunatüxü rü ta tama pecuëx. Rü ngëxguma chi choxü pecuëxgügu rü Chaunatüxü rü chi ta pecuëxgü –ñanagürü. ²⁰ Rü yema orexü nixu ga Ngechuchu ga yexguma nangüxëëtaegu ga tupauca ga taxünewa naxütawa ga yema nachica ga ngextá duüxügü tupaucana diëru ngixü íxägüxüwa. Natürü taxuüma Ngechuchuxü niyauxgü, yerü tauta nawa nangu ga yema ngunexü ga nagu yayauxgüãxü.

Ngechuchu rü Parichéugümaã nüxü nixu rü ngextá nüma ínaxüxüwa rü taxucürüwa ngëma naxĩ

²¹ Rü Ngechuchu rü wenaxârü namaã nüxü nixu, rü ñanagürü: –Choma rü tá pexna chixü i núma, rü pema rü tá chauxcëx pedaügü, natürü tá perü pepadugu peyue. Rü ngextá íchaxüxüwa

rü taxucürüwama ngema pexĩ –ñanagürü. ²² Rü yexguma ga yema Yudíugü rü ñanagürügü: – ¿Éxna nügü tátama nimèx rü ngēmacèx tamaã nüxũ yaxuxũ na taxucürüwama ngema ixĩxũ i ngēma ínaxũxũwa? –ñanagürügü. ²³ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxũ: –Pema rü ñoma i naãnecũãx i duũxügü pixĩgü, natürü i choma rü daxüguxũ i naãnewa ne chaxũ. Pema rü ñoma i naãneärü duũxügü pixĩgü natürü i choma rü tama ñoma i naãnecũãx chixĩ. ²⁴ –Rü ngēmacèx pemaã nüxũ chixu rü tá perü pepadugu peyue. Erü ngēxguma tama choxũ peyaxõgügu na choma chiixũ ya Cristu, rü perü pepadugu tá peyue –ñanagürü. ²⁵ Rü yexguma nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: –¿Natürü texé quixĩ i cumax? –ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: –Marü noxritama pemaã nüxũ chixu na texé chiixũ. ²⁶ –Rü choma rü choxũ nangēxma i muxũma i tacü i chomatama pexũ changúexẽẽchaũxũ rü tacücèx pexna na chacaxũ, natürü tãütáma chanaxü i ngēma. Erü yima Chaunatü ga núma choxũ mucü chomaã nüxũ ixuxũ i orexicatama nixĩ i ñoma i naãnecũãxgümaã nüxũ chixuxũ. Rü guxũma i ngēma nüxũ yaxuxũ ya Chaunatü, rü aixcüma nixĩ –ñanagürü. ²⁷ Natürü nümagü rü tama nüxũ nacuèxgüéga ga Nanatü ya Tupanachiga na yĩxũ na yema ñaxũ ga Ngechuchu. ²⁸ Rü yemacèx ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: –Choma nixĩ i Tupana Nane i duũxũxũ chiixũ. Rü yixcüra ngēxguma curuchawa choxũ pipotagügu, rü tá nüxũ picuèxãchitanü na Cristu na chiixũ. Rü tá nüxũ pecuèx na taxuũma chauechamatama

chaxũxũ. Rũ ngẽma Chaunatũ chomaã nũxũ ix-
uxũxĩcatama nixĩ i pemaã nũxũ chixuxũ. ²⁹ —Yima
núma choxũ mucũ ya Chaunatũ rũ chauxũtawa
nangẽxma. Rũ taguma choxna nixũgachi, erũ
choma rũ guxũguma chanaxũ i ngẽma norũ
ngúchaũ ixĩxũ —ñanagürũ. ³⁰ Rũ yexguma yema
ñaxgu ga Ngechuchu rũ muxũma ga duũxũgũ
nũxũ nayaxõgũ.

*Yíxema Tupanaxãcũgũ ixĩgũxechiga, rũ yíxema
pecadutũũwa ngẽxmagũxechiga*

³¹ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagürũ nũxũ
ga yema Yudiugũarũ ãẽxgacũgũ ga nũxũ yaxõgũxũ:
—Ngẽxguma pema meãma peyaxõgũechagu i
ngẽma pemaã nũxũ chixuxũ, rũ aixcũmaxũchi
tã chorũ ngũxũgũ pixĩgũ. ³² —Rũ tá nũxũ
pecuèx i ore i aixcũma ixĩxũ. Rũ ngẽma ore tá
pexũ ínanguxũxẽẽ —ñanagürũ. ³³ Rũ nũmagũ rũ
Ngechuchuxũ nangãxũgũ, rũ ñanagürũgũ: —Toma
rũ nuxcũmaũcũ ga torũ õxi ga Abráũtaa tixĩgũ
rũ taguma texémẽxẽwa tangẽxmagũ. ¿Ñuxãcũ i
cumax rũ tá na ítanguxũxũ, ñacuxũ? —ñanagürũgũ.
³⁴ Rũ Ngechuchu ñanagürũ nũxũ: —Aixcũma
pemaã nũxũ chixu rũ guxãma ya pecaduãxẽ
rũ pecadutũũwa tangẽxmagũ. ³⁵ —Wũxi i
coriarũ duũxũmare rũ tama norũ coripatacũãx
nixĩ. Natürũ wũxi i cori nane rũ guxũguma
nanatũ nane nixĩ. ³⁶ —Choma rũ Tupana Nane
chixĩ. Rũ ngẽxguma chi choma pecaduna pexũ
íchanguũxẽẽgu, rũ aixcũma tá nũxna ípenguũ.
³⁷ —Marũ nũxũ chacuèx na Abráũtaa pixĩgũxũ
i pemax. Natürũ choxũ pimèxgũchaũ erũ tama
aixcũma choxũ peyaxõgũ i ngẽma ore i pemaã

nüxü chixuxü. ³⁸ –Choma rü yema Chaunatü choxü wéxü nixĩ i pemaã nüxü chixuxü. Natürü pema rü penaxü i ngẽma penatü pemaã nüxü ixuxü –ñanagürü ga Ngechuchu. ³⁹ Rü nümagü rü Ngechuchuxü nangãxü rü ñanagürügü: –Torü oxĩ nixĩ ga AbráŦ –ñanagürügü. Natürü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü nüxü: –Ngẽxguma chi aixcüma AbráŦtaa pixĩgügu rü chi AbráŦ üxürü penaxü. ⁴⁰ –Natürü woo pemaã nüxü chixu i ore i aixcüma ixixü ga Chaunatü ga Tupana choxü nguxẽxü, rü pema rü choxü pimèxgüchaŦ. Natürü ga AbráŦ rü taguma yemaãcü nanaxü. ⁴¹ –Pema rü penaxü i penatügücümatama –ñanagürü. Rü yexguma ga nümagü rü ñanagürügü: –Toma rü tama tangürüwaŦgümare, rü toxü nangẽxma ya wüxitama ya tonatü. Rü yima nixĩ ya Tupana –ñanagürügü. ⁴² Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: –Ngẽxguma chi aixcüma Tupana yixĩgu ya penatü rü choxü chi pengechaŦ, erü choma rü Tupanaxütawa nixĩ i ne chaxüxü, rü ngẽmacèx chanuxma. Rü tama chauechamatama núma chaxü, natürü núma chaxü yerü Chaunatü ya Tupana núma choxü namu. ⁴³ –¿TüxcüŦ tama nüxü pecuèxéga i ngẽma pemaã nüxü chixuxü? Pexü naguxcha erü woetama tama iperüxĩnüechaŦ i ngẽma pemaã nüxü chixuxü i ore. ⁴⁴ –Penatü rü Chataná nixĩ rü pema rü naxãcügü pixĩgü. Rü ngẽmacèx penaxü i ngẽma nüma pexü nanaxwèxexü. Rü ngẽma Chataná rü noxriarü ügügumama wüxi i máètaxü nixĩ. Rü taguma ore i aixcümaxügu narüxĩnü rü taguma ore i aixcümaxü nixu. Rü ngẽxguma yadeaxgu rü doraxüxĩcatama

nixu, erü nüma rü wüxi i doratèxáxü nixĩ. Rü guxüma i doratèxáxünatü nixĩ. ⁴⁵ –Natürü i pema rü tama choxü peyaxögüchaü erü ore i aixcümaxü chixu. ⁴⁶ –¿Texé ya petanüwa choxü dauxe na pecadu chaxüxü? Rü ñuxma na nüxü chixuxü i ore i aixcüma ixixü, rü ¿tüxcüü tama choxü peyaxögü? ⁴⁷ –Texé ya Tupanaärü duüxü ixixë rü itarüxĩnü i Tupanaärü ore. Natürü i pema rü tama Tupanaärü duüxügü pixigü, rü ngëmacèx nixĩ i tama iperüxĩnüëchaüxü i Tupanaärü ore –ñanagürü.

Tauta nangoxgu ga Abráü rü Cristu rü marü nayexma

⁴⁸ Rü yexguma ga yema Yudíugüarü ãëxgacügü rü ñanagürügü nüxü: –Rü aixcüma nixĩ ga yema torü ore ga yexguma ñatagügügu:

“Cuma rü wüxi i Chamáriacüãx quixĩ, rü ngoxo cuwa nangëxma”, ñatagügügu –ñanagürügü. ⁴⁹ Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: –Chowa rü nataxuma i ngoxo. Rü ngëma chaxüxü nixĩ na Chaunatüxü chicuèxüüxü, natürü i pema rü chixri chauchiga pidexagü. ⁵⁰ –Choma rü tama naxcèx chadau na texé choxü icuèxüügüxüçèx. Natürü Tupana nixĩ ya naxwèxecü na duüxügü choxü icuèxüügüxü. Rü nüma tá nanapoxcue i ngëma chauxchi aiexü. ⁵¹ –Aixcüma pemaã nüxü chixu, rü texé ya naga ñnüxë i ngëma tümamaã nüxü chixuxü rü guxügutáma tamaxëcha –ñanagürü. ⁵² Rü yexguma ga yema Yudíugüarü ãëxgacügü, rü Ngechuchuxü nangãxügü, rü ñanagürügü: –Ñuxma rü meãxüchima nüxü tacuèx na cuwa nangëxmaxü i wüxi i ngoxo. Yerü ga Abráü rü

guxŭma ga nuxcŭmaŭgŭxŭ ga Tupanaärŭ orearŭ uruŭgŭ rŭ nayue. Natŭrŭ cuma rŭ ñuxma tomaã nüxŭ quixu rŭ texé ya naga ñnŭxē i ngēma curŭ ore rŭ guxŭgutáma tamaxēcha —ñacurŭgŭ. ⁵³ —¿Éxna cuma rŭ tŕrŭ ōxi ga Abráŭärŭ yexera quixŭ? Yerŭ nüma rŭ nayu rŭ guxŭma ga nuxcŭmaŭgŭxŭ ga Tupanaärŭ orearŭ uruŭgŭ rŭ ta nayue. ¿Rŭ cugŭcèx rŭ texé quixŭ? —ñanagŭrŭgŭ. ⁵⁴ Rŭ Ngechuchu nanangãxŭ, rŭ ñanagŭrŭ nüxŭ: —Ega chaugŭ chitama chicuèxŭŭgu rŭ ngēma rŭ taxuwama name. Natŭrŭ yima choxŭ icuèxŭŭcŭ rŭ Chaunatŭ nixŭ. Rŭ yima Chaunatŭtama nixŭ ya perŭ Tupana ixŭcŭ —ñapegŭcŭ nüxŭ. ⁵⁵ —Natŭrŭ i pema rŭ tama aixcŭma nüxŭ pecuèx ya Chaunatŭ ya Tupana. Natŭrŭ i choma rŭ ngēmáãcŭ nüxŭ chacuèx. Rŭ ngēxguma chi:

“Tama nüxŭ chacuèx”, ñachaxgu, rŭ pexrŭŭ chi wŭxi i doratèxãxŭ chixŭ. Natŭrŭ i choma rŭ aixcŭmaxŭchima nüxŭ chacuèx ya Chaunatŭ ya Tupana, rŭ naga chaxŭnŭ i guxŭma i norŭ ore i chomaã nüxŭ yaxuxŭ. ⁵⁶ —Perŭ ōxi ga Abráŭ rŭ nataãē yerŭ aixcŭma nayaxŭ rŭ tá na íchanguxŭ i ñoma i naãnewa. Rŭ yemaxŭ nacuèx rŭ yemacèx nataãē —ñanagŭrŭ ga Ngechuchu. ⁵⁷ Rŭ yexguma ga yema Yudŭgŭarŭ ãèxgacŭgŭ rŭ Ngechuchuxŭ nangãxŭgŭ, rŭ ñanagŭrŭgŭ: —Cuma rŭ tauta 50 ya taunecŭ cuxŭ nangēxma. ¿Ñuxãcŭ Abráŭxŭ cudau ga tauta cungoxgux ga yexguma? —ñanagŭrŭgŭ. ⁵⁸ Rŭ Ngechuchu nanangãxŭ rŭ ñanagŭrŭ nüxŭ: —Aixcŭma pemaã nüxŭ chixu rŭ tauta Abráŭ ngoxgu rŭ choma rŭ marŭ chayexma —ñanagŭrŭ. ⁵⁹ Rŭ yexguma ga nümagŭ rŭ nutane nanayauxgŭ

na gumamaã ínamuxũchigüãxũcèx. Natürü ga Ngechuchu rü naxchaxwa inicux. Rü yemaãcü ínaxũxũ nawa ga guma tupauca ga taxũne.

9

Ngechuchu nanamexẽẽ ga wüxi ga yatü ga norü bucüma ngexetücü

¹ Rü yexguma namagu tomaã yaxũxgu ga Ngechuchu, rü yéma nüxũ nadau ga wüxi ga yatü ga woetama norü bucüma ngexetücü. ² Rü toma ga norü ngüexũgü rü nüxna tacagü, rü ñatarügügü: —Pa Ngüexẽẽruũx, ¿Tüxcüũ ngexetücüma nabu ya daa yatü? ¿Éxna nanatü rü naẽãrü pecadugagu rü éxna norü pecadugagutama? —ñatarügügü. ³ Rü Ngechuchu toxũ nangãxũ, rü ñanagürü toxũ: —Tama norü pecadugagu rü tama i nanatü rü naẽãrü pecadugagu nixĩ i ngẽmaãcü nabuxũ. Natürü ngẽmaãcü nabu na nawa nüxũ pedauxũcèx na ñuxãcü Tupana tüxũ na rümexẽẽxũ. ⁴ —Rü ñoma rü ta nangune rü name nixĩ na paxama na naxũxũ i ngẽma puracü ya Chaunatü ga núma choxũ mucü tüxna ãxũ. Erü paxa tá nachüta rü ngẽxguma rü taxucürüwama texé tá tapuracü. ⁵ —Rü ñuxma na ñoma i naãnewa changẽxmaxũ rü ñoma i naãneãrü ngóonexẽẽruũ chixĩ —ñanagürü. ⁶ Rü yexguma yema ñaxguwena rü Ngechuchu waixũmüãnewa nacuaxi. Rü yema waixũmü ga iwaixũmaã nanachaxetü ga guma yatü ga ngexetücü. ⁷ Rü yexguma guma ngexetücüxũ ñanagürü: —¡Dexámaã cugü yayauxetü i Chiruéarü puchuwa! —ñanagürü. Rü ngẽma naega rü “Tüxũ muxũ”, ñaxũchiga nixĩ. Rü

yéma naxũ ga guma ngexetücü rü nügü dexámaã nayauxetü. Rü yexguma nataegugu rü marü nidauchixetü. ⁸ Rü yexguma ga yema duũxũgü ga guma ngexetücüpataarü ngaicamagu pegũxũ rü yema duũxũgü ga ũpaacü nüxũ daugũxũ ga na nangexetũxũ, rü ñanagürügü: —¿Taux êxna i ñaã yĩxũ ga yema yatü ga ngexetüchiréxũ ga duũxũgũxũ dīerucèx cèèxũxũ? —ñanagürügü. ⁹ Rü nümaxũ rü ñanagürügü: —Ngẽmáãcü nüma nixĩ —ñanagürügü. Rü togü rü ñanagürügü: —Tama nixĩ i yima yĩxũ, natürü nanangẽxgumaraũxũchi —ñanagürügü. Natürü nümatama ga guma yatü ga ngexetüchirécü, rü ñanagürü: —Ngẽmáãcü choma chixĩ —ñanagürü. ¹⁰ Rü yexguma ga yema duũxũgü rü nüxna nacagü rü ñanagürügü: —¿Rü ñuxãcü nixĩ i marü quidauchixũ i ñuxmax? —ñanagürügü. ¹¹ Rü nüma nanangãxũ rü ñanagürü: —Yima yatü ya Ngechuchugu ãegacü rü yima waixũmüãnewa nacuaxi. Rü yema waixũmü ga iwaixũmaã choxũ nachaxetü. Rü ñanagürü choxũ:

“¡Yéa Chiruéarü puchuwa naxũ rü ngema dexámaã cugü yayauxetü!” ñanagürü choxũ. Rü yéma chaxũ, rü yexguma dexámaã chaugü chayauxetügu rü chidauchi —ñanagürü ga guma yatü. ¹² Rü yexguma nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Ngextá nangẽxmaxũ i ñuxma ya yima yatü ya cuxũ rümexẽécü? —ñanagürügü. Rü nüma ga guma yatü ga ngexetüchirécü rü ñanagürü: —Tama nüxũ chacuèx —ñanagürü.

Parichéugü rü guma ngexetücü ga Ngechuchu namexẽécüna nacagüe

13-14 Natürü yema ngunexŭ ga Ngechuchu nagu namexêxŭ ga guma ngexetücü, rü ngŭxchigaarü ngunexŭ nixĩ. Rŭ yemacèx ga duŭxŭgü rü Parichéugŭxŭtawa nanagagü ga guma yatü ga ngexetüchirécü. ¹⁵ Rŭ yexguma ga yema Parichéugü rü nüxna nacagüe ga guma yatü, rü ñanagürügü: —¿Ñuxácü i marü curümexêtüxŭ i ñuxmax? —ñanagürügü. Rŭ nüma nanangãxŭ rü ñanagürü: —Waixŭmü ga naxbüxágümaã yawaixêxŭmaã choxŭ nachaxetü ga Ngechuchu, rü ñuxŭchi dexámaã chaugü chayayauxetü, rü ngêmacèx marü chidauchi —ñanagürü. ¹⁶ Rŭ yexguma ga ñuxre ga Parichéugü rü ñanagürügü: —Yema yatü ga cuxŭ rümexêxŭ rü tama Tupanaärü duŭxŭ nixĩ, erü tama nanaxaure i ngŭxchigaarü ngunexŭ —ñanagürügü. Natürü togü ga Parichéugü rü ñanagürügü: —¿Ñuxácü nanaxü i ngêma cuèxruŭ i mexŭ i taxŭ ega wüxi i pecaduãxŭ yixŭxgux? —ñanagürügü. Rŭ yemaãcü nügü nitoye ga nagu naxŭnŭxŭwa ga yema Parichéugü. ¹⁷ Rŭ wena nüxna nacagüe ga guma yatü ga ngexetüchirécü, rü ñanagürügü: —¿Natürü cuma rü ñuxŭ ñacuxŭ nachiga i ngêma yatü ga cuxŭ rümexêxŭ? —ñanagürügü. Rŭ nüma nanangãxŭ, rü ñanagürü: —Chauxcèx rü wüxi i Tupanaärü orearü uruŭ nixĩ —ñanagürü. ¹⁸ Natürü ga yema Yudŭgüarü ãëxgacügü rü tama nüxŭ nayaxôgüchaŭ ga nüma na yŭxŭ ga na nangexetüchiréxŭ ga noxrix, rü ñuxma rü marü na yadauchixŭ. Rŭ yemacèx ga yema ãëxgacügü rü tümacèx nangemagü ga nanatü rü naë ga guma yatü ga rümexêtücü. ¹⁹ Rŭ tüxna

nacagü, rü ñanagürügü: —¿Daa yïxü ga guma pene ga nüxü pixucü ga woetama ngexetüäcü bucü? ¿Ñuxäcü i ñuxma i yadauchixü? —ñanagürügü.

²⁰ Rü nanatü rü naë tanangäxügü rü ñatarügügü: —Ngëmääcü nüxü tacuèx rü daa nixï ya tone ga ngexetüäcüma buchirécü. ²¹ Natürü tama nüxü tacuèx ga ñuxäcü na yadauchixü i ñuxmax. Rü tama nüxü tacuèx ga texé na namexëtüxëëxü. ¡Ëcü nüxnatama pecagü! Erü nüma rü marü naya, rü nümatama pemaã nüxü na yaxuxücèx —ñatarügügü. ²² Rü yema ñatarügügü ga nanatü rü naë, yerü tamuë. Yerü ga Yudíugüarü äëxgacügü rü marü nügümaã nanamexëëgü na tüxü ínatèxüchigüxücèx ga ngutaquëxepataüwa ga texé ga Ngechuchuaxü yaxöxë na Cristu yïxü. ²³ Rü yemacèx nixï ga nanatü rü naë ga ñatagügüxü: “¡Ëcü, nüxnatama pecagü! Erü nüma rü marü naya rü nümatama pemaã nüxü na yaxuxücèx”, ñatagügüxü. ²⁴ Rü yexguma ga yema Yudíugüarü äëxgacügü rü wenaxärü naxcèx nacagü ga guma ngexetüchirécü. Rü ñanagürügü nüxü: —Rü ñuxma tanaxwèxe i Tupanapëxewa rü aixcüma tomaã nüxü quixu na texé cuxü rümexëëxü. Erü toma rü meãma nüxü tacuèx i ngëma Ngechuchu rü wüxi i pecaduäxü na yïxü —ñanagürügü. ²⁵ Rü nüma nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Choma rü tama nüxü chacuèx ega wüxi i pecaduäxü yixïgu rü ëxna tama. Rü ngëma nüxü chacuäxü nixï ga na changexetüchiréxü ga noxrix rü ñuxma rü na chidauchixü —ñanagürü. ²⁶ Rü wenaxärü nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Rü tacü nixï ga cumaã naxüxü? ¿Rü ñuxäcü

ga naxüãxü ga cuxü na yadauchixetüxëxü?
 —ñanagürügü. ²⁷ Rü nanangãxü rü ñanagürü
 nüxü: —Marü pemaã nüxü chixu, rü tama choxü
 iperüxĩnüëchaü. ¿Tüxcüü penaxwëxe na wena
 pemaã nüxü chixuxü? ¿Éxna pema rü ta nüxü
 peyaxögüchaü? —ñanagürü. ²⁸ Rü yexguma rü
 guma yatümaã chixexü nixugüe, rü ñanagürügü:
 —Cumaërü nixĩ i nüxü cuyaxõxü i ngëma yatü,
 natürü i toma rü Moĩchéarü oreaxü nixĩ i
 tayaxögüxü. ²⁹ —Toma rü nüxü tacuèx ga Tupana
 rü aixcüma Moĩchémaã na yadexaxü, natürü
 ngëma Ngechuchu rü tama nüxü tacuèx na ngextá
 na ne naxüxü —ñanagürügü. ³⁰ Rü guma yatü
 nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: —¿Ñuxãcü nixĩ i
 ngëma? Nüma rü marü choxü narümexëtüxëë,
 natürü ¿ñuxãcü i pema i tama nüxü pecuáxü
 na ngextá ne naxüxü? ³¹ —Rü guxãma i yixema
 rü meãma nüxü tacuèx rü Tupana tama nüxü
 naxĩnü i pecaduãxgüxüãrü yumüxë. Natürü
 Tupana rü tüxü nüxü naxĩnü i tümaãrü yumüxë ya
 yixema nüxü icuèxüügüxe rü naxüxe i Tupanaãrü
 ngüchaü. ³² —Taguma ñuxgu nüxü taxĩnüchiga i
 wüxi i yatü na yadauchixëëãxü i wüxi i duüxü
 i norü bucüma ngexetüxü. ³³ —Rü ngëxguma
 chi tama Tupana núma namüxgux ya daa yatü
 ya choxü rümexëëcü, rü taxuacü chima mexü
 naxü —ñanagürü ga guma yatü ga ngexetüchirécü.
³⁴ Rü yexguma ga yema Yudíugüarü ãëxgacügü,
 rü ñanagürügü nüxü: —Cuma na pecadugu
 na cubuxü, ¿rü ñuxãcü cunaxwëxe na toxü
 cungüxëëchaüxü? —ñanagürügü. Rü ñuxüchi
 ínanatëxüchigü ga ngutaquëxepataüwa.

*Duïxügü i tama yaxögüxü rü ngexetüxürüü
nixïgü*

³⁵ Rû Ngechuchu rü nüxü nacuáchiga ga na ínatèxüchigüãxü ga guma ngexetüchirécü. Rû yexguma nüxü nadèuxgu, rü ñanagürü nüxü: —¿Nüxü cuyaxõxü ya Tupana Nane ya duïxüxü ixïcü? —ñanagürü. ³⁶ Rû yexguma ga nüma rü Ngechuchuxü nangãxü rü ñanagürü: —Pa Corix, ¡chomaã nüxü ixu na texe yïxü na nüxü chayaxõxücèx! —ñanagürü. ³⁷ Rû Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: —Marü nüxü cudau ya Tupana Nane. Rû chomatama nixï i cumaã na íchidexaxü chiïxü —ñanagürü. ³⁸ Rû yexguma ga guma yatü ga ngexetüchirécü rü Ngechuchupëxegu nacaxãpüxü, rü nüxü nicuèxüü, rü ñanagürü nüxü: —Ngẽmáãcü cuxü chayaxõ, Pa Corix —ñanagürü. ³⁹ Rû yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Rü ñoma i naãnewa chaxü na chayadexechixücèx i chorü duïxügü nüxna i ngẽma duïxügü i tama choxrü ixïgüxü. Rû nuã chaxü na chanameëxëxücèx i ngẽma duïxügü i noxri tama Tupanaxü cuèxgüxü. Rû ngëxgumarüü ta núma chaxü na duïxügü i tama choxü cuèxgüchaüxüxü chanawéxü na duïxügü i ngexetüxürüü na yixïgüxü, erü tama choxü nayaxögüchaü —ñanagürü. ⁴⁰ Rû ñuxre ga Parichéugü ga yéma Ngechuchumaã yexmagüxü, rü yexguma yema orexü naxïnüëgu, rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Éxna toma rü ta tama Tupanaxü tacuèxgü ñacuxü? —ñanagürügü. ⁴¹ Rû Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü nüxü: —Ngëxguma chi tama aixcüma

Tupanaxŭ pecuèxgügu rü tãũ chima pegagu nixĩ na pepecaduãxgüxŭ. Natürü ngẽma na pegü pixuxŭ na Tupanaxŭ pecuáxŭ rü ngẽmacèx pegagutama nixĩ na pepecaduãxgüxŭ i ñuxmax —ñanagürü.

10

Carnerugüarü dauruŭ rü norü carnerugü

¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: — Rü aixcüma pemaã nüxŭ chixu rü ngẽma yatü i tama carnerupúxŭãrü ãxwa ixücuxŭ rü wüxi i ngĩtèxáxŭ nixĩ i ngẽma, erü ngextámare nixücu. ² —Natürü ngẽma carnerupúxŭãrü ãxwa meãma ixücuxŭ, rü ngẽma nixĩ i norü dauruüxŭchi i carnerugü. ³ —Rü ngẽma yatü i carnerupúxŭãrü ãxna dauxŭ rü nayawãxna i ãx na yaxücuxŭcèx i carnerugüarü dauruŭ. Rü nüma i carnerugü rü nüxŭ nacuèxgü i naga i ngẽma norü dauruŭ. Rü ngẽma norü dauruŭ rü wüxichigü i norü carneru rü naegamaã naxcèx naca na ínamuxŭãxŭcèx i naxpúxŭwa. ⁴ —Rü ngẽxguma ínamuxŭãxgu i guxŭma i norü carnerugü, rü nüma i norü dauruŭ rü napèxegu nixŭchigü. Rü nümagü i carnerugü rü nawe narüxĩ, erü nüxŭ nacuèxgü i naga. ⁵ —Natürü ngẽxguma wüxi i yatü i tama aixcüma norü dauruŭ ixĩxŭ, rü tama nawe narüxĩ i ngẽma carnerugü. Rü nüxna naxĩgü, erü tama nüxŭ nacuèxgü i naga i ngẽma tama norü dauruŭ ixĩxŭ —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁶ Rü Ngechuchu rü duüxŭgümaã nüxŭ nixu ga yema ore ga cuèxruŭ, natürü ga nümagü rü tama nüxŭ nacuèxgüéga ga tacüchiga na yĩxŭ.

Ngechuchu rü carneruarü dauruŭ ya mecü nixĩ

⁷ Rŭ yexguma ga Ngechuchu rŭ wenaxãrŭ ñanagŭrŭ nŭxŭ: —Aixcŭma pemaã nŭxŭ chixu rŭ choma nixĩ i carnerupŭxŭãrŭ ããx i nawa yachocuxŭxŭ i carnerugŭ. ⁸ Guxŭma ga yema chopegu nŭxira nŭma ãxŭ rŭ ngĩtèèxgŭxŭ rŭ máètagŭxŭ nixĩgŭ. Natŭrŭ yema carnerugŭ rŭ tama naga naxĩnŭè. ⁹ Choma nixĩ i ããx. Rŭ texé ya chowa ixŭcuxe rŭ tá tamaxŭ. Rŭ meãma tá tŭxŭ naxŭpetŭ ngèxgumarŭŭ i wŭxi i carneru i naxpŭxŭgu ũcuxŭ rŭ íxŭxŭxŭxŭ rŭ nŭxŭ iyangaucŭ ya mecü ya maxè. ¹⁰ Ngèma ngĩtèxãxŭ rŭ nŭma naxŭ na yangĩxŭcèx rŭ namáètaxŭcèx rŭ nachixexèèãxŭcèx. Rŭ ngèmacèxicatama nŭma naxŭ. Natŭrŭ i choma rŭ nŭma chaxŭ na chanamaxèxèèxŭcèx i duŭxŭgŭ rŭ na aixcŭma nŭxŭ nangèxmaxŭcèx i maxŭ i taguma gŭxŭ. ¹¹ Choma nixĩ i carneruarŭ dauruŭ ya mecü chĩxŭ. Erŭ wŭxi i carneruarŭ dauruŭ ya mecü rŭ norŭ carnerugŭxŭ ãnapoxŭ rŭ ñŭxmata naxcèx nayux. ¹² Natŭrŭ ngèma dŭerucèxmare puracŭxŭ, rŭ ega ngèxguma aixŭ nadèuxgux rŭ carnerugŭna ngèma niña. Rŭ ngèmaãcŭ nanaxŭ erŭ tama aixcŭma norŭ dauruŭ nixĩ i nŭmax, rŭ tama noxrŭ nixĩ i ngèma carnerugŭ. Rŭ ngèma ai rŭ carnerugŭxŭ ãnayauxŭ rŭ ngèxma tŭxŭ naxŭanexèèmare. ¹³ Rŭ ngèma yatŭ rŭ niña, erŭ norŭ dŭerucèxicatama ngèma napuracŭ. Rŭ tama aixcŭma carnerugŭgu narŭxĩnŭ. ¹⁴⁻¹⁵ Choma nixĩ i carnerugŭarŭ dauruŭ ya mecü chĩxŭ. Rŭ ngèxgumarŭŭ ya Chaunatu na choxŭ nacuãxŭ rŭ choma rŭ Chaunatuŭ na chacuãxŭ, rŭ ngèxgumarŭŭ ta nŭxŭ chacuèx i chorŭ carnerugŭ,

rü nümagü rü choxŦ nacuèxgü. Rü choma rü naxcèx chayü i chorü carnerugü. ¹⁶ Rü choxŦ nangèxmagü ta i togü i carnerugü i tama ñaã naxpŦxŦwa ngèxmagüxŦ. Rü ngèmagü rü tá ta nuã chanagagü, rü tá chauga naxĩnüë. Rü wüxitücumü tátama nixĩ rü choma tátama nixĩ i norü dauruŦ chíxŦ. ¹⁷ Chaunatü rü choxŦ nangechaŦ, erü chorü carnerugücèx chayü rü wena táxarü chamaxŦ. ¹⁸ Taxúema choxŦ tayuxèë, natürü chomatama chorü ngúchaŦmaãtama ichanaxã i chorü maxŦ. Erü choxmèxwa nangèxma na ichanaxãxücèx, rü wena na chanayaxuxücèx, yerü yemaãcü choxŦ namu ga Chaunatü – ñanagürü. ¹⁹ Rü yexguma yema orexŦ naxĩnüëgu ga yema Yudíugüarü ãëxgacügü rü wenaxãrü nügü nitoye ga yema nagu naxĩnüëxŦwa. ²⁰ Rü muxŦma ga nümagü rü ñanagürügü: –¿TüxcüŦ nüxŦ iperüxĩnüë i ñaã yatü i ngèãëxŦ i ngoxo nawa ngèxmaxŦ? –ñanagürügü. ²¹ Natürü ga togü rü ñanagürügü: –TaxuŦma i yatü i ngoxo nawa ngèxmaxŦ rü ñaãrŦŦ meã nidexa. ¿Ñuxãcü i wüxi i yatü i ngoxo nawa ngèxmaxŦ rü tüxŦ narümexëtüxèë ya wüxi ya ngexetüxe? –ñanagürügü.

Yudíugüarü Æëxgacügü rü NgechuchuxŦ naxoe

²² Rü nawa nangu ga yema peta ga gucü ga taunecügu norü tupauca ga taxŦnecèx naxügüxŦ ga Yudíugü na nüxna nacuèxãchigüxŦcèx ga yema ngunexŦ ga nagu yanguxŦ ga guma tupauca. Rü nagáuane ga YerucharéŦwa ga yexguma. ²³ Rü guma tupauca ga taxŦnewa nayexma ga wüxi ga chopetüchica ga CharumóŦãrü Chopetüchicagu

ãegaxŦ. RŦ yemagu nayarŦxŦŦxŦ ga Ngechuchu. ²⁴ RŦ ga yema YudŦgŦarŦ ãëxgacŦgŦ rŦ nŦxŦ ínachomaëguãchi, rŦ ñanagŦrŦgŦ nŦxŦ: — ¿Ñuxguratáta tomaã quixaixcŦma na cugŦ quixuxŦ na texé na quiŦxŦ? Ega aixcŦma cuma rŦ Cristu quixŦgu, rŦ ¡meã noxtacŦma tomaã nŦxŦ ixu! —ñanagŦrŦgŦ. ²⁵ RŦ Ngechuchu nanangãxŦ, rŦ ñanagŦrŦ nŦxŦ: —MarŦ pemaã nŦxŦ chixu, natŦrŦ i pema rŦ tama choxŦ peyaxŦgŦ. GuxŦma i tacŦ i chaxŦxŦ rŦ ChaunatŦarŦ poramaã nixŦ i chanaxŦxŦ, rŦ ngẽmawa meãma pexŦ nŦxŦ chadauxẽẽ na choma rŦ Cristu na chiŦxŦ. ²⁶ — NatŦrŦ pema rŦ tama peyaxŦgŦ, erŦ tama chorŦ carnerugŦtanŦxŦ pixŦgŦ. ²⁷ —ChorŦ carnerugŦ rŦ nŦxŦ nacuèx i chauga, rŦ choma rŦ chorŦ carnerugŦxŦ chacuèx, rŦ nŦma rŦ chowe narŦxŦ. ²⁸ —RŦ choma rŦ nŦxna chanaxã i maxŦ i taguma gŦxŦ. RŦ nŦmagŦ rŦ tagutáma inayarŦtauxe, rŦ taxúetáma choxna tanapuxŦ i choxmẽxwa. ²⁹ —RŦ yŦxema ChaunatŦ choxna tŦxŦ mugŦxe ya chorŦ carnerugŦ, rŦ guxŦãrŦ yexera tixŦ i napẽxewa. RŦ taxúema texé nŦxna tŦxŦ tapuxŦ. ³⁰ —ChaunatŦ rŦ choma rŦ wŦxitama tixŦgŦ —ñanagŦrŦ. ³¹ RŦ yexguma ga yema YudŦgŦarŦ ãëxgacŦgŦ rŦ wenaxãrŦ nutane nanayauxgŦ na gumamaã NgechuchuxŦ ínamuxŦchigŦxŦcèx. ³² NatŦrŦ ga Ngechuchu rŦ ñanagŦrŦ nŦxŦ: —Pepẽxewa chanaxŦ i muxŦma i mexŦgŦ i ChaunatŦarŦ poramaã chaxŦxŦ. ¿RŦ ngẽxŦrŦŦxŦ i ngẽma mexŦ i chaxŦxŦcèx nixŦ i choxŦ nutamaã ípemuxŦchigŦchaŦxŦ? — ñanagŦrŦ. ³³ RŦ yema YudŦgŦarŦ ãëxgacŦgŦ rŦ NgechuchuxŦ nangãxŦgŦ, rŦ ñanagŦrŦgŦ: —Tama

wüxi i puracü i mexüçèx cuxü ítamuxüchigüchaü. Natürü cuxü ítamuxüchigüchaü erü Tupanamaã rü tacü quixugü. Cuma rü wüxi i duüxümare quixí rü cugü Tupanaxü quixíxêêchaü —ñanagürügü.

³⁴ Rrü nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: — Perü mugüpanewa rü naxümatü i Tupanaãrü ore i ñaxü:

“Rrü pematama nixí i tupanagü pixígxüxü”, ñaxü. ³⁵ —Rrü ngêma Tupanaãrü ore i ümatüxüwa nüxü yaxuxü, rü nüxü tacuèx rü taxucürüwama texé itayanaxoxêê. Rrü ngêma orewa rü Tupana rü ñanagürü:

“Guxãma ya yíxema texé yanayauxgüxe i chorü ore rü tupanagü tixígxü”,

ñanagürü i ngêma orewa. ³⁶ —Rrü Tupana choxü nayaxu na chanaxüxüçèx i norü puracü, rü yemacèx ñoma ga naãnewa choxü namu. ¿Rrü ñuxãcü i pema nagu perüxĩnüegu rü chixexü Tupanamaã chaxüxü i ngêxguma Tupana Nane chixí —ñachagu pemaã? ³⁷ —Rrü ngêxguma chi tama chanaxüxgu i ngêma mexü i Chaunatü üxü, rü marü name ega woo tama choxü peyaxögügu.

³⁸ —Natürü ngêxguma chanaxüxgu i ngêma Chaunatü üxü, rü woo tama choxü peyaxögügu, rü chanaxwèxe i nüxü peyaxögü i ngêma taxü i mexügu i Chaunatüarü poramaã chaxüxü. Erü ngêmawa tá nüxü pecuèx na Chaunatü rü chowa nangêxmaxü rü choma i nawa —ñanagürü.

³⁹ Rrü wenaxãrü Ngechuchuxü niyauxgüchaü ga yema Yudiugüarü âêxgacügü. Natürü nüma ga Ngechuchu rü naxchaxwa niña. ⁴⁰ Rrü yexguma ga Ngechuchu rü natü ga Yudáũãrü tocutüçèx tomaã nataegu. Rrü yema nachica ga Cuáü duüxügxüxü

ŭpaacü nawa íbaiŭxēēxŭgu tomaã narŭxãŭx.
⁴¹ Rŭ muxŭma ga duŭxŭgŭ rŭ Ngechuchuxŭ
 ínayadaugŭ, rŭ ñanagŭrŭgŭ: —Cuáŭ rŭ taxuŭma
 ga taxŭ ga mexŭ ga cuèxruŭ naxŭ ga Tupanaãrŭ
 poramaã. Natŭrŭ guxŭma ga ore ga Cuáŭ tamaã
 nüxŭ ixuxŭ ga ñaã yatŭchiga rŭ aixcŭma nixŭ —
 ñanagŭrŭgŭ. ⁴² Rŭ yema nachicawa rŭ muxŭma
 ga duŭxŭgŭ rŭ Ngechuchuaxŭ nayaxŭgŭ.

11

Dácharuarŭ yuxchiga

¹ Nayexma ga wŭxi ga yatŭ ga ídaawecŭ ga
 Dácharugu ãegacŭ. Rŭ nŭma rŭ naēyèxgŭ ga María
 rŭ Marta rŭ ñãne ga Betániãcŭŭx nixŭgŭ. ² Rŭ yema
 María iyixŭ ga Cori ga Ngechuchucutŭgu pumara
 bacŭ rŭ ñŭxŭchi ngŭyaemaã ínapicutŭcŭ. Rŭ guma
 Dácharu ga ídaawecŭ nixŭ ga ngŭeneē. ³ Rŭ poraãcŭ
 nidaawe ga Dácharu. Rŭ yemacèx ga naēyèxgŭ, rŭ
 Ngechuchuxŭtawa imugagŭ, rŭ ngŭgŭrŭgŭgŭ: “Pa
 Corix, cumŭcŭ ya Dácharu ya nüxŭ cungechaŭcŭ
 rŭ nidaawe”, ngŭgŭrŭgŭgŭ. ⁴ Rŭ yexguma yema
 orexŭ naxŭnŭgu ga Ngechuchu, rŭ ñanagŭrŭ:
 —Ngēma ðaawe rŭ tãŭtãma yumaã inayacuèx.
 Natŭrŭ nidaawe na duŭxŭgŭ nüxŭ nadaugŭxŭcèx
 na ñuxãcŭ naporaxŭ ya Tupana rŭ ñuxãcŭ choma
 i Nane rŭ ta na chaporaxŭ —ñanagŭrŭ. ⁵ Rŭ
 Ngechuchu poraãcŭ María rŭ Marta rŭ Dácharuxŭ
 nangechaŭ. ⁶ Natŭrŭ yexguma nüxŭ naxŭnŭgu ga
 na yadaawexŭ ga Dácharu, rŭ tama paxa ínayadau.
 Rŭ taxre ga ngunexŭãmatama yexma narŭxãŭx
 ga yema nachica ga nawa nayexmaxŭwa. ⁷ Rŭ

yixcama ga yemawena rü toxů ñanagürü: — ¡Ngĩã rü wena Yudéanewa taxĩ! —ñanagürü.

⁸ Rů toma ga norü ngúexůgů rü ñatarůgůgů nůxů: —Pa Ngúexēēruůx, yexwacatama nixĩ ga yēmacůãx ga Yudiůgůarů ãēxgacůgů yexma nutamaã cuxů ímuxůchigůchaůxů. ¿Rů tůxcůů wena ngēma cuxůxchaů i ñůxmax? —ñatarůgůgů.

⁹ Rů Ngechuchu rü tomaã nůxů nixu ga wůxi ga ore na nůxů tacuēxgůxůcēx na tauta nawa nanguxů na nayuxů ga nůmax. Rů ñanagürü toxů: —¿Taux ēxna i wůxi i ngunexů rü 12 i ora nawa ngēxmaxů? Ngēxguma texé nguneců ixůxgu rü tama tacůmaã itayarůña, erů tůmacēx nangóone.

¹⁰ —Natůrů ngēxguma wůxie chůtaců ixůxgu rü ngēmaãců tacůmaã itayarůña, erů tůmacēx naxēãne —ñanagürü. Rů yemaãců nanangoxēē na tauta nawa nanguxů na nayuxů ga nůmax. ¹¹ Rů yemawena ga Ngechuchu rü ñanagürü toxů: —Tamůců ya Dácharu rü napemare. Natůrů ñůxma rü tá chayabaixãchixēē —ñanagürü. ¹² Rů yexguma ga toma ga norü ngúexůgů rü ñatarůgůgů: —Pa Corix, ega napemaregu, rü ngēmawa nůxů tacuēx na naxcēx tá yataanexů —ñatarůgůgů. ¹³ Natůrů ga Ngechuchu rü nůxů nixuxchaůchirēx ga Dácharu ga marů na nayuxů. Natůrů ga toma nůxů tacuēxgůgu rü na napemarexůchigaxů yĩxů ga tomaã yaxuxů. ¹⁴ Rů yexguma ga Ngechuchu rü meãma tomaã nůxů nixu rü ñanagürü: —Dácharu rü marů nayu. ¹⁵ —Natůrů choma rü chataãē na tama ngēma changēxmaxů, erů ngēmaãců nixĩ i namemaēxů i pexcēx na choxů peyaxōgůxůcēx. ¡Rů ngĩã rü ítayadaugů! —ñanagürü. ¹⁶ Rů yēma

nayexma ga totanüxü ga Tumachi ga Wüxigu Buexü ga Taxreëxpüxümaã, naxugüxü. Rü nüma ga Tumachi rü ñanagürü toxü: —¡Ngïxã i yixema rü ta ngema taxï na wüxigu Ngechuchumaã iyuexüçèx! —ñanagürü.

Ngechuchu nixï i wena namaxëxëxü i yuexü

¹⁷ Rü yexguma Betániãwa tomaã nanguxgu ga Ngechuchu, rü marü ägümücü ga ngunexü nangupetü ga na iyatëxgüãxü ga Dácharu. ¹⁸ Rü guma Betániã rü Yerucharéüârü ngaicamana nayexma. Rü tomaëxpüx ga kilómetru nixï ga norü yaxü. ¹⁹ Rü muxüma ga Yudíugü rü Dácharueyèx ga Marta rü Maríaxütawa naxï na ngïxü yataãëxëëgüxüçèx, yerü nayu ga ngïëneë. ²⁰ Rü yexguma Marta nüxü cuëxgu ga marü na íanguxü ga Ngechuchu, rü nüxü iyatüxãchi. Natürü ga María rü ïxgutama irüxãüx. ²¹ Rü Marta rü ngïgürügü nüxü ga Ngechuchu: —Pa Corix, yexguma chi cuma cunumèxgu rü tãü chima nayu ga chaueneë. ²² —Natürü choma nüxü chacuèx na woo i ñüxma na nayuxü, rü Tupana tá cuxna nanaxã i guxüma i tacü i naxcèx ícuçaxü —ngïgürügü. ²³ Rü Ngechuchu ngïxü nangãxü rü ñanagürü: —Cueneë rü wena tá namaxü —ñanagürü. ²⁴ Rü Marta ngïgürügü nüxü: —Ngëmäãcü nüxü chacuèx rü wena tá namaxü i ngëxguma naguxgu i naãne rü ngëxguma wena namaxëgu i guxüma i yuexü —ngïgürügü. ²⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Choma nixï i íchanadagüxëëxü i yuexügü, rü wena chanamaxëxëxü. Rü yixema choxü yaxõxë rü woo tayuxgu rü tá wenaxãrü tamaxü. ²⁶ —Rü

guxãma ya texé ya maxũxê rü choxũ yaxõxê, rü guxũgutáma tamaxũ. ¿Cuyaxõxũ yĩxũ i ngêma? — ñanagürü ga Ngechuchu. ²⁷ Rü ngĩma rü ngĩgürügü nüxũ: —Ngũ, Pa Corix, choma rü chayaxõ na cuma rü Tupana Nane ya Cristu ga ítananguxêcũ na quiĩxũ —ngĩgürügü.

Dácharu itáxũwa naxaxu ga Ngechuchu

²⁸ Rü yema ñaxuwena rü Marta rü ngĩeyèx ga Maríacè x iyaca. Rü bexma ngĩmaã nüxũ iyarüxu, rü ngĩgürügü: —Marü nuã nangu ya Ngúexêeruũ ya Ngechuchu, rü choxũ cuxcèx nayacaxêê —ngĩgürügü. ²⁹ Rü yexguma María nüxũ ñnügu ga marü yéma na nanguxũ ga Ngechuchu, rü paxa ichi, rü Ngechuchuxũ íiyadau. ³⁰ Rü Ngechuchu rü tauta ñãnewa nangu ga yexguma, rü yema nachica ga Marta nüxũ ídauxũwatama nixĩ ga nayexmaxũ. ³¹ Rü Maríapatawa nayexma ga ñuxre ga yémacũãx ga Yudíugüarü ãêxgacügü ga ngĩxũ yéma taãêxêgũxũ. Rü yexguma ngĩxũ nadaugügu ga paxa na inachixũ rü na ínaxũxũxũ, rü ngĩwe narüxĩ. Yerü nüma nüxũ nacuxgügu rü yéma Dácharu itáxũwa ixũ na yéma yaxaxuxcèx. ³² Rü yexguma Ngechuchuxũtawa nanguxgu ga María, rü napèxegu iyacaxãpũxũ, rü ngĩgürügü: —Pa Corix, yexguma chi cuma cunumèxgu rü tãũ chima nayu ga chaueneê ya Dácharu —ngĩgürügü. ³³ Rü yexguma Ngechuchu ngĩxũ dèuxgu ga na naxaxuxũ rü na naxauxexũ ga yema Yudíugüarü ãêxgacügü ga ngĩwe rüxĩxũ, rü poraãcü ngechaũ nüxũ nangux. ³⁴ Rü Ngechuchu nüxna naca rü ñanagürü: —¿Ngexta nixĩ i ipenatáxũ? —ñanagürü. Rü nümagü nanangãxũ rü ñanagürügü: —Pa Corix,

¡dücax, nuã naxũ, rü íyadau! —ñanagürügü. ³⁵ Rü naxaxu ga Ngechuchu. ³⁶ Rü yema Yudíugü rü ñanagürügü: —¡Düçèx ñuxãcü poraãcü Dácharuxũ nangechaũ! —ñanagürügü. ³⁷ Natürü ñuxre ga yema ãëxgacügü ga Yudíugüarü rü ñanagürügü: —Daa nixĩ ga guma yatü ga ngexetücüxũ rümexëëcü. ¿Rü tüxcüũ taxucürüwa tacü rü mexũ Dácharucèx naxü na tama nayuxücèx? —ñanagürügü.

Wenaxãrü namaxũ ga Dácharu

³⁸ Rü Ngechuchu poraãcü ngechaũ nüxũ nangux rü Dácharumaxücèx nixü. Rü wüxi ga mëxpüneãrü ãxmaxũ nixĩ ga yema naxmaxũ. Rü nayexma ga wüxi ga nuta ga norü ngüxtaũruũ. ³⁹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü: —¡Ípenangüxgachix ya yima nuta ya namaã nangüxtaücü! —ñanagürü. Natürü ga Marta ga Dácharueyèx rü ngĩgürügü: —Pa Corix, cuxá marü nayixane nixĩ, erü marü ägümücü i ngunexũ naetü nixĩ ga na nayuxũ —ngĩgürügü. ⁴⁰ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü ngĩxũ: ¿Taux ëxna i marü cumaã nüxũ chixuchiréxũ rü ngëxguma cuyaxõxgu rü tá nüxũ cudau i wüxi i mexũ i taxũ i Tupana üxũ? —ñanagürü. ⁴¹ Rü yexguma ínanangüxgachigü ga guma nuta. Rü Ngechuchu daxügu nadawenüãcüma ñanagürü: —Pa Chaunatü Pa Tupanax, moxë cuxna chaxã erü marü choxũ cuxĩnü. ⁴² —Choma nüxũ chacuèx rü guxüguma choxũ cuxĩnü. Natürü moxë cuxna chaxã i ñuxma erü chanaxwèxe i ñaã duüxügü na yaxõgüãxũ na cuma núma choxũ cumuxũ —ñanagürü. ⁴³ Rü yexguma yema ñaxguwena, rü tagaãcü ñanagürü: —Pa Dácharux, ¡ínaxüxũ i

ngema! —ñanagürü. ⁴⁴ Rû ínaxũxũ ga Dácharu ga naxchápenüümaã guxũwama rübuxpũxũcũ. Rû Ngechuchu ñanagürü nüxũ ga duũxũgũ: —Ípeyawẽxpũxũ na íyaxũxũcèx! —ñanagürü.

*Ãëxgacügũ naxcèx nadaugũ na ñuxãcü
Ngechuchuxũyayauxgũxũ
(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)*

⁴⁵ Rû yema Yudíugüarü ãëxgacügũ ga Mariawe rüxĩxũ rü nüxũ nadaugũ ga yema Ngechuchu üxũ, rü muxũma Ngechuchuaxũ nayaxõgũ ga yexguma nüxũ nadaugũgu ga ñuxãcü wena Dácharuxũ na namaxẽëxũ. ⁴⁶ Natürü ñuxre ga yema ãëxgacügũ rü Parichéugũmaã nüxũ nayarũxugũ ga yema Ngechuchu üxũ. ⁴⁷ Rû yexguma ga yema Parichéugũ rü paigüarü ãëxgacügũ rü nangutaquẽxegũ namaã ga guxũma ga yema ãëxgacügütücümüwa ügũxũ. Rû ñanagürügũ: —¿Tacü tá taxüe? Erü ñaã yatü i Ngechuchu rü nanaxü i muxũma i mexũ i cuèxruũgũ. ⁴⁸ —Ngëxguma chi tama yayauxgũgu, rü guxütáma i duũxũgũ rü tá nüxũ nayaxõgũ, rü Dumacüãxgüarü churaragü rü núma chi naxĩ rü nagu napogüe ya tórü tupauca ya taxũne, rü düxwa tãü chima tóxrü nixĩ i ñaã tachiũãne —ñanagürügũ. ⁴⁹ Natürü guma taunecũgu rü yema paigütanüwa rü Caipá nixĩ ga norü ãëxgacü. Rû nüma rü ñanagürü nüxũ: —Pemagü rü taxuũma pecuèx. ⁵⁰ —¿Éxna tama nüxũ pecuèx rü taxcèx rü na namemaëxũ na wüxitama i yatü guxũ i duũxũgũcèx na yuxũ, na tama nayuexũcèx i guxũma i tachiũãnecüãx i duũxũgũ? —ñanagürü. ⁵¹ Natürü ga Caipá rü tama nüëchama yema

ñanagürü, yerü guma taunecügu rü nüma nixĩ ga paigüarü ãëxgacü yĩxũ. Rũ yemacèx rü Tupana nixĩ ga Caipáwa idexacü ga yexguma nüxũ yaxuxgu na Ngechuchu rü guxũma i Yudíugücèx tá na nayuxũ. ⁵² Rũ yema orewa rü nanangoxëẽ na tama Yudíugücèxicatama tá na nayuxũ, natürü guxũma i Tupanaãrũ duũxũgü i guxũ i naãnewa ngëxmagüxüçèx rü tá ta na nayuxũ, na ngëmaãcũ wüxigu nangutaquëxexüçèx i guxũma i ngëma duũxũgü i Tupanaãrũ ixĩgüxũ. ⁵³ Rũ yexgumaüçüü nixĩ ga inaxügüeãxũ ga Yudíugüarü ãëxgacügü ga nagu na naxĩnũëxũ ga ñuxãcũ tá na Ngechuchuxũ yamèxgüxũ. ⁵⁴ Rũ yemacèx ga Ngechuchu rü marü tama yema Yudíugü ímuxũtanügu naxã. Rũ tomaã ínaxũxũ ga Yudéaanewa, rü wüxi ga ãñexãcũ ga Efraígu äeganewa naxũ. Rũ yexma tomaã narüxãũx. Rũ guma ãñe rü wüxi ga nachica ga ngextá taxúema íxãpataxũãrũ ngaicamana nayexma. ⁵⁵ Rũ marü ningaica ga yema Yudíugüarü peta ga Üpetüchiga. Rũ yemacèx muxũma ga duũxũgü ga náĩ ga ãñecüãx rü Yerucharéüwa naxĩ na Tupanacèx nügü yamexëëgüxüçèx naxüpa ga yema peta. ⁵⁶ Rũ Ngechuchucèx nadaugü ga duũxũgü. Rũ tupauca ga taxũnewa nügüna nicagüetanü, rü ñanagürügü: —¿Ñuxũ ñapegüxũ i pemax? ¿Ñoma i petawa tá naxũxũ rü ëxna tama? —ñanagürügü. ⁵⁷ Rũ yema Parichéugü rü paigüarü ãëxgacügü rü duũxũgüna naxãgagü, rü ñanagürügü: —Ngëxguma ngextá nüxũ pedaugügu i ngëma Ngechuchu, ¡rü tomaã nüxũ peyarüxu na tayayauxgüxüçèx! —ñanagürügü.

12

Wüxi ga nge rü Ngechuchucutügu pumara iba (Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

¹ Rü 6 ga ngunexü naxüpa ga Üpetüchigaarü peta, rü Ngechuchu rü tomaã Betániãwa naxü. Rü guma ããne nixĩ ga nagu naxãchixüne ga Dácharu ga Ngechuchu wena namaxëëcü. ² Rü yéma Dácharuchixüwa Ngechuchucèx nanaxügü ga taxü ga õna. Rü totanüwa ga yema mechawa yexmagüxe rü Dácharu nixĩ ga Ngechuchuxütawaama chibücü. Rü Marta iyixĩ ga inaxücü ga õna. ³ Rü yexguma ga María rü yéma inange ga wüxi ga taxüraweüxü ga pumara ga yixichixü rü tatanüxüchixü. Rü Ngechuchuxü namaã iyixcutü. Rü ñuxüchi ngïyaemaã ínapicutü. Rü guma ï rü guxüwama nayixmachĩã namaã ga yema pumara. ⁴⁻⁵ Rü yexguma ga Yuda ga Icariüte ga wüxi ga totanüxüchirëx ixixü ga yixcama bexma cúãcü Ngechuchuxü íxuaxüxü, rü ñanagürü: —¿Tüxcüü tama tatanüxügu namaã itaxe i ngëma pumara na ngëma dïërumaã nüxü nangüxëëxücèx i ngëma duüxügü i ngearü dïëruãxgüxü? —ñanagürü. ⁶ Natürü ga Yuda rü tama aixcuma nagu narüxĩnü ga yema ngearü dïëruãxgüxü. Natürü yema ñanagürü yerü nüma rü wüxi ga ngítëxáxü nixĩ. Rü naxmëxwa nayexma ga yema choca ga dïëru ngixü nagu taxügüxü ga guxãma ga toma ga Ngechucharü ngüexügü. Rü Yuda rü ñuxguacü rü noxrüxütama ngixne nangixixü. ⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Tãxü i ngixü cuchixewexü! Erü choma rü paxa tá chayü rü tá ichatëx.

Rü ngẽmacèx nixĩ i ngẽma pumaramaã choxũ nachaxũ. ⁸ —Ngẽma ngearü dïeruãxgũxũ rü guxũgutáma petanüwa nangẽxmagü. Natürü i choma rü tâütáma guxũgu petanüwa changẽxma —ñanagürü.

Paigüarü ãëxgacügü rü nügümaã nanamexëëgü ga ñuxãcü Dácharuxũ tá na yamèxgüxũ

⁹ Rü muxüma ga Yudíugü rü nüxũ nacuáchiga ga Betániãwa na nayexmaxũ ga Ngechuchu. Rü yéma naxĩ na nüxũ nadaugüxücèx. Rü tama Ngechuchuxũxĩcatama nadaugüchaũ natürü nüxũ nadaugüchaũ ta ga Dácharu ga Ngechuchu wena namaxëëcü. ¹⁰ Rü yexguma ga paigüarü ãëxgacügü rü nügümaã nanamexëëgü ga Dácharuxũ rü ta na yamèxgüxücèx. ¹¹ Yerü Dácharugagu nixĩ ga muxüma ga Yudíugü ga Ngechuchuaxũ yaxõgüãxũ rü yema paigüna naxĩgüxũ.

*Ngechuchu rü Yerucharéügu naxücu
(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)*

¹² Rü muxüma ga duũxügü rü Yerucharéüwa naxĩ naxcèx ga Üpetüchigaarü peta. Rü moxüãcü duũxügü nüxũ nacuáchigagü ga Ngechuchu rü guma ñãnewa na nanguxchaũxũ. ¹³ Rü yexguma moruátüta nadaũgü rü yemamaã Ngechuchuxũ nayatüxgütanüãchi. Rü tagaãcü ñanagürügü: —;Rü naxüüne rü namecümaxüchi ya daa Tupanaégagu núma ücü! ;Rü yixema na Iraétanüxũ ixĩgüxũ rü namecümaxüchi ya daa tórü ãëxgacü! — ñanagürügü. ¹⁴ Rü Ngechuchu nüxũ inayangau ga wüxi ga buru, rü naetügu naxaunagü ga yema

Tupanaãrũ ore ga ũmatũxũ nüxũ ixuxũrũũ ga yexguma ñaxgu:

¹⁵ “;Tãxũ i pemuũẽxũ, Pa Yerucharéũcũãxgũx! ;Rũ iperũdaunũ na ngema ne naxũxũ ya perũ ãẽxgacũ ya wũxi i buru i íraxũetũgu au-nagũcũ!”

ñaxũ. ¹⁶ Rũ noxri ga toma ga norũ ngúexũgũ rũ tama nüxũ tacuẽxgũéga ga Ngechuchuchiga na yĩxũ ga yema ore. Natũrũ yixcũra marũ Ngechuchu Tupanaxũtawa ũxgu, rũ yexguma nixĩ ga nüxna tacuẽxãchiexũ ga guxũma ga yema Ngechuchuxũ ngupetũxũ, rũ yema Tupanaãrũ ore nüxũ ixuxũãcũtama nüxũ na nangupetũxũ.

¹⁷ Rũ yema duũxũgũ ga Ngechuchuxũtawa yexmagũxũ ga yexguma Dácharuxũ wena namaxẽẽgu, rũ nüxũ nixugũe ga yema nüxũ nadaugũxũ.

¹⁸ Rũ yemacèx nixĩ ga duũxũgũ ga Ngechuchuxũ yatũxãchitanũxũ na nayauxgũãxũcèx, yerũ nüxũ nacuáchigagũ ga yema taxũ ga mexũ ga Tupanaãrũ poramaã naxũxũ. ¹⁹ Natũrũ ga yema Parichéugũ rũ nügũmaã ñanagũrũgũ: —Marũ nüxũ pedauxũ i ñuxma na taxucũrũwama tacũ namaã ixũxũ. ;Rũ dũcax, guxũma i duũxũgũ rũ nawe narũxĩ! — ñanagũrũgũ.

Griégugũ rũ Ngechuchuxũ nadaugũchaĩ

²⁰ Rũ muxũma ga duũxũgũ rũ petacèx Yerucharéũwa naxĩ na yéma Tupanaxũ na yanacuẽxũũgũxũcèx. Rũ yema duũxũgũtanũwa nayexma ga ñuxre ga Griégugũ. ²¹ Rũ yema Griégugũ rũ Piripicèx naxĩ. Rũ nüma ga Piripi rũ Gariréaaneãrũ ñãne ga Bechaídacũãx nixĩ. Rũ nüxũ nacèexũgũ rũ ñanagũrũgũ: —Pa Corix, nüxũ

tadauxchañ ya Ngechuchu –ñanagürügü. ²² Rü Piripi rü Aüdrémaã nüxü nayarüxu. Rü yema taxre rü wüxigu Ngechuchuxütawa naxĩ, rü namaã nüxü nayarüxugü. ²³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: –Rü marü nawa nangu tá na chayuxü rü wenaxârü Chaunatüxütawa tá na chaxüxü i choma i Tupana Nane i duüxüxü chiixü. ²⁴ –Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü ngëxguma chi wüxipüxü i trigu tama waixüümüãnegu toxgu rü wüxipüxüechatama nixĩ. Natürü ega waixüümügu natoxgu, rü ngëma naxüxgu, rü muxüchinema ínganguxuchi. [Rü ngëxgumarüü tá ta Tupanaxütawa nangugü i muxüma i duüxügü ega chayuxgux.] ²⁵ –Rü pemaã nüxü chixu rü texé ya yixema tümaârü maxüxü ngechaüxë i ñoma i naãnewa rü tá itayarütaxu. Natürü texé ya yixema tama tümaârü maxüxü ngechaüxë rü tama yuxü muüxë i ñoma i naãnewa, rü tá tüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ²⁶ –Rü ngëxguma texé choxü puracüchaügu rü name nixĩ i chowe tarüxü. Rü ngëma choma tá íchangëxmaxüwa rü ngëma rü tá ta tangëxma i tümax. Rü ngëxguma texé choxü puracügu rü Chaunatü ya Tupana rü tá tümamaã nataãë –ñanagürü.

Ngechuchu nanaxunagü ga norü yuxchiga

²⁷ –Rü Ngechuchu ñanagürü: –Rü ñuxma rü poraãcü changechañ rü chanaxixãchiãë. ¿Rü ñacüxü tá Chaunatümaã chixuxü? Taxucürüwa namaã nüxü chixu na choxü ínganguxuchixëëxücèx na tama chayuxücèx, erü woetama ngëmacèx núma chaxü –ñanagürü. ²⁸ Rü ñanagürü: –Pa Chaunatüx, ¿Choxü rüngüxëë na duüxügüpëxewa

cuxŭ chataxêxŭcèx! –ñanagürü. Rŭ yexguma ga yema duŭxŭgŭ ga yéma yexmagŭxŭ rŭ nüxŭ naxĩnüê ga wŭxi ga naga ga daxŭwa inaxŭxŭ ga ñaxŭ: –Marŭ cuyŭ charŭngŭxêê na choxŭ cutaxêxŭ ga noxrix, rŭ wena táxarŭ cuyŭ charŭngŭxêê na choxŭ cutaxêxŭcèx –ñanagürü ga yema naga. ²⁹ Rŭ yema duŭxŭgŭ ga yéma yexmagŭxŭ ga nüxŭ ñnüêxŭ ga yema naga, rŭ ñanagürŭgŭ: –Wŭxi i duruanexŭ nixĩ –ñanagürŭgŭ. Natürŭ togŭ rŭ ñanagürŭgŭ: –Wŭxi i Tupanaârŭ orearŭ ngeruŭ i daxŭcŭãx nixĩ i namaã idexaxŭ –ñanagürŭgŭ. ³⁰ Rŭ yexguma ga Ngechuchu rŭ ñanagürŭ nüxŭ: –Tama chauxcèx nixĩ i nüxŭ pexĩnüêxŭ i ngêma naga. Rŭ pexcèxtama nixĩ i nüxŭ pexĩnüêxŭ. ³¹ –Rŭ ñuxma tá nixĩ i Tupana inaxŭgŭãxŭ na tŭxŭ napoxcuxŭ ya duŭxê naxcèx i tŭmaârŭ pecadugŭ. Rŭ ñuxma tá nixĩ i Tupana ñatèxŭchixŭ i ngêma ñoma i naãnewa poraxŭ i Chataná. ³² –Rŭ ngêxguma curuchawa chipotagu rŭ chaugŭxŭtawá tá chanagagŭ i guxŭma i duŭxŭgŭ –ñanagürü ga Ngechuchu. ³³ Rŭ yema orewa duŭxŭgŭmaã nüxŭ nixu ga ñuxãcŭ tá na nayuxŭ. ³⁴ Rŭ yema duŭxŭgŭ nanangãxŭgŭ, rŭ ñanagürŭgŭ: –Torŭ mugŭ i ũmatŭxŭwa nüxŭ tadaugŭ na guxŭgutáma namaxêchaxŭ ya Cristu. ¿Rŭ ñuxãcŭ i cuma rŭ ñacurŭgŭ: “Rŭ Tupana Nane ya duŭxŭxŭ ixĩcŭ rŭ curuchawa tá nipota”, ñacurŭgŭ? ¿Rŭ texé tixĩ ya yixema Tupana Nane ya duŭxŭxŭ ixĩxê? –ñanagürŭgŭ. ³⁵ Rŭ yexguma ga Ngechuchu rŭ ñanagürŭ nüxŭ: –Ñoma rŭ ta petanŭwa changêxma na ñoma i naãnewa pexŭ changŭexêxŭcèx

rü ngẽmaãcü pexũ changóonetanüxẽẽxücèx. Natürü paxaãchicèxicatama petanüwa changẽxma. Rü name nixĩ i paxa choxũ peyaxõgü ñoma rü ta pexcèx chanangónexẽẽ naxũpa na naxẽãnexũ. Erü yíxema eãnexũwa ngẽxmaxẽ rü tama nüxũ tacuèx na ngextá taxũxũ. ³⁶ –Rü ñoma rü ta petanüwa changẽxma rü name nixĩ i paxa choxũ peyaxõgü na chorü ngónexũwa pengẽxmagüxücèx –ñanagürü. Rü yema ñaxguwena rü natanüwa ínaxũxũ ga Ngechuchu. Rü naxchaxwa inicux.

Tacüçèx nixĩ ga Yudíugü ga tama Ngechuchuaxũ yaxõgüãxũ

³⁷ Rü woo ga Ngechuchu rü duũxügüpẽxewa nanaxü ga muxũma ga taxũ ga mexũ ga cuèxruũgü ga Tupanaãrü poramaã naxũxũ, natürü yexguma rü ta tama nüxũ nayaxõgü ga duũxügü. ³⁸ Rü yemaãcü Tupana nayanguxẽẽ ga yema ore ga Ichaxía ümatüxũ ga ñaxũ:

“Pa Corix, taxúema tayaxõ ga yema ore ga tüxũ tangúexẽẽxũ. Rü woo nüxũ tadaugü na ñuxãcü naporaxũ ya Tupana, rü tama tayaxõgü”,

ñaxũ. ³⁹⁻⁴⁰ Rü yemaãcü ga yema duũxügü rü tama nayaxõgü yema Ichaxía ümatüxũwa nüxũ yaxuxürü, rü:

“Yema duũxügü rü tama nüxũ nadaugüchaũ rü tama nayaxõgüchaũ rü tama Tupanacèx na-woeguchaũ. Rü yemacèx ga Tupana rü nüxna nixũ na tama nüxũ nadaugüxücèx

rü tama yaxõgüãxüçèx rü tama naxcèx na-
woeguxüçèx na nüma nüxna naxããxüçèx i
maxü i ngexwacaxüxü”,

ñaxü. ⁴¹ Rü yema ñanagürü ga Ichaxía yerü
nangoxetügu marü nüxü nadau na ñuxãcü
ãëxgacü ya tacüxüchi na yiixü ya Ngechuchu ya
Cristu. Rü yemaãcü nachiga nidexa. ⁴² Natürü
muxüma ga yema Yudíugüarü ãëxgacügü rü
Ngechuchuaxü nayaxõgü, rü woo ga ñuxre ga
naêrugü rü ta nayaxõgü, natürü tama nügü
nixugüchaü ga duüxügüpëxewa, yerü namuë
na Parichéugü ngutaquëxepataüwa ínawoxüxü.
⁴³ Rü yemaãcü tama nügü nixugüchaü, yerü
norü me nixí ga duüxügü namaã nataãëgüxü
rü tama aixcüma naxcèx nadaugü na Tupana
namaã taãëxü.

Texé ya tama Ngechuchuarü oreaxü yaxõxë rü tá tapoxcu

⁴⁴ Rü tagaãcü ñanagürü ga Ngechuchu: –Texé
ya choxü yaxõxë rü tama choxüxícatama tayaxõ.
Natürü Chaunatü ya núma choxü mucüaxü rü ta
tayaxõ. ⁴⁵ –Rü texé ya choxü dauxe, rü Chaunatü
ya núma choxü mucüxü rü ta tadau. ⁴⁶ –Choma
na ngóonexëëruü chiixü, rü ñoma i naãnewa changu
na guxãma ya texé ya choxü yaxõxë rü tama
ëãnexüwa na tangëxmagüechaxüçèx. ⁴⁷ –Natürü
ngëxguma texé nüxü ñnügü i chorü ore rü tama
tayaxõxgu rü tama choma nixí i tüxü chapoxcuxü.
Erü tama ñoma i naãnewa changu na chanapox-
cuexüçèx i duüxügü, natürü núma chaxü na
chanamaxëxëxüçèx. ⁴⁸ –Yíxema texé ya tama
choxü yaxõxë rü tama chauga ñnuxë rü marü tüxü

nangẽxma na ƚacücèx tá Tupana tüxũ poxcuxũ. Erü ngẽma ore i nüxũ chixuxũgagu tátama nixĩ ya Tupana i tüxũ napoxcuxũ i naãneãrũ guxu, erü tama tayaxõ i ngẽma ore i nüxũ chixuxũ. ⁴⁹ –Tama chaugagutama chidexa, natürü guma Chaunatü ga núma choxũ mucü, rü guma nixĩ ga chomaã nüxũ ixucü na ƚacüxũ tá duũxũgümaã chixuxũ rü ñuxãcü tá chanangüexẽẽxũ. ⁵⁰ –Rü nüxũ chacuèx na Chaunatüarü orewa nangẽxmaxũ i maxũ i taguma gúxũ. Rü ngẽmacèx i ngẽma ore i nüxũ chixuxũ, rü ngẽmatama ore nixĩ i Chau-natü choxũ muxũ na nüxũ chixuxũ –ñanagürü ga Ngechuchu.

13

Ngechuchu rü norü ngúexũgüxũ niyauxgücutü

¹ Rü wüxi ga ngunexũ nataxu ga nawa na nanguxũ ga yema Yudiügüarü peta ga Üpetüchiga. Rü Ngechuchu nüxũ nacuèx ga marü nawa na nanguxũ ga ñoma ga naãnewa na yaxũxũ rü wenaxãrũ Nanatüxütawa na naxũxũ. Rü nüma rü yexguma ñoma ga naãnewa nayexmagu rü guxũguma tüxũ nangechaũ ga guxema noxrü ixĩgüxe. Rü yexgumarü ta ga yexguma toxna yaxüxchaũgu ga daxüguxũ ga naãnewa na naxũxũ, rü yemaãcü poraãcü toxũ nangechaũ. ²⁻⁴ Natürü ga Chataná rü marü Yuda ga Chimáũ ga Icariüte nanena nangu na bexma cúãcü Ngechuchuxũ ínaxuaxũxücèx. Rü Ngechuchu rü marü nüxũ nacuèx ga Nanatüxütawa na ne naxũxũ rü wena táxarü Nanatücèx na nataeguxũ. Rü nüxũ nacuèx ga Nanatü rü naxmẽxgu na naxüãxũ

ga guxŭma ga pora. Rŭ yemacèx ga yema chŭtaxŭgu ga yexguma mechawa ítachibüeyane, rŭ inachi ga Ngechuchu. Rŭ ínacuχuchi ga norŭ gáuxŭchiru, rŭ wŭxi ga tuayamaã nügŭ nigoye. ⁵ Rŭ ñuxŭchi yauxmèxŭpáxŭgu dexáta naba, rŭ toxŭ niyauxgŭcutŭ. Rŭ guma tuaya ga namaã yagoyecŭmaã toxŭ ínapigŭcutŭ. ⁶ Rŭ yexguma Chimáŭ ga Pedruxŭ nayauxcutŭchaŭgu rŭ ñanagŭrŭ ga Pedru: —Pa Corix, ¿ñuxácŭ tá i cuma i choxŭ cuyauxcutŭxŭ? —ñanagŭrŭ. ⁷ Rŭ Ngechuchu nanangãxŭ rŭ ñanagŭrŭ: —Ñuxma rŭ tama nüxŭ cucuèx i tüxcŭŭ na chanaxŭxŭ i ñaã, natŭrŭ yixcama rŭ tá nüxŭ cucuèx —ñanagŭrŭ. ⁸ Natŭrŭ ga Pedru rŭ ñanagŭrŭ: —Choma rŭ tãŭtáma chanaxwèxe na choxŭ cuyauxcutŭxŭ —ñanagŭrŭ. Rŭ Ngechuchu nanangãxŭ rŭ ñanagŭrŭ nüxŭ: —Ngèxguma tama cuxŭ chayauxcutŭgu, rŭ tãŭtáma choxrŭ quixŭ —ñanagŭrŭ. ⁹ Rŭ yexguma ga Chimáŭ ga Pedru rŭ ñanagŭrŭ nüxŭ: —Pa Corix, ¡Tama choxŭ cuyauxcutŭxicatama! Natŭrŭ chanaxwèxe i choxŭ cuyauxmèx rŭ choxŭ cuyauxeru ta —ñanagŭrŭ. ¹⁰ Natŭrŭ Ngechuchu nanangãxŭ rŭ ñanagŭrŭ nüxŭ: —Texé ya ngexwacèx aiyaxe rŭ tanaxwèxe i tŭmacutŭxicatama tayaxu, erŭ guxŭwama tangemata. Rŭ pema rŭ marŭ pingematagŭ, natŭrŭ tama guxãma aixcŭma tingemata —ñanagŭrŭ. ¹¹ Rŭ Ngechuchu nüxŭ nacuèx na texé tá bexma cúácŭ ínaxuaxŭxŭ, rŭ yemacèx ñanagŭrŭ nüxŭ: —Natŭrŭ tama guxãma aixcŭma tingemata —ñaxŭ. ¹² Rŭ yexguma toxŭ yayauxgŭcutŭguwena, rŭ Ngechuchu wena nicuχuchi ga norŭ gáuxŭchiru. Rŭ wenaxãrŭ mechawa narŭto. Rŭ ñanagŭrŭ

toxü: —¿Nüxü pecuáxü yïxü i ngẽma chaxüxü?
¹³ —Pema rü: “Pa Ngúexẽẽruü” rü “Pa Corix”,
 ñaperügü choxü. Rü marü name i ngẽma
 ñaperügü, erü aixcümaxüchi ngẽma chixi. ¹⁴ —
 Rü ñuxma i choma na ngúexẽẽruü chixixü rü
 pemaã na ichacuáxü, rü pexü chiyauxgücutü. Rü
 ngexgumarüxü ta i pema rü name i wüxichigü
 i pemücüxü piyauxgücutü.. ¹⁵ —Choma rü pexü
 nüxü chadauxẽẽ na ñuxãcü tá penaxüxü na pema
 rü ngema pemaã chaxüxüãcü penaxüxücèx. ¹⁶ —
 Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü taxuüma i
 wüxi i coriarü duüxü rü norü coriétüwa nügü
 nangexmaxẽẽ. Rü taxuxüma i ãëxgacüarü orearü
 ngeruxü i norü ãëxgacü i namuxüétüwa nügü
 nangexmaxẽẽ. ¹⁷ —Rü ngëxguma nüxü pecuëxgu
 i chorü ore rü penaxüxgu i ngẽma pemaã nüxü
 chixuxü, rü aixcüma tá petaãëgü. ¹⁸ —Rü tama
 guxãma i pechiga nixi i chidexaxü. Erü choma
 rü tüxü chacuëx rü texëgü tixi ya yixema tüxü
 chidexechixe. Natürü Tupana nayanguxẽẽchaü i
 norü ore i ümatüxü i ñaxü:
 “Texé ya chomaã chibüxe rü chomaã tarüxuwãü”,
 ñaxü. Rü ngẽmaãcü tá nangupetü na yanguxücèx
 i ngema Tupanaarü ore. ¹⁹ —Natürü naxüpa na
 nangupetüxü i ngẽma, rü pemaã nüxü chixu na
 choxü peyaxögüxücèx i ngëxguma nangupetüxgu.
²⁰ —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü texé ya tüxü
 yaxúxe ya yixema choma ngẽma tüxü chamuxë, rü
 choxü nixi i tayaxuxü. Rü texé ya choxü yaxúxe, rü
 Chaunatü ga núma choxü mucüxü nixi i tayaxuxü
 —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu nüxü nixu ga Yuda rü tá bexma

cúãcü na ínaxuaxũãxũ

(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹ Rũ yexguma yema ñaxguwena ga Ngechuchu rũ poraãcü ngechaũ nüxũ nangux, rũ meãma tomaã nanangoxêê, rũ ñanagürü toxũ: —Aixcüma pemaã nüxũ chixu rũ wüxie i petanüwa tá nixĩ i bexma cúãcü choxũ ítaxuaxũxũ —ñanagürü.

²² Rũ yexguma ga toma ga norü ngúexũgü rũ wüxichigü togü tadawenü, rũ tama nüxũ tacuèxgü ga texéchiga na yema ñaxũ. ²³ Rũ choma ga norü ngúexũ ga poraãcü choxũ nangechaũxê rũ nacüwawa charüto ga Ngechuchu ga mechawa.

²⁴ Rũ Chimáũ ga Pedru rũ bexma choxũ naxuneta ga na Ngechuchuna chaçaxüçèx ga texéchiga na yĩxũ ga yema. ²⁵ Rũ yexguma ga choma rũ yexeraãcü Ngechuchuna chimaxcuchi rũ nüxna chaca, rũ ñacharügü: —Pa Corix, ¿texé tá tixĩ ya yíxema? —ñacharügü. ²⁶ Rũ Ngechuchu choxũ nangãxũ, rũ ñanagürü: —Wüxi i pãũärü bücuxũ tá íchacúe, rũ yíxema tüxna chanaxãxê, rũ yíxema tixĩ —ñanagürü. Rũ yexguma ínacúe ga wüxi ga pãũärü bücuxũ rũ Yuda ga Icariúte ga Chimáũ nanena nanaxã. ²⁷ Rũ yexgumatama Yuda nayauxgu ga yema pãũärü bücuxũ rũ ngoxo ga Chataná rũ Yudagu naxücu. Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagürü nüxũ: —Rũ ngêma cuxüxchaũxũ, ¡rũ paxa naxü! —ñanagürü.

²⁸ Natürü taxúema ga toma ga mechawa chibüexe nüxũ tacuèxgü ga tacüchiga na yĩxũ ga yema ñaxũ ga Ngechuchu. ²⁹ Rũ nüma ga Yuda rũ dīēruchiũärü dauruũ nixĩ. Rũ yemacèx ñuxre ga toma nüxũ tacuèxgügu rũ Ngechuchu taxewa nanamu, na tacüçèx yataxexüçèx naxçèx ga

peta, rü ěxna duũxũgũ ga ngearũ dĩẽruãxũna ngĩxũ na naxãxũcèx ga dĩẽru. ³⁰ Rũ yexguma Yuda nayauxgu ga yema pãũ, rũ ínaxũxũ ga yema ucapuwa. Rũ marũ nachũta ga yexgumax.

Ngechuchu norũ ngũexũgũmaã nũxũ nixu ga yexwacaxũxũ ga norũ mu

³¹ Rũ yexguma Yuda íxũxguwena, rũ Ngechuchu rũ ñanagũrũ: —Rũ ñuxma rũ tá aixcũma nangox na ñuxãcũ naporaxũ ya Tupana Nane ya duũxũxũ ixĩcũ. Rũ yimawa tá nixĩ i nangoxẽẽãxũ ya Tupana i norũ pora. ³² —Rũ ngẽxguma yima Tupana Nane nangoxẽẽxgu i Tupanaãrũ pora, rũ ngẽxgumarũũ tá ta ya Tupana rũ nanangoxẽẽ i Naneãrũ pora. Rũ paxa tá nixĩ i ngẽma. ³³ — Pa Chauxacũãxgũx, tãũtãma muxũ i ngunexũ petanũwa changẽxma. Rũ pema rũ tá chauxcèx pedaugũ, natũrũ ngẽma choma íchaxũxũwa rũ taxucũrũwama ngẽma pexĩ. Rũ ñaãtama ore nixĩ ga marũ Yudĩugũarũ ãẽxgacũgũmaã nũxũ chixuxũ, rũ ñuxma rũ pemaã rũ ta nũxũ chixuxũ. ³⁴ —Rũ pemaã nũxũ chixu i wũxi i ngexwacaxũxũ i mu. Rũ ngẽma pexũ chamuxũ nixĩ i pemũcũgũxũ na pengechaũxũ i wũxichigũ. Rũ ngẽma na choma pexũ changechaũxũrũũ, rũ chanaxwèxe i wũxichigũ i pema rũ pemũcũgũxũ pengechaũgũ. ³⁵ —Rũ ngẽxguma wũxichigũ pemũcũgũxũ pengechaũgu, rũ guxũma i duũxũgũ tá nũxũ nicuèxãchitanũ na chorũ ngũexũgũ pixĩgũxũ —ñanagũrũ.

Ngechuchu nũxũ nixu rũ Pedru rũ tãxũtãma nũgũ nixu na norũ ngũexũ yixĩxũ

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Rŭ Chimáũ ga Pedru rŭ Ngechuchuna naca, rŭ ñanagŭrŭ: —Pa Corix ¿ngextá tá cuxũ? —ñanagŭrŭ. Rŭ Ngechuchu nanangãxũ, rŭ ñanagŭrŭ: —Ngema íchaxũxŭwa rŭ taxucŭrŭwa chowe curũxũ i ñuxmax. Natŭrŭ yixcama rŭ ngẽmáãcŭ tá chowe curũxũ —ñanagŭrŭ. ³⁷ Rŭ yexguma ga Pedru rŭ ñanagŭrŭ: —Pa Corix, ¿tũxcũũ taxucŭrŭwa cuwe charũxũ i ñuxmax? Erŭ marŭ íchamemare na cuxcèx na chayuxũ —ñanagŭrŭ. ³⁸ Rŭ Ngechuchu nanangãxũ, rŭ ñanagŭrŭ: —¿Aixcũma yĩxũ i marŭ ícumemarexũ na chauxcèx cuyuxũ? Aixcũma cumaã nũxũ chixu rŭ tãũtátama yacaxgu ya otá, rŭ tomaẽpũxcũna tá nũxũ quixu na tama choxũ cucuáxũ —ñanagŭrŭ ga Ngechuchu.

14

Ngechuchu rŭ nama i Nanatũxũtawa nadaxũ nixĩ

¹ —¡Tãxũ i penaxixãchiãẽgũxũ i pemax! ¡Tupanaãxũ peyaxõgŭ rŭ choxũ rŭ ta peyaxõgŭ!
² —Chaunatũxũtawa nangẽxma i muxũchixũma i nachicagŭ. Ngẽxguma chi natauxguma, rŭ tãũ chima pemaã nũxũ chixu na pexcèx chayamexẽẽxũcèx i pechicagŭ. ³ —Rŭ ngẽxguma marŭ ngema chaxũxgu rŭ wũxi i pechica chamexẽẽxgu, rŭ wena táxarŭ núma chaxũ. Rŭ pexũ tá chayagagŭ na ngẽma nachica i chomatátama nawa changẽxmaxũwa na pengẽxmagũxũcèx i pemax. ⁴ —Rŭ pema rŭ nũxũ pecuèx na ngextá tá na chaxũxũ, rŭ marŭ nũxũ pecuèx i nama i ngema nadaxũ —ñanagŭrŭ ga Ngechuchu. ⁵ Rŭ Tumachi rŭ

ñanagürü: –Pa Corix, tama nüxŧ tacuèx na ngextá na cuxŧxŧ. ¿Rŧ ñuxăcŧ tá i nüxŧ tacuáxŧ i ngēma nama? –ñanagürü. ⁶ Rŧ Ngechuchu nanangăxŧ, rŧ ñanagürü: –Choma nixŧ i ngēma nama i Chaunatŧxŧtawa nadaxŧ chiŧxŧ. Rŧ aixcŧma nixŧ i ngēma ore i nüxŧ chixuxŧ. Rŧ choma nixŧ i duŧxŧgŧxŧ chamaxēxēxŧ. Rŧ chaugaguxicatama nixŧ i Chaunatŧxŧtawa nangugŧxŧ i duŧxŧgŧ. ⁷ –Rŧ ngēxguma chi pema rŧ aixcŧma meă choxŧ pecuèxgŧgu, rŧ Chaunatŧxŧ rŧ chi ta pecuèxgŧ. Rŧ ñuxmaŧcŧcŧ nixŧ i Chaunatŧxŧ pecuáxŧ, erŧ marŧ nüxŧ pedaugŧecha –ñanagürü. ⁸ Rŧ yexguma ga Piripi rŧ ñanagürü: –Pa Corix, ¿Toxŧ nüxŧ nadauxēē ya Cunatŧ! Rŧ ngēxŧcatama i tanaxwèxegŧxŧ –ñanagürü. ⁹ Rŧ Ngechuchu nanangăxŧ, rŧ ñanagürü: –Pa Piripix, ¿ñuxre ya taunecŧ marŧ petanŧwa changēxma rŧ ñuxma rŧ ta tama choxŧ cucuèégaxŧ? Yŧxema choxŧ dauxe rŧ Chaunatŧxŧ rŧ ta tadau. ¿Rŧ tŧxcŧŧ i ngēxguma rŧ ta cunaxwèxexŧ i pexŧ nüxŧ na chadauxēēxŧ ya Chaunatŧ? ¹⁰ –¿Tama ēxna cuyaxŧ na choma rŧ Chaunatŧumaă rŧ wŧxitama tixŧgŧxŧ? Rŧ guxŧma i ore i pemaă nüxŧ chixuxŧ rŧ tama chauechama nüxŧ chixu. Erŧ yima Chaunatŧ ya wŧxiwa chomaă ngēxmacŧ, rŧ yima nixŧ ya naxŧcŧ i guxŧma i noxrŧtama puracŧ. ¹¹ –Chanaxwèxe i choxŧ peyaxŧgŧ na choma rŧ Chaunatŧumaă wŧxitama tixŧgŧxŧ. Natŧrŧ woo tama ngēma pixŧgŧgu rŧ chanaxwèxe na choxŧ peyaxŧgŧxŧ naxcèx i ngēma mexŧgŧ i taxŧ i Tupanaărŧ poramaă chaxŧxŧ. ¹² –Aixcŧma pemaă nüxŧ chixu rŧ yŧxema choxŧ yaxŧxē rŧ

tá tanaxü i guxüma i choma chaxüxü. Rü ngëma chaxüxüârü yexera tá taxü, erü choma rü tá Chaunatüxütawa chaxü. ¹³ —Rü guxüma i tacü i chauégagu Tupanaxütawa naxcëx ípeçaxü rü tá pexna chanaxã. Rü ngëmaãcü tá chanaxü na chaugagu nangóxücëx i Chaunatüarü pora. ¹⁴ —Rü choma tá chanaxü i guxüma i tacü i chauégagu choxna naxcëx peçaxü.

Ngechuchu rü norü ngúexüğümaã inaxuneta na naxcëx tá núma namuãxü i Naãe i Üünexü

¹⁵ —Rü ngëxguma aixcüma choxü pengechaügu, rü naga tá pexĩnüë i chorü mugü. ¹⁶ —Rü choma tá Chaunatüna naxcëx chaca na núma pexcëx namuãxücëx i to i perü ngüxëëruü i Naãe i Üünexü, na guxügutáma petanüwa nangëxmaxücëx. Rü nüma tá nixĩ i pexcëx nangoxëëãxü i ore i aixcüma ixĩxü. ¹⁷ —Rü ñoma i naãnecüãx i duüxüğü rü taxucürüwama nanayauxgü, erü tama nüxü nadaugü rü tama nüxü nacüëxgü. Natürü i pema rü marü nüxü pecuëx, erü nüma rü petanüwa nangëxma. Rü guxügutáma pemaã inarüxãüx. ¹⁸ —Rü täütáma núma pexü chawogümare i chomax, erü wena táxarü pexcëx chataegu, na petanüwa changëxmaxücëx. ¹⁹ —Rü paxa tá nixĩ na täütáma choxü nadaugüxü i ñoma i naãnecüãx i duüxüğü. Natürü i pema rü tá choxü pedaügü. Rü tá pemaxë, erü choma rü chamaxü. ²⁰ —Rü ngëxguma yuwa ícharüdaxgu rü wena chamaüxgu, rü ngëxguma tá nüxü picüëxãchitanü na choma rü Chaunatüwa chamaxüxü rü pema i chowa rü choma i pewa. ²¹ —Yíxema texé ya nüxü cuáxe rü naga ñnüxë i chorü mugü, rü tanangoxëë na

aixcūma choxů tangechaůxů. Rů Chaunatů tá tůxů nangechaů ya yíxema choxů ngechaůxē, rů choma rů tá ta tůxů changechaů. Rů tůxů tá chaugů chawēx —ñanagůrů ga Ngechuchu. ²² Rů nayexma ga to ga Ngechuchuarů ngůexů ga Yudagu āegaxů ta. Rů yema rů ñanagůrů: —Pa Corix, ůtůxcůů toxů cugů cuwēx, rů tama ñoma i naānecůāx i duůxůgůxů cugů cuwēx? —ñanagůrů. ²³ Rů Ngechuchu nanangāxů, rů ñanagůrů: —Yíxema choxů ngechaůxē rů naga taxīnů i ngēma ore i tůmamaā nůxů chixuxů. Rů Chaunatů tá tůxů nangechaů. Rů choma rů Chaunatůmaā wůxigu tůmaxůtawa tá tangēxmagů. ²⁴ —Yíxema tama choxů ngechaůxē rů tama naga taxīnů i ngēma chorů ore. Rů ngēma ore i chauxůtawa nůxů pexīnůexů rů tama chorů ore nixī, natůrů guma Chaunatů ga nůma choxů mucůarů ore nixī. ²⁵ —Ñoma rů ta petanůwa changēxma rů pemaā nůxů chixu i guxůma i ngēma ore i pexcēx choxů ngēxmaxů. ²⁶ —Natůrů Chaunatů rů tá chauégagu nůma nanamu i Naāē i Ũnůxů na pexů nangůxēēxůcēx. Rů nůma i Naāē i Ũnůxů tá pexů nangůexēē i guxůma, rů tá nůxna pexů nacuēxāchixēē i guxůma i ore ga pemaā nůxů chixuxů. ²⁷ —Rů ñůxma na pexna íchixůxů, rů pexna chanaxā i taāē. Natůrů ngēma taāē i pexna chaxāxů, rů tama ñoma i naānecůāx pexna āxů i taāērůů nixī. Rů tama chanaxwēxe i penaxixāchiāēgů rů pemuůē. ²⁸ —Marů pemaā nůxů chixu na pexna tá íchixůxů rů wena táxarů pexcēx chataeguxů na pemaā changēxmaxůcēx. Rů choxů pexīnůē ga yexguma yema ñachaxgu.

Rü ngëxguma aixcüma choxü pengechaügu rü tá petaãëgü ega nüxü pecuèxgu na Chaunatücèx chataeguxü, erü Chaunatü rü chorü yexera nixĩ. ²⁹—Rü naxüpa na nangupetüxü i ngëma, rü pemaã nüxü chixu na choxü peyaxõgüxücèx i ngëxguma nangupetügu. ³⁰—Marü täütáma poraãcü pemaã chidexa, erü marü ínangu i Chataná i ñoma i naãneärü äëxgacü ixĩxü. Natürü nüma rü taxuwama choxü narüyexera. ³¹—Natürü ngëma tá choxü ngupetüxü, rü ngëmaãcü tá nixĩ na guxüma i ñoma i naãnecüãx i duüxügü nüxü nacuáxücèx na choma rü Chaunatüxü na changechaüxü, rü chanaxüxü i ngëma nüma choxü namuxü. ¡Rü ipechigü, rü ngĩxã ítixĩ! —ñanagürü ga Ngechuchu.

15

Ubanegu nügü nangu ga Ngechuchu

¹ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Choma nixĩ i ñoma wüxi i ubanerüü chiixü rü Chaunatü nixĩ ya norü yora ixĩcü i ngëma uba. ²—Rü chorü duüxügü rü ngëma ubachacüügürüü nixĩgü. Rü ngëma ubachacüü i tama oxü, rü norü yora rü nayadae. Natürü ngëma nachacüü i oxü, rü meã nanamexëëtanü na yexeraãcü poraãcü naxoxücèx. ³—Pema rü marü pime, yerü naga pexĩnüë ga yema ore ga pexü changüexëëxü. ⁴—Rü name nixĩ i guxüguma chowa peyaxüxgü, ngëma na choma rü pewa chayaxüxürüü. Erü wüxi i ubachacüü rü tama nüxĩca naxo, ega tama nanewa yaxüxgux. Rü ngëxgumarüü ta i pema rü taxuacüma chauxcèx pemaxë, ega tama chowa peyaxüxgüechagu. ⁵—Choma nixĩ i

ubane, rü pema i nachacüügü. Rü yíxema chowa yaxũêchaxe rü choma i tümawa, rü aixcüma tá chauxcêx tamaxũ. Rü ngẽmaãcü wüxi i ubachacüü i oxürüũ tá tixĩ. Natürü ngêxguma tama chowa peyaxũxgüechagu, rü taxucürüwama tacü pexüe.

⁶ –Rü texé ya tama chowa yaxũêchaxe rü tá ítatèxüchi. Rü wüxi i ubachacüü i daexũ rü ipaxũ rü iguxürüũ tá tixĩ, rü ngêxma tá tayarüxo.

⁷ –Rü ngêxguma chowa peyaxũxgüechagu rü taguma nüxũ ipeyarüngümaêgu i ngẽma ore i pexũ changüexêexũ, rü marü name i naxcêx ípeca i tacü i penaxwèxexũ, rü choma rü tá pexna chanaxã.

⁸ –Rü ngêxguma aixcüma meã chauxcêx pemaxêgu, rü Chaunatüxũ tá nicuèxüügü i duũxüügü. Rü ngẽmaãcü aixcüma chorü ngúexüügü tá pixígü.

⁹ –Choma rü pexũ changechaũ ngẽma na Chaunatü choxũ ngechaũxürüũ. Rü chanaxwèxe i aixcüma meã chauga pexĩnüêêcha, erü choma rü guxügguma pexũ changechaũ.

¹⁰ –Choma rü naga chaxĩnü i Chaunatüarü mugü rü nüma rü guxügguma choxũ nangechaũ. Rü ngêxgumarüũ tá ta nixĩ ega naga pexĩnüêgu i chorü mugü, rü guxügutáma pexũ changechaũêêcha.

¹¹ –Choma rü ngẽmaãcü pemaã nüxũ chixu na wüxigu chomaã petaãêgüxücèx. Rü ngẽmaãcü tá aixcüma petaãêgü.

¹² –Rü choma pexũ chamu na pemücügüxũ pengechaũgüxücèx, ngẽma choma na pexũ changechaũxürüũ.

¹³ –Rü ngêxguma wüxie aixcüma tümamücüxũ ngechaũgu, rü nüxũ tangechaũãma rü nüetama ega woo tümamücücèx tayuxgu. Rü nataxuma i to i ngechaũ i ngẽmaãrü yexera.

¹⁴ –Pema rü chomücügü pixígü i ngêxguma chauga pexĩnüêgu.

¹⁵ –Choma rü marü tama chorü duũxüggümareãcü pexũ

chaxu. Erü wüxi i coriarü duŭxũmare rü tama nüxũ nacuèx i ngẽma norü cori üxũ. Natürü ñuxma rü chomücügũmaã pexũ chaxu, erü pexũ nüxũ chacuèxẽ i guxũma i ore ga Chaunatü chomaã nüxũ ixuxũ. ¹⁶ —Pema rü tama pexira chauxcèx pedaugü, natürü chaxira nixĩ ga pexcèx chadauxũ rü pexũ chamuxũ na aixcũma chauxcèx pemaxèxücèx rü chauxütawa penagagüxücèx i muxũma i duŭxũgü na guxũguma choxũ yaxõgüãxücèx. Rü Chaunatü ya Tupana tá pexna nanaxã i guxũma i tacü i chauégagu nüxna naxcèx peçaxũ. ¹⁷ —Rü ngẽma nixĩ i pexũ chamuxũ na pemücügüxũ pengechaũgüxücèx.

Ñoma i naãnecũãx i duŭxũgü rü Ngechuchuchi rü norü ngúexũgüchi naxaie

¹⁸ —Ngẽxguma ñoma i naãnecũãx i duŭxũgü pexchi aiegu, rü jnũxna pecuèxãchie ga chaxira chauxchi na naxaie xũ! ¹⁹ —Rü ngẽxguma chi ñoma i naãnecũãx i duŭxũgürüü pixĩgügu, rü ñoma i naãnecũãx i duŭxũgü rü chi pexũ nangechaũgü ngẽma natanüxũgüxũ na nangechaũgüxürüü. Natürü choma nixĩ ga pexcèx chadauxũ natanüwa ga ñoma ga naãnecũãx ga duŭxũgü. Rü ngẽmacèx nixĩ i pexchi naxaie xũ, erü marü tama naxrũü pixĩgü. ²⁰ —jNũxna pecuèxãchie ga pemaã ñachagu:

“Taxuxũma i wüxi i coriarü duŭxũ rü norü coriétüwa nügü nangexmaxèè”, ñachagu! Rü yema na chauxchi na naxaie xũ, rü pexchi rü tá ta naxaie. Rü yexguma chi chauga naxĩnüëgu rü ñuxma rü chi ta pega naxĩnüë. ²¹ —Rü ngẽmaãcü ta chaugagu pexchi naxaie i ñoma i naãnecũãx

i duŭxŭgŭ erŭ tama nüxŭ nacuèxgŭ ya Chau-
 natŭ ga núma choxŭ mucŭ. ²² —Rŭ ngëxguma chi
 choma tama namaã chanangoxëëgu na ñuxãcü
 chixri na namaxëxŭ, rŭ tãũ chima nüxŭ nacuèxgŭ
 ga pecadu na naxŭgŭxŭ. Natŭrŭ ñuxma namaã
 nüxŭ na chixuxŭ na ñuxãcü chixri namaxëxŭ,
 rŭ ngëmacèx i ñuxma rŭ taxuacŭma nüxŭ nix-
 ugŭ na yangearŭ pecaduãxŭ. ²³ —Rŭ guxŭma
 i duŭxŭgŭ i chauxchi aixŭ rŭ Chaunatuŭchi rŭ
 ta naxaie. ²⁴ —Rŭ ngëma duŭxŭgŭpëxewa rŭ
 Tupanaãrŭ poramaã chanaxŭ i mexŭgŭ i taxŭ i
 taguma texé ya togue ũxŭ. Rŭ ngëxguma chi tama
 napëxewa chanaxŭxgu i ngëma mexŭgŭ rŭ tãũ
 chima Tupana namaã nanaxuegu na nagagutama
 yapecaduãxgŭxŭ. Natŭrŭ na woo marŭ nüxŭ
 nadaugŭxŭ i ngëma mexŭgŭ i taxŭ i Tupanaãrŭ
 poramaã chaxŭxŭ, rŭ ngëxguma rŭ ta chauxchi
 naxaieama rŭ Chaunatuŭchi rŭ ta naxaie. ²⁵ —
 Natŭrŭ ngëmaãcü nangupetŭ erŭ Tupana nayan-
 guxëëchaŭ i norŭ ore i ũmatŭxŭ i ñaxŭ:

“Chauxchi naxaie woo taxuŭma i chixexŭ
 chaxŭxgu”,

ñaxŭ. ²⁶ —Natŭrŭ choma rŭ tá Chaunatuégagu
 pexcèx núma chanamu i perŭ ngŭxëëruŭ i Tu-
 panaãe i Ũnëxŭ i tá pexŭ nüxŭ cuèxëëxŭ i ore i
 aixcŭma ixŭxŭ. Rŭ nüma tá nixŭ i meãma pemaã
 nüxŭ yaxuxŭ i chauchiga. ²⁷ —Rŭ pema rŭ tá ta
 chauchigaxŭ pixugŭe, yerŭ noxri ichanaxŭgŭgu
 ga duŭxŭgŭmaã nüxŭ na chixuxŭ ga chorŭ ore,
 rŭ woetama marŭ chauxŭtawa peyexmagŭ —
 ñanagŭrŭ ga Ngechuchu.

16

1 Rŭ Ngechuchu rŭ ñanagŭrŭ nŭxŭ: –Rŭ pemaã nŭxŭ chixu i ñaã ore na tama nŭxŭ na perŭxoexŭcèx na choxŭ peyaxôgŭxŭ. 2 – Rŭ ngutaquëxepataŭgŭwa tá pexŭ ínawoxŭ. Rŭ aixcŭma tá nawa nangu na texé pexŭ dèixŭ rŭ tá nagu tarŭxŭnŭxŭ na ngẽmaãcŭ mexŭ Tupanacèx taxŭxŭ. 3 –Rŭ ngẽmaãcŭ tá pemaã namaxê i duŭxŭgŭ, erŭ taguma nŭxŭ nacuèxgŭ ya Chaunatŭ, rŭ choxŭ rŭ ta tama nacuèxgŭ. 4 –Rŭ pemaã nŭxŭ chixu i ñaã ore i ñŭxmax, na nŭxna pecuèxãchiexŭcèx i ngëxguma yixcŭra ngẽmaãcŭ pexŭ nangupetŭgu.

Tupanaã i Üünexŭãrŭ puracŭchiga

–Noxri rŭ tama pemaã nŭxŭ chixu i ñaã ore, yerŭ petanŭgu charŭxãŭx. 5 –Natŭrŭ i ñŭxma rŭ tá pexna ichixŭ na Chaunatŭ ga núma choxŭ mucŭxŭtawa na changëxmaxŭcèx. Rŭ pema rŭ taxúema choxna peca na ngextá tá na chaxŭxŭ. 6 –Natŭrŭ poraãcŭ pengechaŭgŭama erŭ pemaã nŭxŭ chixu i ngẽma ore. 7 –Natŭrŭ aixcŭma pemaã nŭxŭ chixu rŭ pexcèx narŭmemaê nixŭ na Chaunatŭcèx chataeguxŭ. Rŭ ngëxguma chi tama Chaunatŭxŭtawa chaxŭxgu rŭ tãŭ chima núma naxŭ i Naãê i Üünexŭ i pexŭ rŭngŭxëxŭ. Natŭrŭ ngëxguma ngẽma chaxŭxgu rŭ choma tá núma chanamu i Naãê i Üünexŭ. 8 –Rŭ ngëxguma Naãê i Üünexŭ núma ŭxgu rŭ tá guxŭ i duŭxŭgŭxŭ nŭxŭ nacuèxëê na yapcaduãxgŭxŭ. Rŭ tá nanangoxëê i ñŭxãcŭ na yŭxŭ i ngẽma maxŭ i Tupanapëxewa aixcŭma mexŭ. Rŭ tá duŭxŭgŭxŭ nŭxŭ nacuèxëê na Tupana tá napoxcuexŭ i duŭxŭgŭ naxcèx i

norü pecadugü. ⁹ –Rü nüma i Naãe i Üünexü tá duüxügüxü nüxü nacuèxëe na pecaduãxgüxü yïixü erü tama choxü nayaxögü. ¹⁰ –Rü tá nanangüexëe i ñuxácü na yïixü i ngëma maxü i Tupanapëxewa aixcüma mexü, erü choma rü tá Chaunatüxütawa chaxü, rü pema rü täütáma marü choxü pedaugü. ¹¹ –Rü Naãe i Üünexü tá duüxügüxü nüxü nacuèxëe na Tupana tá napoxcuexü i duüxügü i chixexü ügüxü, erü Tupana rü namaã nanaxuegu na marü napoxcuãxü i Chataná i ñoma i naãnemaã icuáxü. ¹² –Choma rü choxü nangëxma i muxüma i to i ore i pemaã nüxü chixuxchaüchiréxü. Natürü ega ñuxma chi pemaã nüxü chixuxgu rü täü chima nüxü pecuèxgü. ¹³ –Rü Tupanaãe i Üünexü rü nüxü nixu i ore i aixcüma ixixüxícatama. Rü ngëxguma núma naxüxgu rü nüma tá pexü nangüexëe i guxüma i ore i aixcüma ixixü. Erü nüma rü tama nüëchama tá nidexa, natürü ngëma ore i Chaunatüxütawa rü chauxütawa nüxü naxĩnüxüxüxica tátama nixu. Rü tá pexü nüxü nacuèxëe i guxüma i tacü i yixcüra tá ngupetüxü. ¹⁴ –Rü nüma rü tá choxü nataxëe, erü chauxütawa tá nanayaxu i norü nguxëëtae, rü ñuxüchi tá pexü nangüexëe namaã i ngëma nguxëëtae. ¹⁵ –Guxüma i Chaunatüaxü ngëxmaxü rü choxrü ta nixĩ. Ngëmacèx pemaã nüxü chixu rü Naãe i Üünexü rü chauxütawa tá nanayaxu i norü nguxëëtae, rü ñuxüchi pexü tá namaã nangüexëe. ¹⁶ –Rü paxa täütáma choxü pedau. Natürü ngëmawena rü wena táxarü choxü pedau erü Chaunatüxütawa tá chaxü –ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngema guxchaxŭgü rü yixcüama rü tá taãxŭ nananguxuchi

¹⁷ Rü yexguma ñuxre ga toma ga Ngechuchuarü ngúexŭgü rü togüna tacagü, rü ñatarügügü: — ¿Tacüchiga nixĩ na ngẽma ñaxŭ:

“Rü paxa täütáma choxŭ pedaugü. Natürü ngẽmawena rü wena táxarü choxŭ pedaugü”, ñaxŭ? ¿Rü tacüchiga ta nixĩ na ñaxŭ:

“Choma rü Chaunatüxütawa tá chaxŭ”, ñaxŭ? ¹⁸ — ¿Rü tacüchiga ta nixĩ na ñaxŭ:

“Rü paxa täütáma choxŭ pedaugü”, ñaxŭ? Rü yixema rü tama nüxŭ tacuèxgüéga na tacüchigaxŭ tamaã yaxuxŭ —ñatarügügü. ¹⁹ Rü Ngechuchu rü nüxŭ nacuèxama ga nüxna na tacagüchaŭxŭ ga tomax. Rü yemacèx ñanagürü toxŭ: —Choma rü marü pemaã nüxŭ chixu rü paxa täütáma choxŭ pedau, natürü ngẽmawena rü wena táxarü choxŭ pedau. ¿Rü ngẽma dexacèxtama i pegüna pecagüxŭ? ²⁰ —Rü aixcüma pemaã nüxŭ chixu rü pema rü tá pexauxe, rü tá pengechaŭgü. Natürü ñoma i naãnecüãx i duŭxŭgü rü tá nataãégü. Natürü woo pema tá pengechaŭgü, rü ngẽma perü ngechaŭ rü tá taãxŭ nananguxuchi. ²¹ —Ngëxguma wüxi i nge íraxacüchaŭgu rü inaxixãchiãë, erü inguxneca. Natürü ngëxguma marü tabuxgu ya ngĩrü õxchana, rü nüxŭ iyarüngüma na ñuxãcü poraãcü ngĩxŭ na nanguxchiréxŭ i noxrix, erü tümamaã itaãë ya ngĩrü õxchana. ²² —Rü ngëxgumarüŭ tá ta pexŭ nangupetü i pemax, erü ñuxma rü penaxixãchiãëgü. Natürü wena táxarü chataegu rü pexŭ íchayadau. Rü ngëxguma rü tá pexŭ nangëxma

i wüxi i taãe i taxucürüwama texé pexna yaxuxŭ.
 23 —Rü ngëxguma ínanguxgu tá i ngëma ngunexŭ
 na yanguxŭ i ñaã pemaã nüxŭ chixuxŭ, rü
 taxucèxtáma ñacücèx choxna pecagü erü aixcüma
 Chaunatü tá nixĩ ya pexna naxãcü i guxŭma i ñacü
 i chauégagu nüxna naxcèx pecaxŭ. 24 —Ñuxmarüta
 i pema rü taxuñcèxma chauégagu ípecagü. ¡Naxcèx
 ípeca rü tá penayaxu i ngëma naxcèx ípecaxŭ! Rü
 ngëmaãcü rü tá aixcüma petaãëgü.

*Ngechuchu rü marü nüxŭ narüyexera i guxŭma i
 ñacü i ñoma i naãnewa ngëxmaxŭ*

25 —Ñuxma rü cuèxruñgügu chayaxuãcüma
 pemaã nüxŭ chixu i ore. Natürü nawa tá nangu
 i ngunexŭ i marü tãütáma ngëmaãcü pemaã
 nüxŭ chixu. Rü ngëxguma rü tá noxtacüma meã
 pemaã chanangoxëe i Chaunatüchiga. 26-27 —Rü
 ngëma ngunexŭgu i pema rü Chaunatüxütawa
 tá chauégagu naxcèx ípeca i ñacü i penaxwèxexŭ.
 Rü taxucèxma tüxcüŭ choma tá Chaunatüxütawa
 pexŭ naxcèx íchaca, erü nümatama ya Chaunatü
 rü woetama pexŭ nangechaŭ, erü pema rü
 choxŭ pengechaŭ rü peyaxõgü na naxütawa
 ne chaxŭŭ. 28 —Chaunatüxütawa ne chaxŭ na
 ñoma ga naãnewa chaxŭñcèx. Rü ñuxma rü tá
 nüxna chataegu i ñoma i naãne na wenaxãrü
 Chaunatüxütawa chaxŭñcèx —ñanagürü.
 29 Rü yexguma ga toma ga norü ngüexŭgü rü
 ñatarügü: —Ñuxma waxi nixĩ i meãxŭchima
 tomaã cunangoxëexŭ i curü ore i tomaã nüxŭ
 quixuxŭ. Rü tama ñacügu ixuxŭãcüma tomaã
 nüxŭ quixu. 30 —Rü ñuxma rü nüxŭ tacuèx na
 aixcüma guxŭxŭma na cucuáxŭ. Rü taxuacüma

texé ñuxũ ñatagürü cuxũ. Rũ ngẽmacèx nixĩ i tayaxõgũxũ na aixcũma Tupanaxũtawa na ne cuxũxũ –ñatarügügü. ³¹ Rũ Ngechuchu toxũ nangãxũ rũ ñanagürü: –¿Aixcũma peyaxõgũxũ i ñuxmax? ³² –Rũ nawa tá nangu i ngunexũ rũ ñuxmatátama nixĩ i na pegü pewoonexũ. Rũ wüxichigü i pema rũ tá pepatawa pexĩ, rũ chaxica tá nuã choxũ petèx. Natürü tama chaxica tá icharüxãũx, erü Chaunatü rũ chauxõtawa nangẽxma. ³³ –Rũ guxũma i ñaã ore rũ pemaã nüxũ chixu na chaugagu petaãgũxũcèx. Rũ ñoma i naãnewa rũ tá ngúxũ pingè. Natürü ¡peporae! erü choma rũ marü nüxũ charüyexera i guxũma i tacü i ñoma i naãnewa ngẽxmaxũ –ñanagürü.

17

Ngechuchu rũ norü ngúexũgücèx nayumüxê

¹ Rũ yema ñaxguwena rũ Ngechuchu daxũgu nadawenü, rũ ñanagürü: –Pa Chaunatũx, marü nawa nangu i ngunexũ na chayuxũ. Rũ chanaxwèxe na duũxũgũxũ nüxũ cucuèxèèxũ na aixcũma choma rũ cune chiĩxũ. Rũ ngẽmaãcü i choma rũ tá nüxũ nüxũ chacuèxèè na cuma rũ aixcũma Tupana na quiĩxũ. ² –Erü marü guxũ i duũxũgüarü ãẽxgacũxũ choxũ quixĩxèè, na chanamaxèèxũcèx i guxũma i duũxũgü i choxna cumugũxũ. ³ –Rũ ngẽma duũxũgü tá nüxũ nangẽxma i maxũ i taguma gúxũ ega cuxũ nacuèxgügu na cuxicatama Tupana na quiĩxũ, rũ choxũ nacuèxgügu na choma rũ Cristu ga núma choxũ cumücü na chiĩxũ. ⁴ –Choma rũ marü cuxũ chataxèè i ñoma i naãnewa rũ chayanguxèè i guxũma i puracü ga nawa choxũ cumuxũ.

⁵ –Rü ñuxma Pa Chaunatüx, rü chanaxwèxe i cugüxütawa choxü cungëxmaxëë na choxü nangëxmaxüçèx ga yematama pora ga cumaã choxü yexmaxü ga noxri tauta naãne üxgu. ⁶ –Rü guxema duüxëgü ya tüxü quidexechixe ga ñoma ga naãnewa na choxna tüxü cumugüxüçèx, rü marü tüxü nüxü chachuëxëë i texé na quiüxü i cumax. Rü woetama cuxrügü tixīgü rü cuma nixī ga choxna tüxü cumugüxü. Rü tümagü rü marü naga taxīnüë i curü ore. ⁷ –Rü ñuxma rü marü nüxü tacuèx rü guxüma i ngëma choxna cuxāxü, rü aixcüma cuxütawa ne naxü. ⁸ –Rü choma rü marü tümamaã nüxü chixu ga curü ore ga chomaã nüxü quixuxü. Rü tümagü rü marü tayaxōgü i ngëma ore. Rü nüxü ticuèxächitanü na aixcüma cuxütawa na ne chaxüxü i chomax. Rü tayaxōgü ga cuma núma choxü na cumuxü. ⁹ –Rü ngëmacèx cuxna chaca na tüxü na curüngüxëëxüçèx. Rü tama cuxna chaca na nüxü curüngüxëëxüçèx i ñoma i naãnecüāx i duüxügü, natürü cuxna chaca na tüxü curüngüxëëxüçèx ya guxema choxna tüxü cumugüxe, erü curü duüxügü tixīgü. ¹⁰ Rü guxāma ya yixema choxrügü ixīgüxe rü cuxrügü tixīgü. Rü guxāma ya cuxrügü ixīgüxe rü choxrügü tixīgü. Rü tümagagu rü duüxügü choxü nicuèxüügü. ¹¹ –Choma rü marü täütáma ñoma i naãnewa changëxmaëcha, natürü i tümagü rü ngëmaãcü ñoma i naãnewa tá tangëxmagü ngëxguma cuxütawa chaxüyane. Pa Chaunatü ya Üünecüx, rü chanaxwèxe na curü pora ga choxna cuxāxümaã tüxna cudauxü ya yixema choxna tüxü cumugüxe, na ngëmaãcü guxāma wüxigu rüxīnüëxüçèx, ngëma cuma rü choma na wüxigu

rũxĩnũẽxũrũũ. ¹² –Rũ yexguma guxema choxna tũxũ cumugũxetanũwa chayexmagu ga ñoma ga naãnewa, rũ curũ pora ga choxna cuxãũmaã tũxna chadau rũ tũxũ íchapoxũ. Rũ taxũema ga guxema choxna tũxũ cumugũxe rũ itayarũtauxe. Rũ Yuda ga woetama iyarũtaxuxũxicatama inayarũtaxu na yanguxũcèx i curũ ore i ũmatũxũ. ¹³ –Rũ ñũxma rũ cuxũtawa tá chaxũ. Natũrũ ñomarũta ñoma i naãnewa changẽxma-yane rũ nũxũ chixu i ñaã curũ ore na tũmagũ rũ ta tũxũ nangẽxmaxũcèx i ngẽma taãẽ i aixcũma ixĩxũ i choma choxũ ngẽxmaxũ. ¹⁴ –Choma rũ marũ tũmamaã nũxũ chixu i curũ ore. Natũrũ ñoma i naãnecũãx i duũxũgũ rũ tũmachi naxaie, erũ tũma rũ tama naxrũ tixĩgũ, ngẽxgumarũũ i choma rũ tama ñoma i naãnecũãx rũũ chixĩ. ¹⁵ –Tama cuxna tũmacèx chaca na tũxũ na quigagũxũcèx i ñoma i naãnewa. Natũrũ cuxna chaca na tũxũ na ícupoxũxũcèx nũxna i ngoxo i Chataná. ¹⁶ –Choma rũ tama ñoma i naãnecũãx chixĩ. Rũ tũmagũ rũ ta tama ñoma i naãnecũãx tixĩgũ, erũ cuxrũgũ tixĩgũ i ñũxmax. ¹⁷ –Curũ ore rũ aixcũma nixĩ. Rũ chanaxwèxe i tũxũ cungũexẽẽ i curũ ore, na aixcũma cupẽxewa tixũũnecxũcèx ya yĩxema choxna tũxũ cumugũxe. ¹⁸ –Rũ yexgumarũũ ga ñoma ga naãnecũãx ga duũxũgũtanũwa choxũ na cumuxũrũũ, rũ ngẽxgumarũũ i choma rũ ta ñoma i naãnecũãx i duũxũgũ-tanũwa tũxũ chamugũ. ¹⁹ –Rũ tũmagagu chaugũ ichaxã na tũxũ changũexẽẽxũcèx i curũ ore i aixcũma ixĩxũ, na cupẽxewa tixũũnecxũcèx ya yĩxema choxna tũxũ cumugũxe. ²⁰ –Natũrũ tama yĩxema ñũxma yaxõgũxecèxicatama cuxna chaca. Natũrũ cuxna

chaca ta tūmacèx ya yíxema yixcūra tá yaxōgūxe nagagu i tūmaārū ore ya yíxema ñuxma yaxōgūxe. ²¹ –Rū guxāma ya yíxemacèx cuxna chaca na aixcūma wūxitama tixīgūxūcèx. Rū ngēma cuma rü choma na wūxitama ixīgūxūrūū, Pa Chaunatūx, rü chanaxwèxe i guxāma i tūma rü ta wūxitama tixīgū. Rū ngēmaācū i ñoma i naānecūāx i duūxūgū, rü tá nayaxōgū na cuma núma choxū cumuxū. ²² –Rü choma rü marū tūxna chanaxā i ngēmatama pora i cuma choxna cuxāxū na ngēmaācū wūxitama tixīgūxūcèx ngēma cuma rü choma na wūxitama ixīgūxūrūū. ²³ –Rü chanaxwèxe na tūmawa changēxmaxū rü cuma i chowa na cungēxmaxū na ngēmaācū aixcūma wūxi-tama ixīgūxū i guxāma i yixema. Rū ngēmaācū i ñoma i naānecūāx i duūxūgū rü tá nūxū nicuèxāchitanū na cuma núma choxū cumuxū, rü tá nūxū nicuèxāchitanū na tūxū cungechaūxū ya yíxema choxna tūxū cumugūxe ngēma na choxū cungechaūxūrūū. ²⁴ –Pa Chaunatūx, cuma choxna tūxū cumugū. Rü chanaxwèxe i chauxūtawa tangēxmagū i ngema tá íchangēxmaxūwa, na nūxū tadaugūxūcèx i chorū pora ga choxna cuxāxū. Yerū choxū cungechaū ga yexguma tauta naāne ixūgūgumama. ²⁵ –Pa Chaunatū ya Mecūx, ñoma i naānecūāx i duūxūgū rü tama cuxū nacuèxgū. Natūrū choma rü cuxū chacuèx. Rū yíxema choxna tūxū cumugūxe rü ta marū nūxū tacuèxgū na cuma núma choxū cumuxū. ²⁶ –Rü marū tūxū nūxū chacuèxēē na texé quiixū. Rū guxūgutāma tūxū nūxū chicuèxēēmachigū na cuma choxū cungechaūxūrūū tūgū tangechaūgūxūcèx rü choma rü tūmaxūtawa na changēxmaxūcèx –

ñanagürü ga Ngechuchu.

18

Ngechuchuxŭ niyauxgü

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Rŭ yema ñaxguwena ga Ngechuchu rŭ tomaã inaxŭñachi, na Cheduruarŭ ngatexŭärŭ tocutüwa taxŭñcèx. Rŭ yéma nayexma ga wŭxi ga nanetüncèü. Rŭ yemawa naxŭ ga Ngechuchu tomaã. ² Rŭ Yuda ga yema bexma cúãcü Ngechuchuxŭ íyaxuaxŭxŭ rŭ nüxŭ nacuèx ga yema nachica, yerü Ngechuchu rŭ muèxpüxcüna yéma tomaã nangutaquèxexŭ. ³ Rŭ yéma nangu ga Yuda namaã ga ñuxre ga churaragü rŭ ñuxre ga tupauca ga taxŭneärŭ purichíagü ga yéma namugŭxŭ ga paigüarŭ ãèxgacügü rŭ parichéugü. Rŭ meãma nixãxne, rŭ yéma nanangegü ga omügü. ⁴ Natürŭ ga Ngechuchu rŭ marŭ nüxŭ nacuèx ga guxŭma ga tacü tá nüxŭ na ngupetŭxŭ. Rŭ yemacèx naxcèx nixŭ, rŭ nüxna naca, rŭ ñanagürü: —¿Texécèx nixŭ i pedaugŭxŭ? —ñanagürü. ⁵ Rŭ nümagü rŭ Ngechuchuxŭ nangãxŭgü, rŭ ñanagürügü: —Nacharétucŭãx i Ngechuchucèx nixŭ i tadaugŭxŭ —ñanagürügü. Rŭ Ngechuchu nanangãxŭ, rŭ ñanagürü: —Choma chixŭ —ñanagürü. Rŭ Yuda ga bexma cúãcü ínaxuaxŭxŭ rŭ yema churaragütanüwa nayexma. ⁶ Rŭ yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu: “Choma chixŭ”, ñaxgu, rŭ nügüweama nacaixŭtanü ga yema churaragü, rŭ yexma nayayi. ⁷ Rŭ yexguma ga Ngechuchu rŭ wena nüxna naca, rŭ ñanagürü: —¿Texécèx nixŭ i pedaugŭxŭ? —ñanagürü. Rŭ nümagü rŭ

nanangãxǔgü rü ñanagürügü: –Nacharétucũãx i Ngechuchucèx nixĩ i tadaugǔxũ –ñanagürügü. ⁸ Rü Ngechuchu rü wenaxârü ñanagürü nüxũ: –Marü pemaã nüxũ chixu rü choma chixĩ. Rü ngëxguma chauxcèx pedaugügu rü jípeyaxĩxëẽ i ñaã chorü ngúexǔgü! –ñanagürü. ⁹ Rü yemaãcü nangupetü na yanguxücèx ga norü ore ga nümatama ga Ngechuchu nüxũ yaxuxũ ga ñaxgu:

“Yíxema Chaunatü choxna tüxũ mugüxe rü taxúetáma itayarütauxe”, ñaxgu. ¹⁰ Rü Chimáũ ga Pedru rü nüxũ iyexma ga wüxi ga cüxchi. Rü ngĩxũ nayaxu ga norü cüxchi rü yemamaã ínadaechinü ga paigüarü ãëxgacüarü duũxũ ga Macugu äegaxũ. Rü norü tügünechinü ínadae. ¹¹ Natürü ga Ngechuchu rü Pedruxũ ñanagürü: –¡Ngĩxchixũgu ngĩxũ ixücuchi i curü cüxchi! ¿Tama ëxna nüxũ cucuèx na choma rü tá ngúxũ chingexũ ngëma Chaunatü chomaã naxueguxürüü? – ñanagürü.

Anápatawa Ngechuchuxũ nagagü

(Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)

¹² Rü yexguma ga churaragüarü ãëxgacü, namaã ga norü churaragü rü tupaucaarü purichíagü, rü Ngechuchuxũ niyauxgü. Rü nayanëixchacüügü. ¹³ Rü noxri rü ãëxgacü ga Anápatawa nanagagü. Rü Aná rü Caipánèxtü nixĩ. Rü guma taunecügu ga Caipá rü paigüeru nixĩ. ¹⁴ Rü yema Caipá nixĩ ga ũpaacü yema Yudíugüarü ãëxgacügümaã nüxũ ixuxũ ga na namemaëxũ ga wüxitama ga yatü guxüma ga Yudíugücèx na yuxũ.

Pedru rü Ngechuchuxũ nixã

(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

15 Rŭ choma rŭ Chimáũ ga Pedru rŭ wŭxigu Ngechuchuwe tarŭxĩ. Rŭ yema paigŭarŭ ãĕxgacŭ rŭ choxũ nacuĕx. Rŭ yemacĕx ga choma rŭ wŭxigu Ngechuchumaã tichocu ga ãĕxgacŭpataĕxtŭwa. 16 Natŭrŭ ga Pedru rŭ ĩãxãrŭ dŭxĕtŭgutama narŭxãũx. Rŭ yemacĕx íchaxũxŭ ga choma, rŭ yema ĩãxãrŭ dauruũ ga ngecŭmaã chayarŭdexa rŭ yexguma Pedruxŭ iyamucuchi. 17 Rŭ yexguma ga yema ngecŭ ga ĩãxãrŭ dauruũ, rŭ Pedruna ica, rŭ ngĭgŭrŭgŭ: —¿Tama ĕxna cuma rŭ ta wŭxi i norŭ ngúexũ quiĩxũ i ngĕma yatŭ i yayauxgŭxũ? —ngĭgŭrŭgŭ. Rŭ Pedru ngĩxũ nangãxũ, rŭ ñanagŭrŭ: —Tama nixĩ —ñanagŭrŭ. 18 Rŭ yema ĩãxtŭwa rŭ ãĕxgacŭarŭ duũxŭgŭ rŭ purichíagŭ rŭ nanaxŭgŭ ga wŭxi ga ũxũ, yerŭ nagáuane. Rŭ guma ũxŭxetŭarŭ ngaicamagu nachigŭ, rŭ yema nŭgŭ ninaĩxŭgŭ. Rŭ Pedru rŭ ta yema nŭgŭ nanaĩxũ naxĕtŭwa ga guma ũxũ.

*Paigŭarŭ ãĕxgacŭ rŭ Ngechuchuna naca
(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)*

19 Rŭ yema paigŭarŭ ãĕxgacŭ rŭ inanaxŭgŭ ga Ngechuchuna na naçaxũ, rŭ ñanagŭrŭ: —¿Tacŭ nixĩ ga duũxŭgŭxũ namaã cungúexĕĕxũ? ¿Rŭ texégŭ tixĩ ya yixema curŭ ngúexŭgŭ? —ñanagŭrŭ. 20 Rŭ Ngechuchu ñanagŭrŭ nŭxũ: —Choma rŭ guxũ ga duũxŭgŭpĕxewa nŭxũ chixu ga chorŭ ore. Rŭ ngutaquĕxepataũgŭwa rŭ tupauca ya taxŭnewa i ngextá guxũma i Yudíugŭ íngutaquĕxegŭxũwa chanangúexĕĕ ga duũxŭgŭ. Rŭ yemaãcŭ taxuũma ichicŭx ga chorŭ ore. 21 —¿Rŭ tŭxcũũ i choxna cuçaxũ i ñuxmax? Ĕcŭ, ¡nŭxna naca i ngĕma duũxŭgŭ ga nŭxũ ĩnŭĕxũ ga chorŭ ore! Rŭ nŭmagŭ

tá cumaã nüxŭ nixugüe ga tacüchigaxŭ namaã na chixuxŭ. Erü nümagü rü nüxŭ nacuèxgü i guxŭma ga tacü ga namaã nüxŭ chixuxŭ — ñanagürü. ²² Rü yexguma Ngechuchu yema ñaxgu, rü wüxi ga tupauca ga taxŭneärü purichía ga naxŭtagu chixŭ, rü Ngechuchuchiwegu nidagü. Rü ñanagürü Ngechuchuxŭ: —¿Tŭxcüŭ ngẽmaãcü cunangãxŭ ya daa paigüarü ãëxgacü? —ñanagürü. ²³ Rü Ngechuchu nanangãxŭ rü ñanagürü: —Rü ngẽxguma tacü rü chixexŭxŭ chixuxgu, ¡rü nüxŭ ixu na ñuxãcü chixri na chidexaxŭ! Natürü ega chorü ore rü aixcüma yixĩgu, rü ¿tŭxcüŭ i choxŭ quidagüxŭ i ñuxmax? —ñanagürü. ²⁴ Rü yexguma ga Aná rü Ngechuchuxŭ yanáĩãcüma paigüarü ãëxgacü ga Caipáxŭtawa nanamu.

Pedru rü wenaxãrü tama Ngechuchuxŭ nacuèxnetá

(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵ Rü yoxni ga Pedru rü üxüarü ngaicamagu nachiecha, rü yéma nügü nanaĩxŭãma. Rü yema yéma yexmagüxŭ rü nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Tama éxna cuma rü ta norü ngúexŭ quiixŭ i ngẽma yatü i yayauxgüxŭ? —ñanagürügü. Natürü ga Pedru rü tama nügü nixu, rü ñanagürü: —Tama nixĩ —ñanagürü. ²⁶ Rü yéma nayexma ga wüxi ga paigüarü ãëxgacüarü duüxŭ. Rü yema rü Pedru ídaechinüxŭtanüxŭ nixĩ. Rü Pedruna naca, rü ñanagürü: —¿Tama éxna cuma yĩxŭ ga nanetü necüwa Ngechuchumaã cuxŭ chadauxŭ? —ñanagürü. ²⁷ Rü Pedru rü wena tama nügü nixu. Rü yexgumatama nica ga otá.

*Ngechuchu rü Piratu- pëxewa nayexma
(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)*

28 Rŭ yexguma Ngechuchumaã nüxŭ nachauegu ga nüxna na nacagŭxŭ, rŭ Caipápatawa Ínanagaxŭchigŭ rŭ Yudéaaneârŭ ãëxgacŭ ga Dumacŭãxpatawa nanagagŭ. Natŭrŭ marŭ ningóonechaŭ ga yexguma rŭ yemacèx ga yema Yudíugŭ rŭ tama guma ãëxgacŭpatagu nachocu, yerŭ norŭ mugŭ nüxŭ nixu rŭ taxŭ ga pecadu nixí na wŭxi ga Dumacŭãxpatagu na nachocuxŭ ga yema ngunexŭgu. Rŭ yemaãcŭ tama Tupanapëxewa nügŭ nixŭxaarŭ maxŭãxëëgŭchaŭ, yerŭ yexguma nügŭ yaxŭxaarŭ maxŭãxëëgŭgu, rŭ taxucŭrŭwa nanangŭxgŭ ga òna ga Üpetŭchigaarŭ petacèx namexëëxŭ. 29 Rŭ yemacèx ga guma ãëxgacŭ ga Dumacŭãx ga Piratu rŭ napatawa Ínaxŭxŭ ga duŭxŭgŭmaã na yadexaxŭcèx. Rŭ ñanagŭrŭ nüxŭ: —¿Tacŭcèx Ípenaxuaxŭ ya daa yatŭ? —ñanagŭrŭ. 30 Rŭ nümagŭ rŭ Piratuxŭ nangãxŭgŭ, rŭ ñanagŭrŭgŭ: —Ngëxguma chi tama wŭxi i taxŭ i chixexŭ naxŭxgu, rŭ tãŭ chima cuxŭtawa tanaga —ñanagŭrŭgŭ. 31 Rŭ yexguma ga Piratu rŭ ñanagŭrŭ nüxŭ: —¡Ëcŭ perŭ ãëxgacŭgŭxŭtawa penaga, rŭ perŭ mugŭ pemaã nüxŭ ixuxŭãcŭma penapoxcux! —ñanagŭrŭ. Natŭrŭ ga yema Yudíugŭ rŭ Piratuxŭ nangãxŭgŭ, rŭ ñanagŭrŭgŭ: —Natŭrŭ pema i Dumacŭãxgŭ rŭ marŭ toxna penachuxu na texéxŭ timèxgŭxŭ tŭmaârŭ chixexŭcèx —ñanagŭrŭgŭ. 32 Rŭ yemaãcŭ ningu ga yema ore ga Ngechuchu ũpaacŭ nüxŭ ixuxŭ ga ñuxãcŭ tá na nayuxŭ. 33 Rŭ Piratu rŭ wenaxârŭ napatagu naxŭcu, rŭ Ngechuchucèx

nangema. Rŭ nŭxna naca, rŭ ñanagŭrŭ: —¿Cuma yĩĩxŭ i Yudíugŭarŭ ãĕxgacŭ quiĩxŭ? —ñanagŭrŭ. ³⁴ Rŭ Ngechuchu ñanagŭrŭ nŭxŭ: —¿Cuechamatama i nagu curŭxĩnŭxŭ na ngĕmaãcŭ choxna cuçaxŭ, rŭ ĕxna togŭ marŭ cumaã nŭxŭ nixu na ngĕmaãcŭ choxna cuçaxŭcèx? —ñanagŭrŭ. ³⁵ Rŭ Piratu Ngechuchuxŭ nangãxŭ, rŭ ñanagŭrŭ: —¿Ēxna cuma nagu curŭxĩnŭgu rŭ Yudíu chíixŭ? Rŭ ngĕma cuchiũãnecũãxgŭ rŭ paigŭarŭ ãĕxgacŭgŭtama nixĩ i chauxŭtawa cuxŭ gagŭxŭ. ¿Ēxna řacŭ rŭ chixexŭ cuxŭ? —ñanagŭrŭ. ³⁶ Rŭ yexguma ga Ngechuchu rŭ nanangãxŭ, rŭ ñanagŭrŭ: —Choma rŭ tama ñoma i naãnewa ãĕxgacŭ chixĩ. Rŭ ngĕxguma ñoma i naãnewa ãĕxgacŭ chixĩgu, rŭ chorŭ duũxŭgŭ rŭ chí Yudíugŭarŭ ãĕxgacŭgŭmaã nŭgŭ nadai rŭ tãũ chima choxŭ niyauxgŭ i ngĕxguma. Natŭrŭ tama ñoma i naãnewa ãĕxgacŭ chixĩ —ñanagŭrŭ. ³⁷ Rŭ yexguma ga Piratu rŭ ñanagŭrŭ nŭxŭ: —¿Ēxna to i nachĩũãneãrŭ ãĕxgacŭ quixĩ i cumax? —ñanagŭrŭ. Rŭ Ngechuchu nanangãxŭ rŭ ñanagŭrŭ: —Cumatama marŭ nŭxŭ quixu na ãĕxgacŭ chíixŭ. Rŭ yemacèx ga choma rŭ chabu rŭ ñoma ga naãnewa chaxŭ na duũxŭgŭmaã nŭxŭ chayarŭxuxŭcèx i ore i aixcŭma ixĩxŭ. Rŭ guxãma ya texé ya nŭxŭ cuáxchaũxĕ i ngĕma ore i aixcŭma ixĩxŭ, rŭ choxŭ itarŭxĩnŭĕ i ngĕma ore i nŭxŭ chixuxŭ —ñanagŭrŭ. ³⁸ Rŭ Piratu rŭ ñanagŭrŭ nŭxŭ: —¿řacŭ nixĩ i ngĕma ore i aixcŭma ixĩxŭ? —ñanagŭrŭ.

*Ngechuchumaã nanaxuegu na yamĕxgũãxŭ
(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)*

Rü yemaãcü Ngechuchuna nacaxguwena ga Piratu, rü wenaxârü Yudíugümaã nayarüdexa. Rü ñanagürü nüxŦ: —TaxuŦma i chixexŦxŦ nawa chadau i ñaã yatü. ¿Rü tŦxcŦŦ chi inapoxcuxŦ? ³⁹ —Natürü guxŦguma ega ŦpetŦchigaarü petawa nanguxgu, rü pecüma nixŦ na choxna naxcèx na peçaxŦ na ÍchananguxuchixèèxŦcèx i wŦxi i duŦxŦ i poxcuxŦ. ¿Rü penaxwèxexŦ na pexcèx ÍchananguxuchixèèxŦ i ñaã perü ãèxgacü, Pa YudíugŦx? —ñanagürü. ⁴⁰ Rü yexguma ga guxŦma ga yema duŦxŦgü, rü tagaãcü aita naxŦe, rü ñanagürügü: —Tama tanaxwèxe na cuya-ngéxŦ i ngèma yatü. Rü Barabá waxi nixŦ i tanaxwèxexŦ na cuyangéxŦ —ñanagürügü. Rü yema Barabá rü wŦxi ga máètaxŦ nixŦ.

19

¹ Rü yexguma ga Piratu rü churaragŦxŦ namu na NgechuchuxŦ naçuaixgŦxŦcèx. ² Rü yema churaragü rü chuchuxŦwa nanaxŦgü ga wŦxi ga boxŦ, rü ñŦxŦchi naèruwa nayangèxcuchigü. Rü wŦxi ga máxŦ ga naxchiru ga daucharaxŦgu nayacuxèègü. ³ Rü ñŦxŦchi naxcèx naxŦ, rü nüxŦ nacugèècüma ñanagürügü nüxŦ: —¡NamaxŦ, Pa YudíugŦarü ÆèxgacŦx! —ñanagürügü. Rü nanapechwegü. ⁴ Rü Piratu rü wenaxârü düxétüwa naxŦ, rü YudíugŦxŦ ñanagürü: —¡Düçèx! ñŦxma tá nuã pepèxewa chanaga na nüxŦ pecuáxŦcèx na taxuŦma i chixexŦxŦ nawa chadauxŦ —ñanagürü. ⁵ Rü düxétüwa naxŦ ga Ngechuchu. Rü namaã nangèxcueru ga yema boxŦ ga chuchuxŦwa naxŦgŦxŦ. Rü nagu nicŦx

ga yema máxŧ ga naxchiru ga dauxcharaxŧ. Rŧ yex-guma ga Piratu rŧ Yudíugŧxŧ ñanagŧrŧ: —Daa nixí ya yima yatŧ —ñanagŧrŧ. ⁶ Natŧrŧ yexguma Ngechuchuxŧ nadaugŧgu ga paigŧarŧ âêxgacŧgŧ rŧ purichíagŧ, rŧ inanaxŧgŧe ga aita na naxŧexŧ. Rŧ ñanagŧrŧgŧ: —¡Curuchawa yapota! ¡Curuchawa yapota! —ñanagŧrŧgŧ. Rŧ Piratu rŧ ñanagŧrŧ nŧxŧ: —¡Êcŧ, peyaga rŧ pematama curuchawa peyapota! Erŧ choma rŧ taxuŧma i chixexŧxŧ nawa chadau —ñanagŧrŧ ga Piratu. ⁷ Natŧrŧ ga yema Yudíugŧ rŧ Piratuxŧ nangŧxŧgŧ, rŧ ñanagŧrŧgŧ: —Toma toxŧ nangŧxma i wŧxi i torŧ mu. Rŧ ngŧma torŧ mu toxŧ nŧxŧ nacuèxŧe na namexŧ na nayuxŧ i ñaã yatŧ, yerŧ nŧma rŧ nŧxŧ nixu ga Tupana Nane na yíxŧ —ñanagŧrŧgŧ. ⁸ Rŧ yexguma yemaxŧ naxínŧgu ga Piratu, rŧ yexeraãcŧ namuŧ. ⁹ Rŧ wena Ngechuchumaã napatagu naxŧcu. Rŧ yema Ngechuchuna nayaca, rŧ ñanagŧrŧ: —¿Ngextácŧãx quixí i cumax? —ñanagŧrŧ. Natŧrŧ ga Ngechuchu rŧ tama nanangŧxŧ. ¹⁰ Rŧ yexguma ga Piratu rŧ Ngechuchuxŧ ñanagŧrŧ: —¿Êxna ngŧma tãŧtãma choxŧ cungŧxŧ? ¿Tau êxna i nŧxŧ cucuáxŧ na choxmêxwa cungŧxmaxŧ na curuchawa cuxŧ chipotaxŧ rŧ êxna cuxŧ na íchanguxuchixèèxŧcèx? —ñanagŧrŧ. ¹¹ Rŧ Ngechuchu nanangŧxŧ, rŧ ñanagŧrŧ: —Tãŧ chima cuxmêxwa changŧxma, ega tama Tupana naxwèxegu. Rŧ ngŧmacèx nixí i ngŧma duŧxŧgŧ i cuxna choxŧ mugŧxŧ rŧ curŧ yexera poraãcŧ napecaduãxgŧ —ñanagŧrŧ. ¹² Rŧ yemawena rŧ Piratu nagu narŧxínŧ ga ñuxãcŧ Ngechuchuxŧ na ínanguxuchixèègaxŧ.

Natürü yema Yudíugü rü poraãcü aita naxüe, rü ñanagürügü: —Ngëxguma tá ícunanguxuchixëëxgu rü tama curü ãëxgacü ya tacü ya Dumacüãx ya Chécharuxü cungechaü. Erü ngexerúxe ya ãëxgacü ya tacüxü tügü ingucuchixëëxë, rü Dumacüãx ya ãëxgacü ya tacü ya Chécharuarü uwanü tixí —ñanagürügü. ¹³ Rü yexguma yemaxü naxínügu ga Piratu, rü churaragüxü namu ga Ngechuchuxü düxétüwa na nagagüxücèx. Rü nawa nayarüto ga wüxi ga tochicaü ga taxü ga nutagünaxcèx ga togawa rü Gabatagu äegaxü. Rü yema nachicawa nixí ga poxcuexü ga duüxügüna naçaxü ga ãëxgacü. ¹⁴ Rü wüxi ga ngunexü nataxu ga Üpetüchigaarü petawa na nanguxü ga yexguma, rü marü tocuchiwa nangu. Rü Piratu rü Yudíugüxü ñanagürü: —¡Daa nixí ya yima perü ãëxgacü! ñanagürü. ¹⁵ Natürü ga nümagü rü aita naxüe, rü ñanagürügü: —Tanaxwëxe na nayuxü. Rü ¡curuchawa yapota! —ñanagürügü. Rü Piratu nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Ñuxãcü i choma rü ichanamu na curuchawa yapotagüãxücèx ya perü ãëxgacü? —ñanagürü. Natürü ga paigüarü ãëxgacügü rü Piratuxü nangãxügü, rü ñanagürügü: —Yima ãëxgacü ya tacü ya Chécharu ya Dumawa ngëxmacü rü yima nixí ya torü ãëxgacü, rü nataxuma i to —ñanagürügü. ¹⁶ Rü yexguma ga Piratu rü yema Yudíugüna Ngechuchuxü namu na curuchawa yapotagüãxücèx. Rü nümagü rü nayagagü.

*Curuchawa Ngechuchuxü nipotagü
(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)*

17 Rũ ínaxũxũ ga Ngechuchu, rũ norũ curucha ngĩxũ ininge. Rũ yéma nanagagũ nawa ga wũxi ga nachica ga “Duũxẽẽruchinẽxãgu” ãegaxũ. Rũ yema rũ Górguta nixĩ ga naega ga togawa. 18 Rũ yéma curuchawa Ngechuchuxũ nayarũpotagũ. Rũ Ngechuchurũ curuchawa nayapotagũ ga taxre ga to ga yatũgũ, rũ wũxi ga norũ tũgũnecũwawa rũ to ga norũ toxwecũwawa. 19 Rũ Piratu rũ churaragũxũ namu na Ngechucharũ curuchatapẽxewa na yapocuchigũãxũcèx ga wũxi ga mũrapewaxacũ ga ãegatachinũxũ ga ñaxũ:

“Ngechuchu ya Nacharétucũãx ya Yudíugũarũ ãẽxgacũ”, ñaxũ. 20 Rũ muxũma ga yema Yudíugũ nũxũ nadaumatũ ga yema namatũ ga mũrapewaxacũgu üxũ. Yerũ yema nachica ga Ngechuchuxũ curuchawa íyanapotagũxũwa, rũ ããneãrũ ngaicamana nixĩ. Rũ tomaẽxpũx ga nagawa naxũmatũ ga yema naega ga yema mũrapewawa. Rũ togawa rũ Griégugũgawa rũ Dumacũãxgũgawa naxũmatũ. 21 Rũ yemacèx ga yema Yudíugũarũ paigũarũ ãẽxgacũgũ rũ Piratuxũ ñanagũrũgũ: –Toma rũ tama tanaxwèxe i cunaxũmatũ i “Yudíugũarũ ãẽxgacũ”, ñaxũ. Rũ narũmemaẽ nixĩ i cunaxũmatũ rũ ñacurũgũ:

“Nũgũ ixucũ na Yudíugũarũ ãẽxgacũ yĩxũ”, ñacurũgũ. 22 Natũrũ Piratu nanangãxũ rũ ñanagũrũ: –Ngẽma chaxũmatũxũ rũ marũ ngẽxma naxũmatũ –ñanagũrũ. 23 Rũ curuchawa marũ Ngechuchuxũ yapotagũguwena ga churaragũ, rũ nanade ga Ngechuchuchiru. Rũ yema ãgũmũcũ ga churaragũ rũ nũgũmaã nayatoye ga naxchiru. Rũ nanayauxgũ ta ga norũ gáuxũchiru ga

máxũ. Natürü taxuwama narüngèixte, yerü woetama yemaãcü naxü. ²⁴ Rû yemacèx ga yema churaragü rû nügümaã ñanagürügü: —¡Tãütáma nagu tagaugüe! Rû narümemaë nixĩ i naxcèx tá naxĩnücèxwèxegü rû ngĩxũ tañanagügü i wüxi i dñeru na ngẽmawa nüxũ icuèxgüxúcèx na texéarü tá na yĩxũ —ñanagürügü. Rû yemaãcü ningu ga Tupanaãrû ore ga umatüxũ ga ñaxũ:

“Nügümaã nayatoye i chauxchiru, rû naxcèx ngĩxũ tanañanagügü i wüxi i dñeru”,

ñaxũ. Rû aixcüma yemaãcü nixĩ ga naxügüãxũ ga churaragü. ²⁵ Rû Ngechucharü curuchapünewa iyexma ga naë ga María, rû ngĩeyèx, rû María ga Creopá naxmèx, rû María ga Magadácũãx. ²⁶ Rû yexguma Ngechuchu naëxũ dèuxgu ga yexma chauxütagu na nachixũ, rû ñanagürü ngĩxũ: — Pa Mamax, yima nixĩ ya cune, —ñanagürü. ²⁷ Rû yemawena, rû ñanagürü choxũ: —Ngẽma iyixĩ i cue —ñanagürü. Rû yexgumamama rû chopatawa ngĩxũ chayaxu. Rû chauxütawa iyexmaëcha.

Nayu ga Ngechuchu

²⁸ Rû Ngechuchu nüxũ nacuèx ga marü na yanguxũ ga guxũma ga norü puracü ga ñoma ga naãnewa. Rû yema Tupanaãrû ore ga umatüxũ na yanguxèëxúcèx, rû ñanagürü: —Chitawa —ñanagürü. ²⁹ Rû yema iyexma ga wüxi ga tũxũãcü ga binu ga marü üxchiücümaã ããcuxcü. Rû wüxi ga tüèxmü guma binumaã niwaixèëgü, rû wüxi ga dexnemenèxãwa nayanèix. Rû yemamaã naãxgu nanawèxgü. ³⁰ Rû Ngechuchu nayaxaxü ga guma binu ga üxchiücü rû ñanagürü: —Marü ningu i

guxŭma i chorŭ puracŭ –ñanagŭrŭ. Rŭ ñuxŭchi inayarŭmaxãchieru, rŭ nayu.

Wŭxi ga churara rŭ wocaxemaã Ngechuchuxŭ nacanapacŭtŭxŭ

³¹ Natŭrŭ ga yema Yudŭgŭarŭ ãẽxgacŭgŭ rŭ tama nanaxwèxegŭ ga curuchagŭwa na nayexmagŭxŭ ga yema naxŭnegŭ. Yerŭ moxŭãcŭ rŭ ngŭxchigaarŭ ngunexŭ nixŭ. Rŭ yema Yudŭgŭcèx rŭ yema nixŭ ga guxŭ ga ngŭxchigaarŭ ngunexŭarŭ yexera ga ŭnèxŭ, yerŭ norŭ peta ga Ũpetŭchigaarŭ ŭgŭ nixŭ. Rŭ yemacèx Piratuna naxcèx nacagŭ na churaragŭ yéma namugŭxŭcèx na yapoyeparagŭãxŭcèx na paxa nayuexŭcèx ga yema curuchawa ipotagŭxŭ, rŭ paxa na nadeãxŭcèx ga curuchawa naxŭpa ga ngŭxchigaarŭ ngunexŭ. ³² Rŭ yéma naxŭ ga churaragŭ rŭ inanapoeparagŭ ga yema taxre ga yatŭgŭ ga Ngechuchumaã yéma curuchawa ipotagŭxŭ. ³³ Rŭ Ngechuchucèx naxŭ ga churaragŭ, natŭrŭ nŭxŭ nadaugŭ ga marŭ na nayuxŭ. Rŭ yemacèx tama nayapoyeparagŭ. ³⁴ Natŭrŭ wŭxi ga churara rŭ Ngechuchuxŭ nacanapacŭtŭxŭ. Rŭ yexgumatama inayèxŭchi ga nagŭ rŭ dexá. ³⁵ Rŭ choma i Cuáŭ rŭ nŭxŭ chadau i guxŭma ga ñãã pemaã nŭxŭ chixuxŭ. Rŭ aixcŭma nixŭ i ñãã chorŭ ore. Rŭ chomatama nŭxŭ chacuèx i aixcŭma na yŭxŭ, rŭ pemaã nŭxŭ chixu na pema rŭ ta peyaxŭgŭxŭcèx. ³⁶ Rŭ yema nangupetŭ na yanguxŭcèx i Tupanaarŭ ore i ŭmatŭxŭ i ñaxŭ:

“Rŭ taxŭnetáma ya naxchinèxã nipoyegŭ”,

ñaxũ. ³⁷ Rũ toxnamana i Tupanaãrũ ore i
 ümatüxũwa rũ ñanagürũ:
 “Tá nüxũ narũdaunũ ya yima nacana-
 pacütüxũgüãcü”,
 ñanagürũ.

Ngechuchuxũ inatèxgũ

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Rũ nayexma ga wũxi ga yatũ ga Arimatéacũãx
 ga Yúchegu ãegacũ. Rũ nüma rũ ta Ngechuchuaxũ
 nayaxõ, natürũ cúãcü nayaxõ yerũ natanüxũ
 ga Yudíugũarũ ãëxgacügüxũ namuũ. Rũ guma
 nixĩ ga Piratuna yaçacũ na nayauxãxũcèx
 ga Ngechuchuxũne. Rũ Piratu rũ: –Ngũ, –
 ñanagürũ. Rũ yexguma ga Yúche rũ yéma naxũ ga
 curuchawa íyapotaxũwa, rũ curuchawa nayayaxu
 ga naxũne ga Ngechuchu. ³⁹ Rũ yéma nangu ga
 Nicodému ga ũpaacũ chütacũ Ngechuchuxũtagu
 naxũãnecũ. Rũ yéma nanange ga 30 kilo naguxũ
 ga pumara ga yixichixũ na Ngechuchuxũ namaã
 nachaxünegüxũcèx. ⁴⁰ Rũ yemaãcü ga Yúche
 rũ Nicodému rũ curuchawa nanayauxgũ ga
 naxũne ga Ngechuchu. Rũ naxchiru ga marũ
 pumarachaxũmaã nayanáixpüxũgũ. Yerũ yema
 nixĩ ga tocũma ga toma ga Yudíugũ ga yexguma
 wũxi ga yueta tüxũ itatèxgũgu. ⁴¹ Rũ yema nachica
 ga Ngechuchu curuchawa ípotaxũwa nayexma
 ga wũxi ga nanetüncèx. Rũ yema nanetüncèxwa
 nayexma ga wũxi ga naxmaxũ ga yexwacaxũxũ
 ga taguma texéxũ nagu natèxgüxũ. ⁴² Rũ yema
 naxmaxũgu nayaxüchigũ ga Ngechuchuxũne
 yerũ nangaicama, rũ paxa tá ningune ga
 ngüxchigaarũ ngunexüçèx.

20

Ínarüda ga Ngechuchu (Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Rü yüxüarü pèxmamaxüchi ga tauta meã yangóonegu, rü María ga Magadácüãx rü Ngechuchuxü íyaxücuchigüxüwa ixü. Rü nüxü idau ga guma nuta ga Ngechuchumaxü namaã rüngüxtaücü, rü marü na ínaxügachixü. ² Rü yexgumatama iifñaãchi, rü yema choma rü Chimáü ga Pedrumaã ítayexmagüxüwa iña. Rü ngïgürügü toxü: –Rü marü nanayauxgü ya Cori ya Ngechuchu i naxmaxüwa. Rü tama nüxü tacuèx na ngexta na naxügüãxü –ngïgürügü. ³ Rü yexguma ga choma rü Pedru rü Ngechuchuxü íyaxücuchigüxüwa taxĩ. ⁴ Rü wüxigu itaxüãchi ga tomox, natürü ga choma rü poraãcü Pedruarü yexera ichañaãchi. Rü chaxira Ngechuchuxü íyaxücuchixüwa changu. ⁵ Rü ichayarümaxãchi na nagu chidaucuchixüçèx. Rü nüxü chadau ga naxchiru ga namaã yanáïxpüxügüãxü ga yexma na naxüxü. Natürü tama aixepegu chaxücu. ⁶ Rü choweamama ínangu ga Chimáü ga Pedru. Rü nüma rü yema naxmaxügu naxücu. Rü nüma rü ta nüxü nadau ga yema naxchiru ga namaã yanáïxpüxüchiréxü. ⁷ Rü nüxü nadau ta ga naxchiru ga namaã yanèïxèrugüãxü ga meãma dixcumüxü ga nüxrüguma üxü. Rü tama wüxigu namaã nanu ga yema naxchiru ga namaã yanáïxpüxügüãxü. ⁸ Rü yexguma ga choma ga chaxiraxüchi yéma na changuxü, rü choma rü ta chixücu. Rü nüxü chadau ga guxüma, rü chayaxõ ga Ngechuchu rü marü wena na namaxüxü.

⁹ Yerü noxri rü tama nüxŭ tacuèxgüéga ga yema Tupanaârü ore ga ümatüxŭ ga ñaxŭ:
 “Cristu rü tá wena namaxŭ”,
 ñaxŭ. ¹⁰ Rü yexguma ga toma rü tochiüçèx
 tawoegu.

*Ngechuchu rü ngïxcèx nangox ga María ga Mag-
 adácüãx*
 (Mt 16.9-11)

¹¹ Natürü ga María rü yexma irüxãũx naxŭtagu
 ga Ngechuchumaxŭ. Rü yéma ixaxu. Rü nax-
 auxãcüma iyarümaxãchi, rü nagu iyadaucuchi
 ga naxmaxŭ. ¹² Rü nüxŭ idau ga taxre ga
 daxüçüãx ga Tupanaârü orearü ngeruüğü ga
 icómüchiruxŭ. Rü Ngechuchuxŭne ixüchiréxŭwa
 narütogü, rü wüxi ga Ngechuchueru ixüxŭwaama
 rü to ga nacütawaama. ¹³ Rü yema daxüçüãx ga
 duüxüğü rü ngïxna nacagüe, rü ñanagürüğü: —
 Pa Ngeçüx, çtacüçèx cuxaxu? —ñanagürüğü. Rü
 ngïma rü inangãxŭ, rü ngïgürüğü: —Chaxaxu erü
 nayangegü i naxŭne ya chorü Cori, rü tama
 nüxŭ chacuèx na ngexta naxüğüãxŭ —ngïgürüğü.
¹⁴ Rü yexgumatama yema ngïxgu, rü ngïgüweama
 idau. Rü nüxŭ idau ga Ngechuchu ga ngïxŭtawa
 na nayexmaxŭ. Natürü tama nüxŭ icuèx ga
 Ngechuchu na yïxŭ ga guma. ¹⁵ Rü yexguma
 ga Ngechuchu rü ngïxna naca, rü ñanagürü: —
 Pa Ngeçüx, çtacüçèx cuxaxu? çRü texécèx nixï i
 cudauxŭ? —ñanagürü. Rü ngïma nüxŭ nacuèxgu
 rü yema nixï ga yema nanetü necüarü dauruŭ. Rü
 yemacèx ngïgürüğü nüxŭ: —Pa Corix, ega cuma
 cuyangexgu i naxŭne ya Ngechuchu, rü çchomaã
 nüxŭ ixu na ngexta na cunaxüxŭ na choma

chayayaxuxčèx! –ngĩgürügü. ¹⁶ Rŭ yexguma ga Ngechuchu rŭ ñanagürü ngĩxŭ: –Pa Maríax – ñanagürü. Rŭ ngĩma rŭ naxcèx idaueguãchi, rŭ to-gawa ngĩgürügü nüxŭ: –Pa Rabunix –ngĩgürügü. Rŭ ngẽma rŭ “Pa Ngúexẽẽruŭx”, ñaxŭchiga nixĩ. ¹⁷ Rŭ Ngechuchu rŭ ñanagürü ngĩxŭ: –¡Tãxŭ i choxŭ quingõgüxŭ, erü tauta Chaunatŭxŭtawa chaxŭ! ¡Natürü ngẽma chaueneẽgütanüwa naxŭ rŭ namaã nüxŭ yarüxu na choma rŭ tá Chau-natü ya chorü Tupana ya Penatü ya perü Tu-panaxŭtawa chaxŭxŭ! –ñanagürü. ¹⁸ Rŭ yexguma ga María ga Magadácŭãx rŭ tomaã nüxŭ iyarüxu ga marü nüxŭ na nadauxŭ ga Cori ga Ngechu-chu. Rŭ ñuxŭchi tomaã nüxŭ iyaxu ga yema ore ga Ngechuchu ngĩmaã nüxŭ ixuxŭ.

*Norü ngúexŭgücèx nangox ga Ngechuchu
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)*

¹⁹ Rŭ yema yŭxüarü ngunexŭärü chŭtacü, rŭ tangutaquèxegü ga toma ga Ngechuchuarü ngúexŭgü. Rŭ togü tarüwãtaŭgü, yerü yema Yudíugüarü ãèxgacügüxŭ tamuŭẽ. Rŭ Ngechuchu rŭ ngürüãchi yéma nangox, rŭ torü ngãxŭtanügu nachi. Rŭ toxŭ narümoxẽ, rŭ ñanagürü: – ¡Petaãègü! –ñanagürü. ²⁰ Rŭ yema ñaxguwena rŭ toxŭ nügü nawémèx, rŭ nügü inawépacütŭxŭ. Rŭ tomagü ga norü ngúexŭgü rŭ tataãègü, yerü nüxŭ tadaugü ga guma torü Cori. ²¹ Rŭ yexguma rŭ wenaxärü ñanagürü toxŭ: –¡Petaãègü! Rŭ yema Chaunatü núma choxŭ na muxŭrŭŭ tátama nixĩ i pexŭ chamuxŭ i chomax –ñanagürü. ²² Rŭ yexguma rŭ toétü “cue” ñanagürü ga Ngechuchu. Rŭ ñuxŭchi ñanagürü toxŭ: –¡Penayauxgü i

Tupanaãẽ i Üünexũ! ²³ Rũ ngẽxguma duũxũgũ nũxũ rũxoegu i norũ pecadugũ, rũ pema rũ pexũ nangẽxma i pora na namaã nũxũ pixuxũ na Tupana marũ nũxũ nũxũ rüngũmaxũ i norũ pecadugũ. Natürũ ngẽxguma duũxũgũ tama nũxũ rũxoegu i norũ pecadugũ, rũ pema rũ pexũ nangẽxma i pora na namaã nũxũ pixuxũ na marũ ngẽma norũ pecadugũwatama nangẽxmagũxũ – ñanagürũ ga Ngechuchu.

Tumachi nũxũ nadau ga Cori ga wena maxũcü

²⁴ Natürũ totanũxũ ga Tumachi ga Wüxigu Buexũmaã taxugũxũ, rũ tama totanũwa nayexma ga yexguma Ngechuchu toxçex ngoxgu. ²⁵ Rũ yixcama ga toma rũ Tumachimaã nũxũ tixugũe, rũ ñatarügũgũ: –Marũ nũxũ tadau ya tórũ Cori ya Ngechuchu –ñatarügũgũ. Natürũ ga Tumachi rũ toxũ nangãxũ rũ ñanagürũ: –Ngẽxguma tama nũxũ chadèuxgu i norũ itapuamaxũ i naxmẽxwa rũ tama nũxũ chingõgũgu i ngẽma itapuamaxũ rũ ngẽma norũ cana-pacütũxũ, rũ tãütáma chayaxõ i ngẽma ore i chomaã nũxũ pixuxũ –ñanagürũ. ²⁶ Rũ 8 ga ngunexũguwena rũ wenaxârũ tangutaquẽxegũ ga toma ga wüxi ga İpatawa. Rũ totanũwa nayexma ga Tumachi ga yexguma. Rũ woo ga na nawãxtaxũ ga İãx, rũ ngürũachi yéma nangox ga Ngechuchu, rũ torũ ngãxũtanũgu nachĩ. Rũ toxũ narümoxẽ, rũ ñanagürũ: –¡Petaãẽgũ! –ñanagürũ. ²⁷ Rũ yexguma Tumachixũ ñanagürũ ga Ngechuchu: –¡Nũxũ ingõgũ i ñaã chorũ itapuamaxũ i choxmẽxwa ngẽxmaxũ, rũ nũxũ nadau ya daa choxmẽx! ¡Rũ nuxa chorũ canapacütũxũgu ingõgũ! ¡Rũ

nüxŦ rüxo na tama cuyaxŦxŦ! ;Rü meãma yaxŦ i ñuxmax! —ñanagürü. ²⁸ Rü yexguma ga Tumachi rü NgechuchuxŦ nangãxŦ, rü ñanagürü: —Pa Chorü Corix, cuma nixĩ i chorü Tupana quiixŦ —ñanagürü. ²⁹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxŦ: —Pa Tumachix, cuma cuyaxŦ i ñuxma erü choxŦ cudau. Natürü tataãëgü ya yixema tama choxŦ daugüãcuma yaxŦgüxe —ñanagürü.

Tacüçèx naxümatü i ñaã popera

³⁰ Rü Ngechuchu rü topëxewa nanaxü ga muxüma ga to ga mexügu ga cuëxruügu i tama ñaã poperagu ümatüxŦ. ³¹ Natürü guxüma i ñaã poperagu ümatüxŦ, rü naxümatü na peyaxŦgüxüçèx na Ngechuchu rü Cristu ya Tupana Nane na yiixŦ. Rü ngëxguma nüxŦ peyaxŦgügu rü tá pexŦ nangëxma i maxŦ i taguma gúxŦ.

21

Ngechuchu rü 7 ga norü ngüexüçèx nangox

¹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü wenaxãrü toxcèx nangox naxtaxa ga Gariréaanacüwa. Rü Tibéria nixĩ ga to ga naega. Rü ñaãcü nixĩ ga toxcèx nangóxŦ. ² Rü wüxiwa tayexmagü ga choma rü Chaütiágu ga Zebedeu nanegü rü Chimáü ga Pedru, rü Tumachi ga Wüxigu Buexümaã taxugüxŦ, rü Natanaë ga Gariréaanegune ga iãne ga Canácüãx, rü to ga taxre ga tomücügu ga Ngechuchuarü ngüexüçèx. ³ Rü Chimáü ga Pedru rü ñanagürü toxŦ: —Tá chayapüchae —ñanagürü. Rü yexguma ga toma rü tanangãxüçèx, rü ñatarügügu nüxŦ: —Toma rü tá ta cuwe

tarüxĩ –ñatarügügü. Rũ yéma taxĩ, rũ wüxi ga nguegu tichoŷ. Natürũ yema chütaxũgu rũ taxuŷma ga choxni tiyauxgü. ⁴ Rũ yexguma noxri yangóonegu rũ Ngechuchu toxçèx nangox ga naxtaxaanacüwa. Natürũ ga toma rũ tama nüxũ tacuèxgü ga Ngechuchu na yĩxũ. ⁵ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ toxna naca, rũ ñanagürũ toxũ: –Pa Ngextüxcügüx, ¿éxna taxuŷma i choxni piyauxgü? –ñanagürũ. Rũ toma rũ tanangãxũgü rũ ñatarügügü: –Taxuŷma –ñatarügügü. ⁶ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagürũ toxũ: –¡Peweŷârũ tügünecüwawaama penatáe i perü pücha! rũ tá ípenayauxũ i choxni –ñanagürũ. Rũ yémaãma tanatægü ga torü pücha, rũ taxucürüwa ítanatúãchigü, yerü muxũchixũ ga choxni tiyauxgü. ⁷ Rũ yexguma ga choma rũ Pedruxũ ñacharügü: –Yima nixĩ ya Cori ya Ngechuchu –ñacharügü. Rũ yexguma yemaxũ naxĩnúgu ga Pedru ga guma na yĩxũ ga Cori, rũ nicüxcuchi ga naxchiru yerü noxri rũ ínacüxuchichirëx. Rũ natüchiüwa nayuxu, rũ naxãnacüwa naxçèx nawëxë. ⁸ Rũ toma ga natanüxũ rũ nguemaãtama naxãnacüwa taxãgü. Rũ yéma tanatügü ga yema pücha ga choxnimaã ããcuxũ yerü 100 metruxicatama nataxu ga na naxãnacüwa na tangugüxũ. ⁹ Rũ yexguma nguewa ítachoŷgu rũ yéma nüxũ tadau ga wüxi ga üxü, rũ naxëtügu naxü ga wüxi ga choxni. Rũ yéma nayexma ta ga wüxi ga pãũ. ¹⁰ Rũ Ngechuchu rũ ñanagürũ toxũ: –¡Nuãta penge i ñuxre i ngëma choxni i ípeyauxũxũ! –ñanagürũ. ¹¹ Rũ Chimáũ ga Pedru rũ nguegu nixüe. Rũ yema püchamaã naxnücügu ínanatúãchiwetaŷ ga

choxni ga ínayauxũxũ. Rũ 153 ga choxni ga itaxũ nayexma nawa ga yema pũcha. Rũ woo ga na namuxũchixũ, rũ tama narũgáu ga pũcha. ¹² Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagũrũ toxũ: —¡Nuã pexĩ rũ peyachibũe! —ñanagũrũ. Rũ taxúema ga toma rũ nüxna tacaxchaũ na texé yĩxũ ga nümax, yerũ marũ nüxũ tacuèxgũ ga guma na yĩxũ ga Cori ga Ngechuchu. ¹³ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ yéma toxũtawa naxũ. Rũ nanayaxu ga pãũ rũ wũxichigũ toxna nanaxã. Rũ yexgumarũũ ta ga choxni rũ toxna nanaxã. ¹⁴ Rũ yema nixĩ ga norũ tomaẽxpũxcũna ga toxcèx na nangóxũ ga Ngechuchu ga yuwa ínadaaxguwena.

Ngechuchu rũ Pedrumã nidexa

¹⁵ Rũ yexguma chibũewa tingugũguwena rũ Ngechuchu rũ Chimãũ ga Pedruna naca, rũ ñanagũrũ: —Pa Chimãũ Pa Cuãũ Nanex, ¿aixcũma choxũ cungechaũxũ i ñãã cumũcũgũxũ na cungechaũxũãrũ yexera? —ñanagũrũ. Rũ Pedru nanangãxũ, rũ ñanagũrũ: —Ngũ, Pa Corix, cuma nüxũ cucuèx na cuxũ changechaũxũ —ñanagũrũ. Rũ Ngechuchu rũ ñanagũrũ nüxũ: —¡Nachibũexẽẽ i chorũ duũxũgũ! —ñanagũrũ. ¹⁶ Rũ wenaxãrũ Pedruna naca, rũ ñanagũrũ: —Pa Chimãũ Pa Yonã Nanex, ¿aixcũma i choxũ cungechaũxũ? —ñanagũrũ. Rũ Pedru nanangãxũ, rũ ñanagũrũ: —Ngũ, Pa Corix, cuma nüxũ cucuèx na cuxũ changechaũxũ —ñanagũrũ. Rũ Ngechuchu rũ ñanagũrũ nüxũ: —Ëcũ, ¡nüxna nadau i chorũ duũxũgũ! —ñanagũrũ. ¹⁷ Rũ norũ tomaẽxpũxcũna wenama Pedruna naca, rũ ñanagũrũ: —Pa Chimãũ Pa Yonã Nanex, ¿aixcũmaxũchi yĩxũ i choxũ

cungechaũxũ? –ñanagürü. Rũ yexguma ga Pedru rũ düxwa nangechaũ, yerü norü tomaẽxpüxcüna Ngechuchu nüxna naca ngoxi aixcüma nüxũ nangechaũ. Rũ ñanagürü ga Pedru: –Pa Corix, cuma nüxũ cucuèx i guxũma. Rũ cuma nüxũ cucuèx na aixcümaxũchi cuxũ changechaũxũ –ñanagürü. Rũ Ngechuchu ñanagürü nüxũ: –Ëcü jnachibüexẽẽ i chorü duũxũgü! ¹⁸ –Rũ aixcüma cumaã nüxũ chixu rũ yexguma cunxextũxũgu rũ cugü quicuxcuchi ga na ngextá cuma ícunaxwèxexũwa cuxũxũcèx. Natürü ngẽxguma yaguãx quixĩgu rũ tá quixuuchichacüü na togue cuxũ icuxcuchixũcèx. Rũ ngẽma tama cuma ícunaxwèxexũwa tá cuxũ nagagü –ñanagürü. ¹⁹ Rũ Ngechuchu rũ yema ñanagürü na nüxũ nüxũ nacuèxẽexũcèx ga ñuxãcü tá na nayuxũ ga Pedru na yemaãcü Tupanaxũ nataxẽẽxũcèx. Rũ yemawena ga Ngechuchu rũ ñanagürü nüxũ: –jChowe rüxũ! –ñanagürü.

Yema ngüexũ ga Ngechuchu poraãcü nüxũ ngechaũxũchiga

²⁰ Rũ yexguma nügüweama nadèuxgu ga Pedru rũ choxũ nadau ga naweama na ne chaxũxũ. Rũ chomachirẽx nixĩ ga chibüwa Ngechuchucüwawa charütoxũ rũ nüxna chaçaxũ rũ ñachaxũ:

“Pa Corix, ¿texé tá tixĩ ya yíxema bexma cuechita cuxũ íxuaxũxẽ?” ñachaxũ. ²¹ Rũ yexguma Pedru choxũ dèuxgu rũ Ngechuchuna naca, rũ ñanagürü: –Pa Corix, ¿ñaã Cuáũ rũ tacü tá nüxũ üpetũxũ? –ñanagürü. ²² Rũ Ngechuchu nanangãxũ, rũ ñanagürü nüxũ: –Ngẽxguma choma chanaxwèxegu rũ chanamaxẽẽ ñuxmatáta wena núma chaxũ. ¿Rũ

tüxcüxü i nagu curüxĩnüxü i ngema? Rü cuma ¡rü chowe rüxü! —ñanagürü. ²³ Rü yexguma yema chomücügü nüxü ñnüëgu ga yema chauchiga, rü nagu narüxĩnüe na taxütáma chayuxü. Natürü Ngechuchu rü tama nüxü nixu ga tãxütáma na chayuxü. Natürü ñanagürümare:

“Ngëxguma choma chanaxwèxegu rü chanamaxëë ñuxmatáta wena núma chaxü. ¿Rü tüxcüxü i nagu curüxĩnüxü i ngëma?”, ñanagürümare. ²⁴ Rü chomatama nixĩ ga nüxü chadauxü i guxüma i ñaã pemaã nüxü chixuxü, rü chomatama nixĩ i pexcèx chanaxümatüxü i ñaã ore. Rü guxãma i toma rü nüxü tacuèx na aixcüma na yĩxü i ñaã pemaã nüxü chixuxü. ²⁵ Rü nayexma ga to ga muxüchixüma ga tacü ga Ngechuchu üxü. Rü ngëxguma chi naxümatügu i guxüma ga yema naxüxüchiga, rü nagu charüxĩnügu rü tãü chima ñoma i naãnegu name i ngëma poperagü i nachiga ümatüxü.

**Tupanaarü Ore i Tóru Cori ya Ngechuchu ya
Cristuchiga
New Testament in Ticuna (PE:tca:Ticuna)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ticuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ticuna

tca

Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ticuna

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

9d5dc22a-30be-5d26-85a9-76047f4c89e6